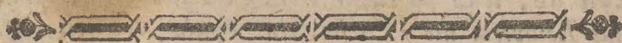
Z B I O R druków procesowych z XVIII. i XIX. w.

Tom II.

Nr. 1.	Elsner i Wisogierdowie r.1782.	szt. 1.
" 2.	Froelichowie r.1799.	" 3.
" 3.	Goldynga r. 1765.	" 2.
" 4.	Grabowski i Siehen etc r,1799.	" 1.
" 5.	Grabowscy r. 1799.	" 2.
" 6.	de Grothuz i Piotr Książę kurlandz.r.1779	" 1.
" 7.	Grużyński i Podberescy r. 1799.	" 3.
" 8.	Haudring i Klüchzner r. 1779.	" 3.
" 9.	Haudringowie i Platerowie r. 1780.	" 2.
" 10.	Janowicz i Chodakowscy r. 1799.	" 1.
" 11.	Izraelowicz i Radowicki r. 1799.	" 2.
" 12.	Hryniewicz r. 1774.	" 1.
" 13.	Jezuici toruń. i Magistrat toruń. r. 1724.	" 3.
" 14.	Jasna Góra i Kłobuck r. 1790.	" 2.
" 15.	Jocz i Downarowicz r. 1800.	" 1.
" 16.	Kaczanowska i Brzozowski 1799.	" 1.
" 17.	Kalenkiewicz r. 1760.	" 1.

Powodowie Wielebni Przeor, Pod-Przeor, Prokuratorowie i cały Konwent Jaſney Gory Częſtochowſki. Zakonu S. Pawła pierwſzego Puſtelnika.

Pozwani Wielebny Antoni Wybranowſki Kanonikow Regularnych Lateranenſkich w Kłobucku i Koſcioła Parafialnego w Truſkoiaſach Proboſzcz, tudzież Wielebni Przeor, Prokurator i cały Konwent tychże Kanonikow Regularnych Lateranenſkich w Kłobucku. Niemniey Sąd uciążliwy.

Jak ſzacownym ieſt dobrem Sąſiad ſpokoyny, poznali to i właſnemi ſtratami przekonani zoſtali Wielebni Xięża Paulini Częſtochowſcy, kiedy żadnych poprzednio z Konwentem Kłobuckim Kanonikow Lateranenſkich ani z ich Proboſczami nie maiąc ſporow, dziś nie maſz Juryzdykcyi, nie maſz Sądu takiego w Kraiu, do ktoregoby przez tenże ſam Klaſztor i Jego Proboſzcza Wielebnego Xiędza Wybranowſkiego pociąganemi nie byli. Grod, Ziemſtwo Krakowſkie, Trybunał, Sąd Duchowny Konſyſtorſki, nareſzcie Polubowny Kompromiſſarſki, wſzyſtko to świadkiem bywało, iak trudną ieſt w zabeśpieczeniu ſpokoyność dla tego, co ſam dla ſiebie pierwſzym Sędzią bydź nie chcąc, albo wyrokom Sądowym nie ulega, albo też wyſzukanym prawnictwem ſkutek onych oddala.

Taki właśnie przypadek między Stronami teraz ſądzącemi ſię do rozpoznania i załatwienia przychodzi. Nie będziemy z ſtrony Konwentu Częſtochowſkiego Xięży Paulinow wſpominać iuż owych Proceſſow Ziemſkich, Kommiſſarſkich i Trybunalſkich, ażebyśmy temi iako iedyny tylko dowod niewinney pieni ſtanowiącemi, Sądu Nayiaśnieyſzego nie trudnili. Weźmiemy rzecz od ſtopnia, w ktorym teraz uważaną bydź powinna, to ieſt od momentu, gdy Sprawa między Stronami, a to z Powodztwa Wielebnego J. X. Wybranowſkiego przed Sąd Nayiaśnieyſzy wytoczyła ſię.

Kiedy po przyznanym w Sądzie Nayiaśnieyſzym *Forum*, Konwent Częſtochowſki nie maiąc natenczas od Zwierzchnich Przełożonych ſwoich determinacyi, a bez niey daley poſtępować nie mogąc, odſtąpił; Wielebny J. X. Wybranowſki zyſkuiąc z tego momentu otrzymał na Nim Kondemnatę, i co do ſpoſobu zadyktowania iey, i co do śrzodkow, iakiemi ią exekwował, pierwſzy raz dopiero w Proceſſie widzianą. Pierwſzy raz bowiem ſtawaiących wzdał *in ultimario lucro*, w Sprawie kweſtye odwieczne w ſobie maiącey, bez poprzedzenia Kommunikacyi, rozſądzenie iey zaraz na Gruncie dla ſiebie oznaczył, i żeby był pewnym tego, co zrobił, nie tylko uſkutecznienie Reguły Kommiſſarſkiey *adhibito etiam Brachio Militari* napiſał, ale tak ſobie pewnych dobrał Kommiſſarzy, iż nawet mię-

dzy Niemi iednego, ktory w teyże famey Sprawie był ftawaiącym od Niego w Kompromiffie, za Sędziego umieścił, to ieft Urodzonego Tomafza Gołembowfkiego Komornika Sieradzkiego *Legatur ta Kondemnata i Zaświadczenie Urodzonego Jaklińſkiego Super Arbitra. Nro 1. & 2do.*

Jak tylko Konwent Jasno Gorfki Zwierzchnim fwym Przełożonym o przyznaniu *Forum* w Sądzie Nayiaśnieyfzym donioff, a od Nich zlecenie dalszego ftawania otrzymał, wydał zaraz Mandaty, końcem zniefienia Kondemnaty, iako przez racyą niepraktykowanego zadyktowania w Niey Kommiffyi i *enormitatis lucri*, widoczney nieważności i zniefieniu podległey; przyłączył oraz Inhibicyą tak Stronie iako i Kommiffarzom, iżby do ufkutecznienia iey przyftępować nie ważyli fię, *iako fię czyta Relacya wydanego Mandatu coram Actis Terreftribus Lelovien: die 7. Nebr: An: 1789. Nro 3tio.*

Ten krok lubo od dalszych zamiarow powinien był wftrzymać Wielebnego J. X. Wybranowfkiego, przecież podał Mu i owfzem okazyą do zrządzenia nowych gwałtowności; bo przybyli na Grunt Kommiffarze, złożenie przed fobą Mandatow, wzięli za oppugnę, i Stronę po wyiednanie *Brachii Militaris* tam gdzie z Prawa odefłali, *iako fię czyta to Dzieło pierwsze Nro 4to.*

Prawo w tak zbawiennym celu, bo końcem przyśpiefzenia fkuteczney Sprawiedliwości poftanowione, zoftało użyte w tym przypadku na pognębienie i owfzem Strony iuż raz Proceffem uciążoney. Wielebny bowiem J. X. Wybranowfki nie udaie fię po toż *Brachium* do Kommiffyi Woyfkowey, gdzieby przecież między Kondemnatą a Dekretem exekwować fię winnym, uczyniono rożnicę, ale idzie do poblifkiego Generała Kommendę trzymaiącego, i od tego Proceffu Affefforfkiego nie wiadomego, na fam widok Pieczęci przy Kondemnacie położoney, ktorą tokiem Dekretowym napifano, żądaną pomoc Woyfkową otrzymuie.

Ale i ten Zołnierz dla ftrzeżenia tylko bespieczeńftwa Sądu wyiednany, i inaczey przez Sąd żądanym bydź nie mogący, użytym iednak zoftał przez tenże fam Sąd do nieodwłocznego nieprawnych wyrokow wykonania. Stodoły, kłotki, i inne zamknięcia, wfzyftko to uftępować mufiało Sądowi wyroki fwoie pod Karabinem pifzącemu, a Paulinom nie zoftał iak tylko przykry los żalenia fię przez Manifefta, i wydawanie Mandatow, ktorych fluchać nie chciano, los tym przykrzeyfzy, gdy nayzbawiennieyfze Prawa opify złym przez Stronę użyciem bezkarnie pogwałcone bydź widział.

Lubo zaś pomienioną nawet Kondemnatą Sądowi Kommiffarfkiemu zlecone zoftało, iżby do tego tylko Wielebnego X. Wybranowfkiego i Konwent Jego przywrocił, w czego pofiadaniu przed Kompromiffem zoftawali, przecież ufłużni Kommiffarze nic takiego iako przez Konwent Jasno Gorfki nie zabranego, do powrocenia nie maiąc, pofiągnęli fię po odwieczne przez XX. Paulinow własności, fpokoynie pofiadane, ażeby tylko Stronie fprowadzaiącey Ich, dogodzić mogli. Tym końcem przyfądzili i zabrali zaraz dwa Młyny, Łąk kilka, Ogrody i Grunta; iak to wfzyftko w poniżfzym Kategoryi wprowadzeniu udowodnione zoftanie. *Kladzie fię ten Akt Litt: A.*

Wfzyftko to robiono i exekwowano do poty, dopoki Kommiffya Woyfkowa błąd w wydaniu Pomocy Woyfkowey, cofnięciem oney-

że, nie naprawiła *legatur Nro: 4. duplicato.* Uſtał zaraz i Sąd Kommiſſarſki, bo za odeyściem Zołnierza, brakło mu dowodow, ktoremiby gwałtowne przywłaſzczenia upoważniać można było. Zoſtał ſię tylko użytek z tych gwałtow przy ſamym Wielebnym X. Wybranowſkim, ktory nakoniec ſprawiedliwym Konwentu Jaſno Gorſkiego ſkargom oprzeć ſię nie mogąc, a raczey oſobne onych poparcie Sądowe za zbliżeniem ſię Wpiſu z Regeſtru *Executionum* uprzedzaiąc, zapiſał w całkowitey Sprawie Komparycyą, z ktorey wypadł Dekret wſzyſtkie ſpory na Kommiſſyą odſyłaiący, i teyże Kommiſſyi naſamprzod rozpoznanie Proceſſu Kontumacyalnego zlecaiący, *ktory legatur Nro: 3tio.*

Z wydanych obuſtronnie Innoteſcencyi ziechali ſię Kommiſſarze na Grunt, gdzie z porządku powyżſzym Dekretem przepiſanego, nayprzod Kweſtya o ważność Dzieła kontumacyalnego wſzczętą zoſtała; ktorą Sąd ten rezolwuiąc uznał, iż Kondemnata na Konwencie Jaſno-Gorſkim otrzymana, *ſimplex* tylko *lucrum* znaczyć, nie zaś exekwowaną bydź mogła; iako *legatur Litt: B. fol: 2. a tergo.*

Appellował wprawdzie od tey ſentencyi Wielebny X. Wybranowſki ſam, a Sąd Appellacyi iako *ab acceſſorio* zakładaney, trzymaiąc ſię Reguły Dekretu Aſſeſſorſkiego *a definitiva* tylko dopuſzczenia pozwalaiącey, nie dopuścił. Przekonał ſię Wielebny X. Wybranowſki o Prawnym tym niedopuſzczeniu, bo naſtępnie Dokumenta komportował, Oneż zaprzyſiągł, na zawieſzenie Wizyi, a odbycie pomiaru zgodził ſię, w porządku uſkutecznienia czego, Dzieło Kommiſſarſkie aż do dnia 8go Pazdziernika Roku 1789. odroczonym zoſtało. *legatur tamże fol: 3tio & 4to.*

Gdy zaś ten Termin odroczenia dla wynikłych naſtępnie intereſſow: ſtał ſię dla obydwoch Stron niedogodnym; przeto na Terminie taż Kommiſſya aż do dnia 3go Maia Roku nadchodzącego 1790. za żądaniem oboiey Strony odlimitowaną zoſtała. *legatur Nro: 6.*

Ale i tu znowu Wielebny X. Wybranowſki nie był do ſądzenia ſię gotowym; czyli raczey nie tak bardzo życzył ſobie poddać pod wyrok Sądowy przywłaſzczenia przez ſiebie Aktem kontumacyalnym gwałtownie zaięte; wyſtarał ſię więc o Prorogacyą Terminu aż do dnia 27. Lipca tegoż Roku, i oneż dla tym mocnieyſzego ſiebie zapewnienia do Akt Ziemſkich Lelowſkich *per Oblatam* podał. *legatur Nro: 6 duplicato.*

Na tym więc dopiero Terminie ſtanęły Strony przed Sądem Kommiſſarſkim, ale i tu Wielebny X. Wybranowſki nie przeſtał wynaydywać takich ſrzodkow, za ktoremiby Pryncypalney Sprawy, rozſądzenie mogł oddalać.

Przypozwał bowiem Miaſto Krzepice, iżby to komportowało mu Akta ſwoie, z ktorych chciał potrzebne, iak mowił, dla ſiebie wyſzukiwać Dokumenta. Nie ſtanęło to Miaſto na termin, Konwent zatym Częſtochowſki widząc w tym ſzczegolny tylko zamiar na przewłokę przedſięwzięty, gdy Wielebny X. Wybranowſki dla nieſtawania Miaſta Krzepic chciał zawieſzenia Sprawy i odlimitowania, widział ſię bydź przymuſzonym wytłumaczyć, iż takowe przypozwanie, Sprawy między Nim, a Wielebnym X. Wybranowſkim tamować nie powinno; a to z przyczyny. *1mo.* iż Miaſto Krzepice nie wchodziło do Dekretu Aſſeſſorſkiego Kommiſſyą naznacza-

iącego, a zatym połączenia z Sprawą nie ma. *2do.* iż Rezolucya pretendowaney Komportacyi Xiąg nie mogła bydź od Sądu Kommisſarſkiego żądana, gdy ten Sąd tych tylko miał Prawo ſądzić, ktorzy po rozſądzenie do niego odeſłani zoſtali. *3tio.* Przypozew ten na ſamę tylko przewłokę uczyniony, bo Wielebny X. Wybranowſki mogł ſam w Aktach Krzepickich bez przypozwania kwerendę czynić, a nawet Manifeſtu o to: iżby mu pomienione Akta odmowione były, nie ſkładał. *4to* iż chociażby też przez iakiżkolwiek bądź pozor mogła bydź wynaleziona należność Miaſta Krzepic do tey Kommiſſyi, kiedy iednak Dekret Aſſeſſorſki rzekł: *non attenta Contumacia alicujus Partis*, a Miaſto Krzepice nie ſtawało, więc nieſtawanie onegoż biegu ſprawiedliwości dla Stron Pryncypalnych tamować nie może.

Z tych powodow Sąd Kommiſſarſki nie zważaiąc na nieſtawanie Krzepic, Stronom Pryncypalnym daley rozpierać ſię nakazał *legatur. Lit: B. fol: 42.* Po czym między temiż Stronami Reprodukcya Dokumentow w trakcie Sprawy wynalezionych za poprzedzaiącym na nie Przyſięgi wykonaniem ułatwioną zoſtała. *fol: 42. & 43.* tamże.

Kiedy tym ſpoſobem wynalazki na przedłużenie ſprawiedliwości nie ſkutkowały, udano ſię do oſtatniego, ktory ſobie iakby naydobitnieyſzy zachowano. To ieſt: Gdy w uſkutecznieniu poprzedniego wyroku ſporządzenie Mapp nakazuiącego, i przez obiedwie Strony akceptowanego, i owſzem przez nie żądanego, takowe Mappy złożyć wypadało; zrobił Wielebny X. Wybranowſki Kweſtyą nową, mieſzaiącą nietylko porządek poſtępowania, ale i układ całey Sprawy; ſobie iednak bardzo dogodną bo nieſkończone dla Sprawy inwolucye przynoſzącą. Wnioſł więc iżby złożenie Mapp zawieſzone zoſtało, aż do oſądzenia Granicznych kweſtyi, iakie Miaſto Kłobucko przez niego zfomentowane do Konwentu Częſtochowſkiego rościło.

Nic łatwieyſzego było nie tylko ten zamiar odkryć, ale i onże iako na niczym zaſadzony, i owſzem Dekretowi Aſſeſſorſkiemu przeciwny odbić zupełnie; Tłumaczył ſię więc Konwent Częſtochowſki: że Interwencya Miaſta nie przeciwko Niemu ſamemu, ale i przeciwko Wielebnemu X. Wybranowſkiemu dopuſzczona była przez Dekret Aſſeſſorſki, ale nie wprzod, aż pokiby Kweſtye między Stronami pryncypalnemi załatwione zoſtały; *co i teraz dowodzi, legatur. ten Dekret.* Sprawa więc Sprawy tamować nie mogła, a tym bardziey Graniczna Adempcyiney, iaka miedzy Konwentem Jaſno-Gorſkim a Wielebnym X. Wybranowſkim w ſporze zoſtawała; tym bardziey gdy Dekret Aſſeſſorſki, oſobny Akt między temiż Stronami, a oſobny z Miaſtem, i to w końcu dopiero formować zlecił. Sąd zatym Kommiſſarſki ten wnioſek nieprawny odrzucił, i Mappy złożyć nakazał. *fol. 44.*

Złożyły Strony obiedwie Mappy ſwoie *fol: eodem.* Sąd więc trzymaiąc ſię porządku Dekretem Krolewſkim przepiſanego, ktorym mu wnioſki Stron *Cathegoriatim* rozpoznawać i ſądzić zlecono; *Cathegoriatim* też i Wizye iako do porządnego ſądzenia koniecznie przywiązane expedyować nakazał. *fol: eodem.*

Zaczął wizyą Konwent Jaſno-Gorſki dwoch Młynow, ktorych nieprawne ſobie przez Akt Kontumacyalny odięcie chcąc tym mocniey

cniey udowodnić, okazał Sądowi Kommiſſarſkiemu dziewięć Stawow na iednym porzeczu bydź winnych, iako Luſtracyami i Przywileiem nadawczym dla ſiebie zawarowanych, między ktoremi i te dwa Stawy na ktorych Młyny zabrano, znaydowały ſię. Attentował tey Wizyi Oſobiście Wielebny X Wybranowſki, iak świadczy Akt Kommiſſarſki *fol: 44. a tergo.* Ale po expedyowaniu Oneyże zamiaſt oświadczoney z ſwey ſtrony nawzaiem co do tey Kategoryi Wizyi, z pobudek ſobie wiadomych, założył Appellacyą nie wiadomo od iakiego *Grawaminu*, gdy poprzednie wſzyſtkie wyroki Kommiſſarſkie ſam akceptował. Sąd przeto takowey Appellacyi iako od niczego, i nawet przed decyzyą *Negotii* zakładaney nie dopuścił; po czym Wielebny X. Wybranowſki odſtąpił. *legatur fol: eodem 44.*

Odſtąpienie to nie mogło tak ukończenia tey Kategoryi, iako i naſtępnych tamować, gdy wyraźny był przepis Dekretu Aſſeſſorſkiego, ażeby Sprawa cała *non obſtante alicujus Partis Contumacia aut Receſſu*, oſądzoną finalnie zoſtała.

Jakie Kategorye tak pod tym Aktem, iako i naſtępnym odſądzone były, i iakim ſpoſobem, to przy wprowadzaniu ſzczegolnym Sądowi Nayiaśnieyſzemu uſprawiedliwionym zoſtanie; tu tylko dla ciągu donieſienia zdarzonych naſtępnie okoliczności, donoſi ſię Sądowi Nayiaśnieyſzemu, iż pomienieni Kommiſſarze po odſądzeniu niektorych Kategoryi Dzieło ſwoie do dnia 24. Sierpnia tegoż Ru: odlimitowali. *legatur fol: 84. a tergo.*

Tym czaſem Wielebny X. Wybranowſki lubo z Strony ſwoiey wydał Mandaty o rozpoznanie poprzednich Sądu Kommiſſarſkiego Rezolucyi, chcąc ie mieć w Sądzie Nayiaśnieyſzym rozſądzone, a zatym na przypadnięcie z Nich Sprawy z Regeſtru czekać był powinien, przecież nie omieſzkał przyſporzyć i w tym mieyſcu Inwolucyi, ażeby tym ſpoſobem trudnieyſze dla Klaſztoru Częſtochowſkiego doyście Sprawiedliwości uczynił. Udaie on ſię do Kancellaryi Koronney i tam na przełożenie ze wſzech miar mylne: że Kommiſſarze Dekretem Aſſeſſorſkim wyznaczeni poumierali, niektorzy publicznemi zatrudnieni Funkcyami, pomienionego Dekretu uſkuteczniać nie mogą; otrzymuie Reſkrypt *Superadditionis Commiſſariorum* w porządku uſkutecznienia takowego Dekretu; nie uczyniwſzy żadney wzmianki, że ten Dekret iuż po części Exekucyą ſwoię przez odbycie pierwiaſtkowych Kategoryi, otrzymał.

Kiedy Konwent Jaſno-Gorſki o wyiściu takowego Reſkryptu przez nieprawne Innoteſcencyi wydanie, iak to niżey okazanym zoſtanie, naypierwſzą powziął wiadomość, natychmiaſt będąc przekonanym, że Reſkrypta na Dekreta iść nie mogą, że mylne donieſienie uczyniono, iakoby Kommiſſyi ieſzcze z Dekretu Aſſeſſorſkiego ſprowadzoney nie było, gdy tym czaſem ſam Wielebny X. Wybranowſki Kommiſſarzy na nię ſprowadził, i w niey ſię ſądził; z tych przeto pobudek wydał Konwent Jaſno Gorſki Mandaty o repozycyą pomienionego Reſkryptu *ktore ſię przyłączaią Nro: 7mo.*

Ale naſtępnie, gdy z przeſłanego ſobie Extraktu tegoż Reſkryptu uwiadomionym zoſtał, że Kommiſſarze nim wyznaczeni nie mieli mocy wydawania Innoteſcencyi, lecz tylko do poprzednich Dekretem wyznaczonych przydanemi byli, a zatym na Terminie z Limity przypadaiącym nie oſobne Dzieło formować, ale do dawniey-

ſzych Kommiſſarzy łączyć ſię byli powinni: Przeto te wſzyſtkie okoliczności przybyłym pod ow czas na Termin z Limity Kommiſſarzom przełożyli.

Kommiſſarze więc ci Dekretem naznaczeni, idąc drogą przyzwoitą końcem łatwieyſzego Stronom zbliżenia ſprawiedliwości, do Kommiſſarzy z Reſkryptu przybyłych, celem łączenia ſię z niemi, czynili Rekwizycyą, ale ci Strony raczey nie intereſſu pilnuiąc odmowili tego nie tylko nieprzyzwoicie, ale i nieprawnie. *legatur ta Rekwizycya Nro. 8vo. i Akt Kommiſſarſki fol: 96. 97. i 98.* Litt: B.

Kiedy bowiem pomienionym Reſkryptem nie mieli mocy wydawania Innoteſcencyi, ale tylko *ad exhibitionem ejusdem Reſcripti* ziechać ſię na Grunt byli powinni, więc do formowania Dzieła ſwoiego nie mieli żadnego Terminu.

Kiedy daley Wielebny Xiądz Wybranowſki od poprzednich Sądu Kommiſſarſkiego Rezolucyi, wydał Mandaty do Sądow J. K. Mci Aſſeſſorſkich, ktore Rezolucye na mocy poprzedniego tychże Sądow Dekretu zapadły; więc znowu nie mieli mocy ani przyzwoitości rozpoznawać Dzieła Wſpoł-Kommiſſarzy ſwoich, tym bardziey, gdy im Reſkryptem nie kognicya takowych Dzieł, ale proſte Dekretu Aſſeſſorſkiego uſkutecznienie nakazane zoſtało; więc moc Reſkryptem udzielona im zaczynać ſię dopiero mogła od tego, na czym pierwſi Kommiſſarze ſtanęli, to ieſt od Limity, na Terminie z ktorey gdy przez pierwſzych do łączenia ſię wyzywanemi byli, nie mogli niewiedzieć iż ieſt i iuż był pomimo nich Sąd, ktory ſię uſkutecznieniem Dekretu Aſſeſſorſkiego zatrudnia.

Ale tak im wypadało czynić, ażeby do zamierzonego celu przymnożenia Inwolucyi łatwiey trafić. Ziechali ſię na mocy Reſkryptu, a opiſow iego nie ſłuchali. Reſkrypt bowiem ten nakazał im uſkutecznienie Dekretu Aſſeſſorſkiego, chciał mieć nayprzod Sprawę między Konwentem Jaſno-Gorſkim a Wielebnym X. Wybranowſkim ſądzoną; Oni wzieli ſię do ſłuchania ſkarg Mieyſkich, Miaſtu nayprzod wizyą odprawiać nakazali, a po tey odbytey wrocili ſię znowu do Kategoryi Wielebnego X. Wybranowſkiego, i te wprzod lubo iuż Dekretem Kommiſſarſkim oſądzone, i *ſub Litispendentia* Sądu J. K. Mci Aſſeſſorſkiego przez wydane od ſamego Wielebnego X. Wybranowſkiego Mandaty, wiſzące, oſądzili, oſądzili daley bez przytomności nawet Plenipotenta UU Officyaliſtow Skarbu Koronnego i UU. Inſtygatorow Koronnych; lubo w ich ſpoſobie ſądzenia kweſtya Graniczna między Dobrami Krolewſkiemi z iedney, a Dobrami Wilkowiecko Dziedzicznemi zachodziła, ktorą oni rownież Decyzyą ſwoią zaięli, gdy z temiż Dobrami Granice dla Miaſta naynieprawniey udeterminowali, *kładzie ſię to Dzieło Litt: C.* tudzież Relacye wydanych przez J. X. Proboſzcza Pozwow *Nro: 9. 10. & 11.*

Ten był ciąg Proceſſu między Stronami prowadzonego, od ktorego do ſzczegolnych iuż Kategoryi roztrząśnienia przyſtąpićby należało, gdyby nie wypadała konieczna potrzeba odpowiedzenia przynaymniey cożkolwiek na te wſzyſtkie czernidła, iakiemi Wielebny X. Wybranowſki początkowe ſwoie Piſmo napełnił.

Nie może to nayprzod nie ſtać ſię przyczyną gorſzącego zadziwienia, iak Duchowny przeciw Duchownemu z tak wyſzukaną nie-

nawiścią powſtawać może w ten czas, gdy iſtoty Sprawy, nieubocznych pobudek pilnowaćby potrzeba było.

Nie będą XX. Paulini Jaſno-Gorſcy odpowiadali w ſzczegolności na potwarze przeciw nim miotane; Niegodne bowiem ſą Sądu Nayiaśnieyſzego, iakożkolwiek ie godnemi ſiebie Wielebny X. Wybranowſki oſądził.

Policzył troſkliwie doſtatki Pauliáſkie, zapomniawſzy, że dochody z tych Dobr oddaie Konwent Jaſno-Gorſki całkowicie do Skarbu Koronnego, że za inne Funduſze, dopełnia obowiązkow przy zapiſach przyłączonych. Nie chce w tey mierze Konwent Jaſno-Gorſki wychodzić wzaiemnością, ażeby ſię przy wyliczaniu partycypowanych przez Proboſzcza Konwentowych dochodow Kłobuckich, z niedopełnieniem przywiązanych do nich obowiązkow nie ſpotkał.

Zaſtanowić ſię tylko muſi nad okowanym iakoby przez XX. Paulinow, Xiędzu Liſſowieckim, iak go Wielebny X. Wybranowſki mogł w tych okowach przeprowadzić ſzczęśliwie przez Rzym, Szląſk, i Warſzawę?

Potwarz to ieſt tym złośliwſza, że ſamym tylko gołoſłownym donieſieniem, a żadnym innym dowodem nie wſparta. Gdyby nie ſzło o prożne Sądu Nayiaśnieyſzego zatrudnienie, złożyłby Konwent Jaſno-Gorſki liczne Papiery, ktoremiby dowiodł, że dawnieyſzy Proboſzcz Kłobucki wraz z ſwym Konwentem więcey zbytkom i zgorſzeniom, a niżeli naukom oddany, ściągnął na ſiebie Kommiſſyą Rzymſką, że na mocy dowodow, za przewinienia ſwoie, Władzą Stolicy Apoſtolſkiey ukarany zoſtał, nie tak iednak, iak ſię Wieleb: X. Wybranowſkiemu napiſać podobało, aż do kaydan. Czy tylko te wiadomości nie wyciągnął Wieleb: X. Prałat z Dokumentow przez ſiebie z Wrocławia ſprowadzonych? Bo iakożkolwiek okoliczność ta nic nie pomaga ſprawie, przecież wiedzieć należy, iż pierwſzy raz dopiero ten woiaż Papierow po Błoniu i Wrocławiu wiadomym ſię ſtaie.

Zbierano potwarze, ażeby niemi brak dowodow zaſtąpiono. Poſunięto ſię daley, bo Dokumentom ſkładanym dano tłumaczenie takie, iakiego nie maią, ani mieć powinny, i tak właśnie względem Reſkryptu *Additionis Commiſſariorum* zrobiono.

Zyczyli ſobie XX. Paulini Reſkryptu, i to ſię od nich niezaprzecza, ale nie życzyli takiego, iaki naſtępnie Wielebny X. Wybranowſki wyiednał. W Dekrecie bowiem Krolewſkim Kommiſſyą wyznaczaiącym nie było wzmianki o Granicach, ktore XX. Paulini dla oſzczędzenia koſztow iuż i tak znacznie im przez Stronę przeciwną zrządzonych, za iednym zachodem ułatwić chcieli. W tym więc a nie innym celu piſany był Liſt JX Przeora Jaſno-Gorſkiego pod d. 15. Kwietnia 1790. od Strony pod Nrem 15. złożony. Ale czyliż względem tego ſzedł Konwent Jaſno-Gorſki podſtępnie? Wſzak w tymże ſamym Liście ieſt oświadczenie: że Kopią maiącego bydź Reſkryptu chce wprzod Konwent kommunikować.

Oświadczył daley Przeor Jaſno-Gorſki tym Liſtem iż wkrotce z Warſzawy wyieżdża i w tymże ſamym intereſſie oſobiście ſię rozmowi. Był w Kłobucku, oświadczył JX. Proboſzczowi, iż iuż tego Reſkryptu wyrabiać nie będzie, i na tym rzecz cała z wiadomością Strony ſkończyła ſię.

Wypadało potym z oſtrożności uczynić w Kancellaryi W. Kor: prekuſtodycyą, ażeby Strona z mocy pierwiaſtkowego traktowania niewyſtarała ſię o iednoſtronny Reſkrypt. Ale iakże ta prekuſtodycya uczynioną była? *legatur u Strony Nro 16.* oto: iżby Kancellarya wſtrzymać ſię raczyła aż do znieſienia ſię Strony Rekwiruiącey z Stroną drugą to ieſt Konwentem Wielebnych OO. Paulinow Jaſno-Gorſkich.

Ta prekuſtodycya zanieſiona była pod d. 20. Lipca. Wieleb: X. Wybranowſki poſtąpiłże ſobie podług niey? Bynaymniey. Pod d. 12. *Auguſti* wyrobił Reſkrypt iednoſtronny. — Wyrobiłże go przynaymniey tak, iak początkowa była między Stronami umowa, końcem pomnożenia władzy Kommiſſarzom do uſtanowienia granic? I tak nie. Wyrobił go proſto do uſkutecznienia Dekretu Aſſeſſorſkiego iakoby ieſzcze nie exekwowanego, choć pod d. 27. Lipca tegoż ſamego Roku ſtawał przed Kommiſſarzami przez Dekret Krolewſki wyznaczonemi. Wyrobił go daley z powodu zaſzłey śmierci Kommiſſarzy iednych, a zatrudnienia drugich; choć nie pokazuie, ktory to z Kommiſſarzy umarł, ktory ziechać nie mogł, bo pod d. 27. Lipca, było ich pięciu, ktorzy ſądzili i Akt odbywali. — Nie miałem na ten czas moich Kommiſſarzy, napiſał tak w ſwoiey Informacyi Wielebny X. Wybranowſki. — Oſob więc nie Dokumentow brakowało Wielebnemu X. Proboſzczowi, ale iak ſłabe muſzą bydź te Dokumenta, do ktorych aż Oſob dobierać potrzeba?

Jak to daley pogodzić można uſprawiedliwienie Wielebnego X. Proboſzcza z wyrazami w Informacyi iego umieſzczonemi? Appellował iak mowi od niektorych Rezolucyi Kommiſſarſkich, niedopuſzczone Appellacye popierał Mandatami; a te Mandaty gdzież wydawał? oto: do Sądu Nayiaśnieyſzego; więc Rezolucyi z nich czekać był powinien w tym Sądzie, a on udał ſię do Kancellaryi po Reſkrypt; iak gdyby ani Dzieł poprzednich Kommiſſarſkich ani Mandatow przez niego ſamego wydanych nie było. Nie ieſtże to czyſty dwoch Inwolucyi?

Kroki takie nie tylko bez nagany, ale i bez kar uchodzić niepowinny. Uroſły ztąd trzy Akty Kommiſſarſkie, wſzyſtkie odrębnie formowane. Kategorye w nich zawieraiące ſię przeświadczą tym mocniey Sąd Nayiaśnieyſzy, iak nieſprawiedliwe a razem i pienne pretenſye uformował Wielebny X. Wybranowſki z Konwentem ſwoim Kłobuckim, przeciw Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu, do ktorych uſprawiedliwienia nim przyſtąpiemy porządkiem Kategoryi w Dziele Kommiſſarſkim Litt: B. wſkazanym, wypada naſamprzod ułatwić dwie Kategorye Akceſſoryine z Strony Wieleb: X. Wybranowſkiego przytoczone. A z tych ieſt;

Pierwſza o Rezolucyą iakoby Dekretu zaocznego Sądow Krolewſkich 1789. R. i Aktow Kommiſſarſkich w exekucyi iego zapadłych.

Myli ſię nayprzod Strona, iakoby Kommiſſarze Dekretem ſwoim wdali ſię w rozpoznanie Dekretu Aſſeſſorſkiego, bo i owſzem oni w uſkutecznieniu iego poſtąpili.

Dekret albowiem Krolewſki pod d. 19 Kwietnia 1789. zapadły naſamprzod Proceſs exekutoryalny Kontumacyalny rozpoznać kazał, *iak wyżey położono go ſub Nro. 5to.*

Kom-

Kommissarze też w uskutecznieniu tey władzy sobie udzieloney postępuiąc z przyczyn przyniesionych i przez Konwent Jasno Gorski usprawiedliwionych za deklarowali: że Kondemnata w Sądzie Nayiaśnieyszym po odstąpieniu Konwentu Jasno-Gorskiego otrzymana na nim, *simplex* tylko *Lucrum* znaczyć, nie zaś exekwowaną bydź mogła.

W czymże tu więc Sąd Kommissarski nad władzę sobie udzieloną postąpił, iak prędko kondemnaty nie zniosł, ale tylko Dzieła w iey exekucyi zapadłe za nielegalne uznał? Wszak to sobie miał Dekretem Krolewskim zlecone.

Druga przyczyna przytoczona od Strony, że kondemnata ta iest podług Ordynacyi Assessorskiey R. 1764. i ważną i za Dekret zaoczny miana bydź powinna; sprzeciwia się teyże samey Ordynacyi, ktora mowi: że sprawy *ex Cruda radice* do Assessoryi przychodzące, a bez Kommissyi obeyść się nie mogące, bądź przez Dekret oczywisty, bądź zaoczny, na Kommissyą odsyłane bydź maią. Nim więc Dekret zaoczny następować może, Konwikcya Strony niestawaiącey poprzedzić go powinna tym bardziey, gdy sprawa przychodzi *ex Crudo*.

Jakoż tak chciał mieć sam Dekret Sądu Assessorskiego d. 20. *Xbris* 1788. zapadły, gdy mowi: *Et quoniam Conventus Częstochoviensis a Judicio recedit; ideo super eodem Condemnationem obtinere permittimus.*

Na mieysce więc tey kondemnaty. nie godziło się dyktować Dekretu na Kommissyą, i to ieszcze z tak uciążliwą regułą.

Niegodziło się dalej i exekwować takowey kondemnaty, raz że nieprawnie otrzymaną była, drugi raz, że wydane zostały Mandaty o podniesienie teyże Kondemnaty z Inhibicyą o nieexekwowanie iey, należało więc przynaymniey Litispendencyą Sądu Krolewskiego szanować.

Trzecia przyczyna rownież naynieslosowniey z Prawa Grodzieńskiego 1784. wyczerpana przez Stronę. Nayprzod bowiem nie ma Wielebny X. Proboszcz Kłobucki z Konwentem swoim ani miał pod ow czas żadney Kategoryi expulsyiney przeciwko Konwentowi Jasno-Gorskiemu, bo całe Dzieło Kontumacyine, na mocy Kondemnaty sporządzone, przysądza dopiero Wieleb. X. Proboszczowi grunta, łąki, i młyny, ktorych on nigdy wprzod nie posiadał. Więc w tym expulsyi nie było, ani bydź mogło; a nareszcie choćby też i była expulsya iaka, co iey niema, czyż taką gradacyą Processu chciało mieć zachowaną Prawo Grodzieńskie 1784? Uznało dostateczną iednę kondemnatę w Sprawach expulsyinych, ale to się rozumieć powinno, co do zupełności processu, nie do możności exekwowania zaraz tey kondemnaty, bo i owszem wyraźnie napisało toż Prawo: że żadna exekucya następować niepowinna, tylko za poprzedzaiącym wprzod Dekretem *executionis*. A ten możeż w przypadku swoim pokazać Wielebny X Wybranowski?

– *Czwarta* przyczyna na skassowanie Rezolucyi Kommissarskiey, ani służy do przypadku, ani się zgadza z przytoczeniem. Mowi bowiem Strona; że uchylone zostały Akty Kommissarskie, ktoremi Konwent Kłobucki z Possessyi swoich wyzutym został. Choćby i tak było, coż to ma za związek z Aktami exekutoryalnemi na

mocy kondemnaty formowanemi. Wſzak tu nie ma kweſtyi o Dzieła Kompromiſſarſkie, bo od nich obie Strony dopiero po ſpełnioney iuż przez Wielebnego X. Proboſzcza Kłobuckiego nieprawney exekucyi, odſtąpiły. Ale ieſt kweſtya, albo z pierwſzey kondemnaty, mogło bydź *Lucrum* takie dyktowane, i zaraz z źle użytą pomocą woyſkową naynieprawniey exekwowane? Więc obrona nie ſłuży do przypadku, a co więcey nie zgodna ieſt z przytoczeniem. Niech pokaże Wielebny X. Probſzcz iednę przynaymniey Rezolucyą Sądu Kompromiſſarſkiego, ktorąby mu co z poſiadania Jego, na rzecz Konwentu Jaſno-Gorſkiego odięto. Zadney nie ma takiey, bo tam Konwent Jaſno-Gorſki bronił ſię tylko przeciw chęci zagarnienia ſobie tego, co ſam poſiadał, i do czego Wielebny X. Wybranowſki pierwſzy raz dopiero z Zołnierzem trafił. Więc mowić nie może iż przez Akty Kompromiſſarſkie z Poſſeſſyi wyzutym został.

Ze wſzech miar zatym Rezolucya Kommiſſarſka uznaiąca kondemnatę w Sądzie Krolewſkim iako *ſimplex Lucrum*, a nie zaś exekwować ſię mogącą pokazuie ſię bydź prawna i ſprawiedliwa. Natym większe iednak Wieleb: X. Wybranowſkiego przekonanie, potrzeba mu ieſzcze dowieść, że tę Rezolucyą ſam akceptował, a zatym nieprawnie tę Kategoryą podnoſi, i nieprzyzwoicie Sąd Nayiaśnieyſzy nią zatrudnia.

Appellował wprawdzie, ale gdy Sąd Kommiſſarſki z mocy reguły Dekretu Aſſeſſorſkiego, a *ſola* tylko *definitiva* dopuſzczenie Appellacyi dozwalaiącey, takowey Appellacyi ile *in acceſſorio* zakładaney, nie dopuścił Wielebnemu X. Wybranowſkiemu; przekonał ſię w tey mierze, i od niey odſtąpił.

Natychmiaſt bowiem nakazaną Komportacyą uſkutecznił; na oznaczenie pomiaru i zayście Limity w porządku ſporządzenia popomiaru zgodził ſię, iak pomimo wyrazow ſamego Dekretu Kommiſſarſkiego ſpiſał proiekt takowey Limity, onże podpiſał; *ktory własną Jego ręką podpiſany kładzie ſię Nro. 12.*

Naſtępnie znowu zgodził ſię na dwie Limity, z ktorych oſtatnia *pod liczbą 6tą wyżey położona* imieniem iego ſamego do Akt Ziemſkich Lelowſkich *per oblatam* podana zoſtała.

Na koniec pod d. 27. Lipca 1790. R. piſał ſię na Kommiſſyi ſam do tegoż Aktu Miaſto Krzepice przypozwał, wnioſki ſwoie tamże rożne czynił; więc potylekroć akceptuiąc powyżſzą Rezolucyą Kommiſſarſką, czyliż dziś przeciwko własnym ſwoim krokom powſtawać może?

To przedſięwzięcie Wielebnego X. Wybranowſkiego w pierwſzey zaraz Kategoryi okazane, przeświadczać powinno, co o reſzcie myśleć należy. Wſzyſtko mu ieſt przeciwne, wſzyſtko wzruſza, to tylko zamiarom iego choć poźniey uwidzianym nie dogadza, ale co wſzyſtko bezkarnie uchodzić nie powinno.

Dla czego Konwent Jaſno-Gorſki ſupplikuie:

Rezolucyą Kommiſſarſką w tey mierze zapadłą iako z Prawem i ſprawiedliwością zgodną, a nawet przez Wielebnego X. Wybranowſkiego akceptowaną, za niewzruſzoną uznać, i owſzem pomienionego Wieleb: X. Wybranowſkiego za przedſięwzięte oneyże nadwątlenie ukarać.

Druga Kategorya Akcessoryinie wniesiona iest o utwierdzenie Processu reindukuiącego Konwent Kłobucki do Prowentow, Dziesięcin, Gruntow i Lassow, i Summę onemuż w moc bonifikacyi Prowentow i kar przysądzaiącego.

Jakożkolwiek Kategorya ta nie mogłaby bydź tylko skutkiem pierwszey, i dla tego przez Wielebnego X. Wybranowskiego nayniepszyzwoiciey rozłączoną została; przecież da się z Strony Konwentu Jasno Gorskiego odpowiedź w dowodzie, że Wielebny X. Wybranowski nie ma do czego żądać Reindukcyi, iak prędko z niczego wypartym nie został.

Przytoczono zostało z Strony Konwentu Jasno Gorskiego, iż nieprzyzwoicie ta Kategorya od pierwszey odłączona została, i to z natury samey kwestyi wypada.

Na mocy bowiem czego Wielebny X. Wybranowski wszedł do Possessyi Młynow, Łąk i Gruntow? Na mocy Processu Kontumacyalnego exekwowanego, bo przed nim nic nie posiadał z tego, co następnie Konwentowi Jasno-Gorskiemu zabrał.

Zrezolwowano to Dzieło gwałtem raczey, a niżeli Aktem Exekucyinym nazwać się mogące, zrezolwowano go, że nic, oprocz samey tylko prostey kondemnaty, znaczyć nie powinno, upadła więc tym samym i Possessya, ktora na mocy iego wzięta została; a w takim przypadku iak może bydź nasamprzod żądana Reindukcya?

Daley mniemana Prossessya zawisła od ważności Processu ią nadaiącego, a ten za żaden uznany, i za taki przez samego Wielb: X. Wybranowskiego akceptowany został, iakże znowu przeciwko tey akceptacyi własney, żądać można Reindukcyi?

Ale tu wypada obiaśnić Wieleb: X. Wybranowskiego, iż co do tey kategoryi, sam nie wie, czego żąda. Przed Kompromissem nie był w posiadaniu tego, o co do Konwentu Jasno-Gorskiego pretensye rościł. Kompromis uznał pretensye iego nieprawne, więc mu Possessyi nie nadał. Wytoczyła się sprawa do Sądu Assessoryi Koronney, gdzie po otrzymaney kondemnacie zrobił sobie kontumacyiny Akt, na mocy ktorego zabrał dopiero gwałtownie to, czego prawnie i sprawiedliwie otrzymać nie mogł; uchylone to dzieło. Następnie za odsądzeniem każdey kategoryi Sąd Kommissarski z Dekretu Krolewskiego sprowadzony przez Akt swoy *Litt B.* przywracał Konwent Jasno-Gorski do Possessyi tego wszystkiego, co mu bezprawnie wyrwanym zastało. Wyrobił po tym wszystkim Wieleb: X. Wybranowski Reskrypt, a z niego sprowadziwszy Kommissarzy, odebrał na powrot to wszystko, od czego przez pośrzedniczy AktKommissarski *Litt B.* był odsądzonym; do czegoż więc dziś reindukowanym bydź może?

Jakie przy tym oddawaniu ostatnim Possessyi na rzecz Wieleb: X. Wybranowskiego gwałty z Strony iego popełnione zostały, następne Dokumenta przeświadczą naylepiey.

1790. d. 26. Augusti in Actis Terrestribus Lelovienfibus: Ex compartione Generosorum Gąsiorowski & Bartliński in & contra Præpositum, tum R. Benedictum Zwoliński ConventusKłobucensis Laicum, ac alios ratione protestantium in Molendinis binis sub ipso oppido Kłobucko & Villa Zakrzew jacentibus, Possessionem explentium Diebus

23. & 24. Menſis & Anni eorundem in ipſo expirio Poſſeſſionis, turmatim invaſionis, exinde Proteſtantium velle expulſionis, violentiarum cum immiſſis hominibus & ſecum adductis perpetrationis, eorundem concuſſionis, ex Molendinis extruſionis, Generoſi Bartlinſki in ſtagno velle ſuffocationis, Poſſeſſionis Molendinorum poſt expletam Poſſeſſionem receptionis, aliarumque injuriarum MANIFESTATIO *Nr. 13.*

Eodem. Die 4. 7bris. w Częſtowie, — w Urzędzie Land-Woytowſkim przez Subdelegata i Ławnikow Przyſięgłych w przytomności Karola Laſſowſkiego, Pawła Krzyżanowſkiego Cyrulikow, Ran Pracowitym Marcinowi Zaiącowi, Auguſtynowi Byczkowi, Woyciechowi Zaiączkowi, Jozefowi Chłodowi, Jakobowi Wilkowi zadanych, i razow ſinych z oſkarżeniem o to Wieleb. X. Wybranowſkiego OBDUKCYA *Nr. 14.*

Eodem. Die 6. 7bris in Caſtro Petricovienſi. — R. Luboieńſki Nomine Conventus Claro Montani contrâ Præpoſitum tùm Religioſos Conventus Kłobucenſis Profeſſos, numerum 5. Perſonarum complentes, atque H. H. Albertum Patremfamilias & alios famulos, tùm Laborioſum Chriſtophorum Seliga ac alios Conventus Kłobucenſis ſubditos, nec non Famatos Joannem Zarębſki Notarium, Chriſtophorum Wiklerſki Tribunum Plebis, Martinum Sekret Bedellum Oppidi Kłobucka, Jacobum Lucam & Adamum Grzybowſkie ac alios Oppidanos Kłobucenſes, ideo: quia ipſi & quidem Præpoſitus cum Conventu ac famuli & ſubditi eorum armis varii generis nempe bombardis, ſclopetis, baculis muniti, ſubditos Conventus Claro Montani ad exercendam in Stagno ſub Oppido Kłobucko ſito piſcaturam deſtinatos, nil mali gerentis, ſuperaggredi, ad eos aliquot vicibus explodere, Oppidanis pulſu Campanæ ad tumultum incitatis, congeſtaque numeroſa caterva hoſcemet ſubditos è loco redeuntes inſequi, concutere, jubere, ac voce elata, his formalibus: = by zabiy a ia na funty zapłacę = exclamare, & alias perplures oppreſſiones minari, multos ex fugientibus vulnerare, jam vero Oppidani poſtpoſita Dominii obſervatione, nullo proprio ad id commoti negotio, in toties dictos ſubditos irruere, eoſque uſque ad inflictionem vulnerum moleſtare præſumpſerunt; propterea ratione præmiſſorum contra eoſdem MANIFESTATUR *Nr 15.*

Eodem. Die 16. 8bris in Actis Terreſtribus Lelovienſibus. — X. Wieruſki imieniem Konwentu Jaśno Gorſkiego przeciwko JX. Proboſzczowi i Konwentowi Kłobuckiemu, o to: iż część Dobr Krolewſkich uſtawicznie zagarniaią, w niedawnym czaſie Łąkę Paſtewnik Zakrzewſki zwaną, napędzonym Inwentarzem Klaſztornym wypaść kazali, a podſycaiąc bunt, Inwentarza z tegoż Miaſteczka i Pilnowaczow za przywodem do bitwy gotowych w znaczney liczbie użyli; Chłopow Zagorſkich Łąki do Siedliſk nadane, naſłaną zgraią pokoſic, i zaraz trawę zabrać ważyli ſię; Rolę Dworu Zagorſkiego własną, Pługow przeſzło 30. naſławſzy, poorać oſmielili ſię pewnego dnia przed Bramą Dworu Zagorſkiego obwoływanie iakieś na zamieſzanie ſpokoyności Konwentu Jaśno Gorſkiego ſprawili, rozliczne gwałtowności w ciągu toczącey ſię Sprawy śmiało dokonali; o to więc wſzyſtko i o wſciągnienie kar za to zaſłużonych MANIFESTUIE SIĘ *No. 16.*

Trudno

Trudno wierzyć, ażeby tak rażące gwałty przez Duchowne Osoby przedsię brane i popierane zostały. — Były iednak w samey rzeczy, i o to osobna z Strony Konwentu Jaśno Gorskiego wprowadzona będzie na końcu tey Informacyi Kategorya. — Tu tylko powyższe dowody przytoczone zostały na sprostowanie żądań Strony, iż się w nich miarkować nie chce, gdy pretenduie Reindukcyi do tego, co iuż sama Klasztorowi Jaśno Gorskiemu gwałtownie zabrała. A ztąd łatwo przekonać się można, iak niesłusznie ta Kategorya wtrąconą została; tym bardziey, gdy Sprawa między Stronami nie w punkcie samey Reindukcyi, ale iuż *in Negotio principali* przychodzi, i sam Wielebny X. Wybranowski z swey strony liczne Kategorye wprowadził; ktorych ostatecznego rozsądzenia żąda. —

Jest więc prożbą z Strony Konwentu Jaśno Gorskiego z powodu wyżey dowiedzioney nieważności Processu, ktory sam tylko Wieleb. X. Proboszczowi usłał drogę do dopełnienia gwałtowney Possessyi; żądaną przez Niego Reindukcyą iako i na żadnym dowodzie niegruntuiącą się i w czasie, gdzie iuż Sprawa pryncypalna decydowaną bydź ma, mieysca mieć nie mogącą, uznać, i owszem Process Kontumacyalny wraz z iego skutkami iako wyżey, za nielegalny zadeklarować, a do ostatecznego następnych Kategoryi rozsądzenia przystąpić.

Wprawdzie w porządku Kategoryi z Strony Konwentu Jaśno-Gorskiego pierwsząby bydź powinna o uchylenie Dzieła Kommissarskiego z mocy Reskryptu odbytego, u Nas *Litt. C*, położonego, gdy iednak Dzieło to nie tylko z samey nielegalności, ale i niesprawiedliwości skarżemy, a ta niesprawiedliwość przy każdey w szczegolności Kategoryi okaże się, przeto w tym mieyscu daią się na uchylenie pomienionego Aktu przyczyny z samey nielegalności wynikaiące: —

1wsza: że Reskrypt iednostronnie i *ad narrata* nigdy dowieść się nie mogące wyrobiony. —

2ga: że Kommissarze Reskryptem wyznaczeni nie mieli mocy wydawania Innotescencyi; tylko *ad exhibitionem Rescripti* ziechać się, a zatym z Kommissarzami Dekretem poprzednim wyznaczonemi łączyć się byli powinni; — żadnego więc Terminu do rozpoczęcia Dzieła swoiego nie mieli. —

3cia: że im nakazano Dekret uskutecznić, nie zaś Dzieła Wspoł Kommissarzy poprzednie, w uskuteznieniu tego Dekretu zapadłe, przesądzać, co tym nieprawniey zrobili, gdy sam Wielebny X. Proboszcz od pomienionych Kategoryi wydał Mandaty do Assessoryi, a zatym w Sądzie Nayiaśnieyszym nie u Kommissarzy Reskryptowych Katogorye iuż rozsądzone wprowadzić był powinien. —

4ta: że daley w uskutecznieniu Dekretu Assessorskiego wypadało Kommissarzom nayprzod Kategorye między Konwentem Jaśno Gorskim a Konwentem Kłobuckim zachodzące rozsądzić, oni zaś wprzod Kwestye Miasta przedsięwzięli, i tych niedokończywszy, do drugich Kategoryi wzieli się. —

5ta: że sądzili Kategorye *sub Litispendentia Regia* będące, bo tak Wielebny X. Proboszcz Kłobucki iako i Miasto Kłobuck wydało Mandaty do Assessoryi; sądzili na koniec Kategorye Graniczne między Dobrami Krolewskiemi z iedney, a Wilkowieckiem Dziedzicznemi z drugiey Strony, i to bez przytomności UUr. Instygatorow Koronnych, i Officyalistow Skarbowych; co iedno zdolnym iest zniszczyć Akt

cały, tak podług dawnieyszych Praw i Preiudykatow licznych, iako też nawet podług teraźnieyszey Sądu Krolewskiego Ordynacyi. —

Te więc są wszystkie przyczyny nielegalności Aktu z mocy Reskryptu odbytego, a niesprawiedliwość iego przy przełożeniu każdey w szczegolności Kategoryi tym widoczniey pokaże się; ktorych to Kategoryi wprowadzenie przedsiębierzemy porządkiem w Dekrecie Kommissarskim *sub Litt. B.* wyrażonym, z ktorych iest: =

KATEGORYA Iwsza:

O DWA MŁYNY NA RZECE — CZARNEY OXIE = BĘDĄCE.

Młyny te Wielebny X. Wybranowski mieni bydź należącemi sobie z powodu iakoby Erekcyi i innych dowodow; — Nim na Dokumenta przez Niego w tey mierze złożone odpowiemy, usprawiedliwi się nayprzod z Dokumentow Strony naszey, iż ich w żaden sposob pretendować nie może, ani powinien, iako zawsze do Starostwa Kłobuckiego należących. —

Przed wprowadzeniem tey Kategoryi do Sądu Kommissarskiego, expedyował nayprzod Konwent Jaśno Gorski Wizyą, ktora *legatur* w Akcie Kommissarskim *Litt. B. fol. 85.*

Zaczął zaś tę Wizyą, od okazania dziewięciu stawow na iednym Porzeczu = czarna Oxia = zwanym, a to dla tego; iżby tak z Rewizyi iako i Lustracyi dowodząc należność ich niezakwestyonowaną do Starostwa Kłobuckiego, dowiodł zaraz że i te dwa Młyny z Stawami na tymże samym Porzeczu, iako w srzodku właśnie pomiędzy dziewięciu znayduiące się, nie mogą nienależeć do pomienionego Starostwa; a zatym, że źle przez Wieleb. X. Wybranowskiego i Konwent Kłobucki są pretendowane. —

Młyny te od naydawnieyszych czasow Nomenklatury swoie zachowuią, iak to następnemi Dokumentami okazane będzie: = 1wszy z nich co do liczby znayduiących się na iednym Porzeczu, zowie się *Glusek.* 2gi *Otrąbka.* 3ci *Padyżyński* następnie *Domagaliński* nazwany. 4ty *Motyczyński* czyli *Nadolny.* 5ty *pode Dworem.* 6ty *na Wsi.* 7my *za Wsią.* 8my *Rossochacz.* 9ty *Łobodny.*

Te zaś ktorych Klasztor Kłobucki wraz z swoim Proboszczem żądaią, są: *Padyżyński* czyli *Domagaliński* i *Motyczyński* czyli *Nadolny*; iak iednak mylne iest to żądanie, następuiące przeświadczą Dokumenta: —

1500. F. 2. ipso die Festi St. Fabiani & Sebastiani coram Actis Civilibus Kłobucensibus. Paulus Padyga Molendinum Laskowski dictum cum fluvio dicto = czarna Noxia = Michaeli Każirod, Jacobo Tegiel, Nicolao Strużyczek suis fidejussoribus RESIGNAT *No. 17.*

Pierwszy dowod Młyna nie przez Kłasztor Kłobucki, ale przez Miesczanina posiadanego, i na Rzece czarney Oxie będącego; od ktorego to Padygi Młyn ten następnie nazwisko swoie zatrzymał. =

1536. F. 6. post Festum Purificationis B. V. Mariæ ibidem. Joannes Kostka, Andreas Oppidani Krzepicenses, atque Joannes Czosak Oppidanus Kłobucensis, pro Jacobo Stepka super Molendinum dictum Padużynski, a Jacobo Stepka & ejus Successoribus non

impediendum super fluvio czarna Noxia situm Oppido Kłobucensi vicinum. EFFIDEJUBENT Nr. 18.

Tym znowu Dokumentem probuie się nie tylko zatrzymanie Nomenklatury Stawu *Padyżyńskiego* z powodu ostatniego onegoż Posiadacza, *Padyga* zwanego, ale nadto ewinkuie się ubikacya iego dwoiako, raz że iest na Rzece czarney Noxi, powtore że iest bliski Miasta Kłobucka; innego zaś w dogodzeniu temu Dokumentowi nie okaże Wielebny X. Wybranowski nad ten, ktory Konwent Jaśno Gorski ubikuie, a ktory pomimo tego pomieniony Wielebny X. Proboszcz swoim mieć żąda. —

1557 Die Veneris ante Festum Omnium St. ibidem. Jacobus & Joannes Drozdkowie Molendinum dictum Zakrzewski Mathio Ossadzień de Truskolassy, qui pro Castro Krzepicensi quolibet anno, porcum unum saginari, ac labores omnes, quos alii Molitores faciunt, exercere sub amissione præfat: Molendini sese obstrinxit VENDIDERUNT Nr. 19.

Tranzakcya ta nie mowi wprawdzie o żadnym z Młynow w Kwestyi teraz będącym, ale ściągaiąc się do Młyna naypierwszego nad Padyszyńskim będącego, dowodzi go nic tylko bydź Starościńskim (bo pod, ow czas ieszcze Starostwo Krzepickie na Kłobuckie podzielonym nie było) i iuż na Gruncie Zakrzewskim sytuowanym; ale nadto zagradza drogę Stronie przeciwney, iż Młyna Padyżyńskiego gdzieindziey ubikować nie może. = Młyn zaś ten Zakrzewskim w tey Tranzakcyi zwany, nazywał się następnie Otrąbczyńskim iak to poniższe Dokumenta okażą. —

1564. Starostwa Krzepickiego co do Kłobucka z Przyległościami dziewięc Stawow na iednym Porzeczu, a między temi Młynow dwa pod Miastem Kłobuckiem, dwa na Zakrzewiu opisuiąca. w Xiążce *Litt. D.* REWIZYA Nr. 20.

I co do wyrazow swoich, i co do ważności iaką podług Prawa mieć powinien ten Dokument, nie zapewne ważnieyszego nad niego ani mieć, ani żądać nie można. = Jeżeli go wezmiemy co do samych Stawow, gdy dwa na Zakrzewiu wyraża, a piąty pod Dworem Zagorskim wymienia; więc wypada koniecznie, że trzeci i czwarty są na Gruncie Kłobucbim. — Jeżeli go wezmiemy co do Młynow, tedy i tak dwa Młyny na Zakrzewiu, dwa pod Miastem Kłobuckiem wypisuie; zawsze więc wypada, na iedno, że Młyny te, ktorych Wielebny X Proboszcz pretenduie, nigdy do Klasztoru iego nie należały, ani należeć mogły, ale zawsze do Starostwa Kłobuckiego. — Dokument nakoniec taki, iakim iest teraźnieyszy, Prawo 1598 iedynym mieć względem Natury Dobr Krolewskich i ich należności dowodem chciało. Więc iuż i ztąd wszelkie Wnioski Strony przeciwney upadać powinny, My ią iednak przekonamy i daley, że rzeczona Strona nigdy w posiadaniu pomienionych Młynow nie była, ale że te wspolnie zawsze z Starostwem Kłobuckim posiadane, dostały się Konwentowi Jaśno Gorskiemu. —

1583. Dnia 3. Czerwca, w Xięgach Mieyskich Kłobuckich. Maciey Strafzybot Opiekuństwo z strony Adama Synowca swego Piotrowi Motyce zdaie; Piotr zaś Motyka za całość rzeczy pod Opiekę podchodzących, na Młynie ktory iest pod Miasteczkiem, na Dobrach ruchomych i nieruchomych ZAPISUIE Nr. 20.

Dowod z tego Dokumentu, że Młyn pod Miasteckiem będący nie był w posiadaniu Konwentu Kłobuckiego, ale go trzymał Motyka Mieszczanin, od ktorego potym poszła denominacya Młyna Motyczyńskiego. — Tym czasem iest to ten sam Młyn, przy ktorym Wielebny X. Wybranowski zebrawszy kupę Służących swych i innych ludzi, Onychże uzbroiwszy, i w dzwony Kościelne dzwonić kazawszy, tyle gwałtowności, przy wybiciu z Possessyi onegoż Xięży Paulinow, poczynił. —

1592. Dnia 9. Listopada, tamże Urząd i całe Pospolstwa Miasta Kłobucka Sł. Starczewskiemu Grunt Olszyce zwany pod Zakrzewiem leżący do Stawu Padużyńskiego ciągnący się DARUIĄ *Nr. 21.*

Dokument ten ewinkuie nie tylko Staw Padużyński ale i drogę Zakrzewską względem Kombinacyi następnych Dokumentow aż nadto ważną. —

1604. F. 6. *post Festum Ascensionis Domini, ibidem,* Jan Zak i Piotr Motyka Młynarz Nadolny Mieszczanie Kłobuccy o wybudowaniu przez Stanisława Kwiatkowskiego dla Łucyi Kaplowney Folwarku i innych Budynkow ZASWIADCZAIĄ *No. 22.*

Tym Dokumentem wspiera się powyższy pod Rokiem 1583. że Motyka Mieszczanin posiadał Młyn nadolny pod samym Miastem będący. —

1616. *F.* 5. *post F. Pentecosten. ibidem.* Błażey i Szymon Domagałowie Bracia względem Młyna Domagalinskiego i Łąki do niego należącey się na Nich spadłey GODZĄ SIĘ *Nr. 23.*

1621. F. 6. *post Festum Assumptionis B V. M.* Uczciwi Sołtyskowie Małżonkowie Sł. Nalepskim Ogrod nad Stawem Domagalskim i Łąkę tamże nad Stawem od Niwy Domagaliney należące PRZEDAIĄ *Nr. 24.*

Eodem. Dnia 21. 8bris, tamże. Szymon i Piotr Domagałkowie względem Młyna Padużyńskiego *aliàs* Domagalinskiego UGADZAIĄ SIĘ *Nr. 25.*

Wszystkie te trzy Dokumenta mowiąc o Młynie Domagalinym, dowodzą exystencyą iego, szczegolniey też ostatni naydobitniey probuie ubikacyą onegoż, gdy mowi względem Młyna Domagalinskiego na Przedmieściu między Gruntami Miasta Kłobucka leżącego. =

1623. F. 6. *post Dominicam Conductus Paschæ.* Urzędy Lant Woytowski i Burmistrzowski Kłobuckie Zagonow 4. Roli na Potomkow Jana Piska i Agneszki Pieczowny Małżonkow spadłey, czyli Rolą począwszy od Stawu z dawna zwanego Motyczyńskiego przez wszystkie Pola aż do Niezdzienia czyli Granic Walenczowskich, Mikołaiowi Chominskiemu i Zuzannie Wreczyczańce. PRZEDAIĄ *Nr. 26.*

1625. *d. 20. Ianurii.* Stanisław Pisk i Dorota Małżonkowie 4. Zagony Roli Turkowska zwaney w podobnym położeniu będące, to iest od Stawu Motyczyńskiego, iako wyżey Pawłowi Turkowi PRZEDAIĄ *Nr. 27.*

Znowu z tych dwoch Dokumentow niezaprzeczony dowod Stawu Motyczyńskiego, a tym iest ważnieyszy, iż z żadney inney strony Wielebny X. Wybranowski nie będzie mocen pokazać, iżby się Role przez wszystkie Pola Mieyskie aż do Niezdzienia czyli Granic Walenczowskich ciągnęły. —

1628.

1628. Dnia 17. Sierpnia. Maciey Pluta *alias* Luterczyk i Giertruda Łopensowna Małżonkowie, Ogrod swoy własny leżący pod Zakrzewiem między Ogrodami Poprawinskim z iedney, i z Łączką przy nim leżącą aż do przekopu, ktory bieży od Stawku Pickowego do Stawu Domagalinskiego w szerz, a wzdłuż począ wszy od drogi, ktora bieży ku Młynowi Otrąbczyńskiemu, aż do Stawu Padużynskiego *nunc* Domagalinego, Woyciechowi Molendzie i Szczesney Mozdzeniownie Małżonkom PRZEDAIĄ *Nr.* 28.

Tym Dokumentem probuie się exystencya nie tylko Młyna Domagalińskiego, ale i Otrąbczyńskiego, tego samego, o ktorym mowi powyższy Dokument Roku 1557. i razem wspiera się droga Zakrzewska Dokumentem 1592. ewinkowana. —

1629. *Die 29. Xbris.* Stanisław Otrąbka Młynarz, Młyn na Gruncie Zakrzewskim leżący, ponizey Stawu Domagalinskiego Macieiowi Piątkowi z obowiązkiem wszystkich robocizn i Podatkow z tego Młyna do Dworu Zagorskiego należących odbywania i płacenia za pozwoleniem tegoż Dworu PRZEDAIĄ *Nr.* 29.

Trzy okoliczności ten Dokument dowodzi, *1wszą* Młyn Domagalin. *2gą* Młyn Otrąbczyński, i *3cią* Młyn Zakrzewski Głusek zwany, a razem potwierdza doniesienie, ktore w początku tey Kategoryi uczyniliśmy; że z pomiędzy dziewięciu Stawow na iednym Porzeczu będących, *1wszy* z nich iest Głusek, *2gi* Otrąbczyński, *3ci* Domagalinski, probuie i to ten Dokument, że pomieniony Młyn był Starościnskim, kiedy bez pozwolenia Starosty przed anym bydź nie mogł. =

1631. F. 4. *proxima.* Sebastyan i Jan Soboń alias Domagałka, Ewa Dzięgielanka alias Domagalina imieniem Sierot pozostałych po niebosczyku Piotrze Domagale, Młyn zwany Paduszyński alias Domagaliński i z Niwą leżącą pod Truskolasami nad Rybną alias Modrzyną, także i zdrugą Niwą, ktora iest między Gruntami Mieyskiemi, to iest począwszy od opłotek, ktore idą od Osiek aż do Upusty Otrąbczyńskiey i z Łąką pod Groblą Tomaszowi Maydowi alias Głuskowi, tudzież Zofii Kochanownie, Synowi Woyciechowi i Ewie Karczmarzance za rozkazem I. P. Starosty Krzepickiego, - - PRZEDAIĄ *Nro* 30.

Eodem die 13. 7bris. Stanisław Szczerbicz z mocy Prawa pierwszości przez J. P. Starostę Krzepickiego iemu przyznanego Młyn tenże sam z temiż samemi Niwami i z tąż samą Łąką od Tomasza Maydy alias Głuska. - ODKUPUIE *Nro* 31.

Powyższe Dokumenta dowiodły Exystencyą i ubikacyą Młyna Domagalińskiego; te zaś dwa dowodzą naturę iego, że był Krolewskim, gdy go nie inaczey iak tylko za rozkazem Starościńskim przedawano i powracano.

1636. Starostwa Krzepickiego Lustracya, w ktorey pod Kłobuckiem i Przyległościami dziewięć Stawow na iednym Porzeczu, i Młyny są opisane w Xiążce Lit: D.

Kiedy zwrociemy uwagę na powyższą Rewizyą 1564. i znaydziemy z nią zgodną tę Lustracyą przyznać na koniec Wieleb: X. Wybranowski powinien, iż Mu przez wszystkie lata dowo-

E

dziemy należność do Starostwa Kłobuckiego tych Młynow, po ktore On dziś naynieprzyzwoiciey sięga.

Eodem F. 2. post F. S. Leonardi. Anna Dąbrowska niegdy Stanisława Szczerbicza Małżonka pozostała Wdowa, i Mateusz Szczerbicz Syn iey, Młyn zwany Padyszyński alias Domagaliński, z Niwami iedną nad Rybną, drugą od Opłotek ku Osiekom, aż do Upustu Otrąbczyńskiego i Łąkę Pawłowi Kochowi i Dorocie Szczerbiance Małżonkom. - PRZEDAIĄ *Nro 32*,

Dokument ten probuie dewolucyą Młyna Domagalińskiego, i razem bliskość iego przy Otrąbczyńskim: zawsze zatym wypada, że w liczbie Stawow dziewięciu przez Rewizyą 1564. i Lustracyą 1636. wytchniętych Otrąbczyński iest 2*gim* a Domagaliński 3*cim*.

1653. *die 4. Aprilis.* Między Sukcessorami Tomasza i Anny Sołtysow, podział Maiątku wyrażaiący między innemi Grunt, ktory się poczyna od Stawu Motyczyńskiego, a kończy się u Granic Walenczowskich. *Nro 33.*

Drugi to iuż iest dowod wspominaiący o Rolach ciągnących się od Stawu Motyczyńskiego aż do Granic Walenczowskich, bo pierwszy był pod Rokiem 1625. obydwa pilnuią Młyna na nim będącego, a tym samym przekonywaią, że inny Młyn Motyczyński bydź nie może, tylko ten, ktory iest pod samym Miastem Kłobuckiem, bo dewolucyą iego wspiera i następny Dokument.

1658. W Czwartek po S. Małgorzacie. Grzegorz Smikowicz długu Zł: Pols: 20. na Przymiarku w Osiekach z dawna zwanym Ryłowskim i z Łączką Pawłowi Sowie Młynarzowi pod Miasteczkiem i Małżonce iego sposobem zastawy. ZAPISUIE *Nro 34.*

Tu się iuż kończy ciąg Dokumentow dowodzących nieprzerwaną dewolucyą dwoch Młynow w kwestyi teraz będących, to iest Domagalińskiego i Motyczyńskiego; w żadnym z tych młynow Konwent Kłobucki niebył w posiadaniu, ani iednego z nich, iest to okoliczność tym ważnieysza, że się iuż zbliżamy do czasu, w ktorym Starostwo Kłobuckie przeszło do posiadania Konwentu Jasno-Gorskiego, ktory iest skarżonym od Wielebnego X. Wybranowskiego, iakoby Młyny te, przez Poprzednikow iego posiadane, miał im przemocą odebrać, gdy tym czasem pomieniony Konwent Jasno-Gorski nie mogł zabierać poprzednim Proboszczom Kłobuckim tego, czego Oni nie posiadali nigdy, sam zaś Konwent Jasno Gorski posiadł i posiada to, co Mu nayprzod Prawem, a potym Przywileiem Nadawczym podane zostało.

Eodem die 21. Augusti. Varsaviæ in Conventu Regni Generali. Per Serenissimum Joannem Casimirum Regem Poloniæ virtute Constitutionis ab Ordinibus Regni sancitæ, super Oppidum Kłobucko, Villoq; eo pertinentes emanatum Privilegium Nro 35. Quo hocce Oppidum cum Villa Zagorze, ejusq; Prædio & novem Stagnis in Porzecze, tùm aliæ Villæ cum suis Molendinis, juxta sonantiam aliarum Lustrationum & Revisionum sunt collata.

Gdyby innych żadnych dowodow nie było na stronę Konwentu Jasno Gorskiego, nad ten Przywiley i Rewizyą 1564. oraz Lustracyą 1636. możnażby dobitnieyszego żądać przekona-

nia przeciwko Wieleb: X. Wybranowſkiemu, iak pienną temu Konwentowi Jaſno Gorſkiemu formuie Akcyą, iak niewinnie o przemoc iakoby zrządzoną ſkarzy, tym bardziey że naſtępne zaraz dwa Dokumenta wziętą na mocy powyżſzego Przywileiu Poſſeſſyą probuią, iako to:

1660. Miaſta Kłobucka z Przyległościami Luſtracya. Młyny i Stawy podług powyżſzey Luſtracyi opiſuiąca. Tudzież:

1666. Maiętności Kłobuckiey Inwentarz także Młyny pod Miaſtem i na Zakrzewiu ſpecyfikuiący. Obydwa w Xiązce Lit: D.

Pomimo iednak tych wſzyſtkich dowodow prawną i niewątpliwą Poſſeſſyą dwoch Młynow Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu zapewniaiących, nie zdało ſię Wieleb: X. Wybranowſkiemu, zoſtawić przy nich tenże Konwent Jaſno Gorſki, lubo Poprzednicy iego żadney nigdy o to Kweſtyi nie czynili; ſpodziewamy ſię bowiem: iż okoliczność ta ſpokoynego i niekweſtyonowanego poſiadania Inkwizycyami nawet wſpartą zoſtanie; że pierwſzy był dopiero Wielebny X. Wybranowſki, ktory ſię na toż poſiadanie targnął, i ſtał okazyą Proceſſu, iaki naſtępnie formowanym bydź muſiał. o czym Dokumenta, iako to:

1789. *Die 1. Aprilis.* coram Actis Terreſtribus Lelovienſibus Reverendus Anaſtaſius Wieruſki nomine Conventus Claro-Montani, contra Admodum Reverundum Præpoſitum tzeumq; Conventum Kłobucenſem Canonicorum Lateranenſium nec non Commiſſarios ratione illegalis Actus expeditionis, Malendinorum binorum in fundo Bonorum Oppidi Kłobucko Regalium indebite apprehenſionis, Stagnorum circa eadem Molendina ſitorum expiſcationis, tàm Brachii Militaris ad eà omnia exequenda abuſive ſuper inductionis, aliorumq; violentiarum perpetrationis. MANIFESTATUR *Nro 36.*

Eodem die 9. Maji ibidem. Na rekwizycyą Konwentu Jasno-Gorſkiego Ogrodu do Auſteryi Kłobuckiey należącego pod Miaſteczkiem Kłobuckiem, będącego, Owſem zaſianego, a przez Wielebnego X. Wybranowſkiego gwałtem wraz z Młynami zabranego WIZYA *Nro 37.*

Eodem die Maj ibidem. R. Wieruſki nomine Conventûs Claro-Montani ratione præmiſſorum, contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum. - - MANIFDSTATUR. *Nro 38.*

Eodem die 19. Junii. ibidem. Ex parte ejesdem Conventû Claro Montani contra præfatum Canventum Kłobucenſem, ratione reſtitutionis binorum Molendinorum cum Stagnis, Fundis ac Paratis, eò pertinentibus, interceptorum, unà cum calculis, tùm ratione extenſionis pro præmiſſis pænarum, pro termino Commiſſionis mente Decreti Judiciorum Aſſeſſorialium Segni agitandæ æditæ Citationis. - - - RELATIO *Nro 39.*

Eodem die 22. ejusdem, ibidem. Na rekwizycyą tegoż Konwentu Jaſno-Gorſkiego Łożyka w Gruncie Miaſta Kłobucka będącego żytem zaſianego przez Wielebnego X. Wybranowſkiego zabranego - - - WIZYA *Nro 40.*

Eodem & die ibidem. Nobilis Gadnicki nomine Conventûs Claro Montani ratione præmiſſæ partis Agri interceptionis. MANIFES: *Nro 41.*

Hoc loco legatur Decyzya Kommiſſarſka pod Aktem d. 27. Lipca 1790 Roku co do tey Kategoryi *fol. 45. Lit: B.* ktorą pomienione dwa Młyny na rzecz Konwentu Jaſno Gorſkiego przyſądzone i powrocone zoſtały.

Item Regeftr Pretenfyi także co do tey Kategoryi zaprzyfiężony i Produktem oznaczony. *Nro 42.*

Tu fię daley kładą powyżey wyrażone dwa Manifefta ieden pod dniem 26. *Augufti* w Ziemftwie Lelowfkim, drugi pod dniem 6. *7bris* w Grodzie Piotrkowfkim, o zabranie Młynow pomimo powyżfzą Rezolucyą Kommiffarfką, i gwałty przytym popełnione. *Item* Obdukcya Ran przy tym gwałcie zadanych pod dniem 6. *7bris.* Wfzyftkie trzy pod Rokiem 1790.

Item kładą fię dwa Manifefta wyfiedzianey na rzecz Konwentu Jasno-Gorfkiego w obydwoch tych Młynach na mocy Dekretu Kommiffarfkiego Poffeffyi, obydwa w Ziemftwie Lelowfkim pod dniem 26. *Augufti eodem Anno* 1790. zeznane, na ktorą Poffeffyą Wielebny Xiądz Wybranowfki przy dopełnionym przez fiebie gwałtownym Konwentu Jasno Gorfkiego wyparciu, nie zważał. *Nro 43. & 45.*

Tandem Termini, z ktorych *concluditur.*

Potwierdziwfzy Akt Kommiffarfki pod dniem 27. Lipca 1790. Roku zapadły, Akt zaś naftępny pod dniem 6. Września z mocy Refkryptu ferowany, uchyliwfzy; Konwent Jasno-Gorfki do dwoch Młynow, Łąk i Gruntow przy nich zabranych powrocić, wybrane przez Wieleb: X. Wybranowfkiego nieprawnie Prowenta oddać nakazać, i onegoż za popełnione gwałty i zirrytowanie Poffeffyi przykładnie ukarać.

Lubo złożone powyżey Dokumenta z ftrony Konwentu Jafno-Gorfkiego zapewniaią o fkutku tey konkluzyi, przecież ażeby Wielebny X. Wybranowfki nie rozumiał, iż Papiery przez Niego w tey Kategoryi złożone fą niewzrufzone, da fię na nie odpowiedź z przekonaniem, iż między niemi znayduią fię takie, ktorych Wielebny X. Proboficz nie tylko nieprzyzwoicie, ale nawet nieftofownie użył do kweftyi.

Pierwfzy iego Dokument ieft *Liber Beneficiorum*, teraz pod Rokiem 1440. mylnie położony; bo nayprzod fam Wielebny X Proboficz Kłobucki, tak na Kompromiffie iako i na Kommiffyi kładł go pod Rokiem 1466. lubo On żadnego Roku wyrażonego nie ma, wfzelako z wyrazow iego przekonać fię można, że nie ieft pod Rokiem 1440. bo na karcie zaraz pierwfzey wfpomina Rok 1454. nakoniec opifuie Probóftwo Kłobuckie iuż iako Klafztor Kłobucki, a Proboftwo co podług Przywileiu Kazimierza Krola przez famę Stronę w tey Kategoryi złożonego, dopiero w Roku 1454. z Swieckiego na Regularne zamieniło fię.

Ktoregożkolwiek iednak Roku ieft ten Dokument, nic nie probuie, ani żadnego Prawa Konwentowi Kłobuckiemu do dwoch Młynow nie nadaie, chociażby bowiem i było w nim opifane, że dwa Młyny należą do Klafztoru Kłobuckiego, czyliż to co znaczyć może przeciwko Rewizyi i Luftracyom od Konwentu Jasno Gorfkiego złożonym, ktore podług Prawa 1598. Naturę Dobr Krolewfkich probuią, gdy tym czafem *Libri Beneficiorum* iakim ma bydź ten Dokument, podług Konftytucyi 1635. nic nie znaczą względem Kweftyi własności Gruntow dotyczących fię, ale tylko do probowania famych Dziefięcin służyć mogą.

Przecież

Przecież w tym Dokumencie nic podobnego doczytać się nie można, coby należność dwoch Młynow do Konwentu Kłobuckiego dowodziło; Jest to opisanie nie tak Klasztoru Kłobuckiego, jako raczey całego właśnie Miasta Kłobucka, iak to z zastanowienia się nad tym Dokumentem, i sposobu pisania iego zobaczyć można. Cokolwiek tam opisywano takiego, co się należało Konwentowi, i w czego posiadaniu zostawał, wyrażono zaraz = *Item habet Monasterium* = co zaś nie należało do Klasztoru, ale znaydowało się albo w okręgu Miasta, albo pod Miastem, pisano = *Item est* = tak też i co do Młynow napisano, bo te pod Miastem znaydowały się, choć ich Klasztor nie trzymał, widać to z wyrazow tegoż samego Dokumentu =' *Item in eodem Oppido* Kłobucko *non est aliquod Prædium Regale, neq; Curia Item sunt in eodem Oppido duo Molendina supra & infra Oppidum in torrente* = Jeżeli to miało bydź tylko wyszczegolnienie Prowentow Klasztornych, a nie opis całego Miasta, cożby ten piszący miał za potrzebę wyrażać. = *Item in eodem Oppido Klobucko non est aliquod Prædium Regale neq; Curia* = na reszcie czemu Konwent Kłobucki nie idzie po to wszystko, co w tym opisie iest wyrażone, czemu tylko chwyta słowa uboczne nic Interessu polepszyć nie mogące?

Kładzie daley Wielebny X. Wybranowski Innowacyą Kościoła Kłobuckiego pod Rokiem 1448. i Przemianę tegoż Kościoła z Swieckiego na Klasztor Kanonikow Regularnych pod Rokiem 1454. ale obydwa te nic Mu w zamiarze pomodz nie mogą. Tak ieden iako i drugi mowią *de duobus Piscinis nulli obnoxiis*, więc to są Sadzawki nie Młyny, ktore częstokroć za zerwaniem Grobli szkodliwe się drugim staią; mowią daley = *in torrente Brynica*, więc nie na czarney *Noxi*; bo Brynica ciągnie się po za wszystkie Pola Mieyskie przez Łąki pod Walenczowem; a czarna Noxia płynie pod samym Miastem Kłobuckiem, na ktorey są te dwa Młyny przez Wieleb. X. Proboszcza gwałtownie zabrane. —

Nie służą więc te Dokumenta do poparcia żądania Strony, ale są i owszem przeciwko niey. — Tak Zbigniew Biskup Krakowski pod Rokiem 1448. odnawiaiąc Fundusz Kościoła Kłobuckiego, iako i Kazimierz Krol zmieniaiąc go w Roku 1454. na Klasztor, opisali wszystkie Fundusze, iakie tylko służyć mu mogły, wyrazili Sadzawki na Brynicy, a przecież o dwoch Młynach na czarney Noxi żadney wzmianki nie uczynili. — Nie iestże to oczywistym przekonaniem, że ich w ten czas Klasztor nie posiadał, i że teraz z mocy dwoch tych Dokumentow żadnego sobie Prawa do nich roscic może ani powinien. —

Tym mniey iednak Prawa miec może z Dokumentu pod Rokiem 1466. położonego, ktorym chce dowodzić nie tylko Staw za Kościołem S. Bartolomieia, iż ma bydź należący do Klasztoru przez wyraz = *supra Piscinam Ecclesialem* = ale nadto, iż Młyn Bełczywoda zwany, iest także iego własnością. =

Dokument ten wart iest naymocnieyszego zastanowienia; bo z tych wyrazow = *supra Piscinam Regalem* = iak było przedtym, wyskrobano, i zrobiono *Ecclesialem*. —

Mowić nie można. iżby to zatarcie zrobiło się w ten czas, kiedy Papiery ieszcze po Błoniu i Wrocławiu woiażowały; bo nayprzod

po ſkładzie tego Dokumentu widzieć ſię daie, iż wyraz ten = *Regalem* = nie przypadał na zawinięciu.

Jakoż był on nienaruſzonym po ſprowadzeniu go z Wrocławia w Roku ieſzcze 1785. na Kompromiſſie, gdzie go Wielebny X. Proboſzcz nie tylko bez odmian produkował, ale nawet w Summaryuſzu przy Komportacyi złożonym, napiſał ſam, tak, iak było w iſtocie, to ieſt = ſupra Piſcinam Regalem = *czytać w tym mieyſcu Dzieło Kompromiſſarſkie fol.* 5to. Litt. E.

Nie może Wielebny X. Proboſzcz o tę odmianę obwiniać Konwent Jaśno - Gorſki, bo choć mu podobało ſię ſkarżyć tenże Konwent o przemazymanie iakoby Papierow od Niego kommunikowanych, w czym o dowiedzenie ſobie tego zawſze obſtawać będzie Konwent Jaśno-Gorſki; chociaż daley byłby kto tak złego charakteru, iżby ſię Dokumenta ſkrobać odważył, przecież nigdyby nie był tak nieuważnym, iżby ſię tey niecnoty dopuſzczał dla ſzkodzenia ſobie ſamemu; a tu każdy widzi; przemiana wyrazu z *Regalem* na *Eccleſialem*, czy pomaga albo ſzkodzi Konwentowi Jaśno - Gorſkiemu, temu Konwentowi, ktory ieſt w ſtopniu i potrzebie dowodzenia, że ten Młyn nigdy nie był Kościelnym, ale zawſze Krolewſkim, bo do Staroſtwa Kłobuckiego należnym. —

To więc widoczne przerobienie Dokumentu nie tylko ſtan Kweſtyi odmienia, ale go i owſzem czyni przeciwnym teyże ſamey Stronie, przez ktorą użytym zoſtał. — Jak prędko bowiem zoſtać ſię powinien wyraz = *Regalem* = nie = *Eccleſialem* = więc podług dalſzego brzmienia Dokumentu wypada na to, iż i Staw i Młyn na nim będący za Kościołem S. Bartłomieia, nie ieſt Klaſztorny, ale Krolewſki. —

Ani wſpierać mogą Dokumentu w tych iuż Latach widocznie przeiſtoczonego Regeſtra w Roku ieſzcze 1466. piſane Litt. B. u Strony, nie maſz tam bowiem wyrazu = *eundo ad Belczywoda Noſtrum* = ale *eundo ad Belczywoda* = a naſtępny wyraz (ktory to niby ma znaczyć *Noſtrum*) tak ieſt innym Atramentem pozaciąganym, iż trudno ieſt doyść, coby miał znaczyć?

Wſzelako to pozaciąganie Liter w tym mieyſcu tym więcey zaſługuie na zaſtanowienie Sądu Nayiaśnieyſzego, że ſam Wielebny X. Wybranowſki przy Akcie Kontumacyalnym pod *d. 18. Marca 1789. fol. 5. Litt. A.* cytował ten text z tychże ſamych Xiążek inaczey, to ieſt = *eundo ad Belczywoda Conventualem* = po lepſzym przypatrzeniu ſię, nie mogł ſię ten wyraz zmieścić w tak małym mieyſcu, przeto poprawiono go, i teraz iuż Wielebny X. Wybranowſki nie cytuie = *Belczywoda Conventualem* = ale = *Belczywoda Noſtrum.*

Co ſię zaś tycze Dokumentu pod Rokiem 1491. to, ieſt ſprzedaży Młyna przez Macieia Proboſzcza, na rzecz Mikołaia naſtąpioney; z tego niezupełnie wytłumaczył ſię Wielebny X. Wybranowſki. — Nie wiedzieć bowiem do ktorego to Stawu i Młyna applikuie tę ſprzedaż, czy do Domagalinſkiego, czyli też Motyczyńſkiego? zdaie ſię: że nie do Domagalinſkiego, bo naſtępnemi Regeſtrami ſwoiemi chce probować, iż Konwent Kłobucki był w poſiadaniu Młyna Kubacinego, przekonać więc wypada Wielebnego X. Proboſzcza, że tak względem alienacyi pierwſzego, iak względem Poſſeſſyi drugiego, myli ſię bardzo. —

Myli ſię nayprzod względem alienacyi, kiedy ſprzedaż tę chce ſtoſować do Młyna pod Miaſtem będącego, a w tym, właſnym Dokumentem przekonany zoſtanie.

Złożył bowiem pod Rokiem 1676. Manifeſt Konwentu Kłobuckiego przeciw Konwentowi Jaśno-Gorſkiemu, gdzie pod punktem 6tym tak piſze = *Duas Piſcinas in Erectione ſpecificatas injuſtè poſſident; una neſcitur, quomodo à Conventu avulſa, altera à quodam Præpoſito Mathia ſinè conſenſu Loci Ordinarii & Sedis Apoſtolicæ Anno 1491. cuidam Nicolao, parvo prætio vendita, & coràm Actis quidem incompetentibus, de quo Conventus ſolenniter proteſtatur.* = Mowi więc o tey ſamey ſprzedaży, ktorą teraz Wielebny X. Proboſzcz ſkłada, ale dokłada zaraz: że to ieſt iedna z oddanych dwoch przez Erekcyą. — A Erekcya czyli Innowacya iey 1448. Przywiley Kazimierza Krola 1454. na koniec *Liber Beneficiorum* 1466. gdzie ubikuią *has duas Piſcinas*? o to *in torrente* Brynica, to ieſt nie pod Miaſtem, ale pod Walenczowem; więc kiedy w Roku 1676. ſtoſowano tę ſprzedaż do Brynicy, i to ieſzcze w ten czas, kiedy ſię przeciw Konwentowi Jaśno-Gorſkiemu ſkarżono, dziś iey inney ubikacyi nadawać nie można.

Słuſznie Wielebny X. Wybranowſki przytacza Bulle Papiezkie na okazanie nieważności tey Sprzedaży, bo w rzeczy ſamey podług Praw Kanonicznych oſtać ſię ona nie może; ale z drugiey ſtrony zgodzić ſię powinien tenże Wielebny X. Proboſzcz, iż ten Staw chociaż dawniey odprzedany, teraz iednak poſiada, w czym z okazania Mappy przekonanym zoſtanie. —

Co ſię zaś dotycze drugiego Młyna, w Naſzych Dokumentach Padyżynſki czyli Domagalinſki ewinkowanego, ktory Wielebny X. Proboſzcz chce miec koniecznie Kubacinym, i na to do licznych Xiąg ſwoich Gockim charakterem piſanych, odwołuie ſię. = Nic wygodnieyſzego, iak ſzpargałow takich wiekami zatartych, i iuż teraz z ſzczegolnych tylko Kart złożonych na obronę ſwoię używać. — Wſzakże i ta co do Młynow ſzczegolniey źle zaſtoſowaną zoſtała — Gdyby to bowiem Konwent Kłobucki miał Prawo do poſiadania tylko iednego albo dwoch Młynow, w ten czas Notatki w podobnych Regeſtrach znalezione mogłyby ſprawiać iakoweś prezumpcye; ale iak prędko tenże ſam Konwent ma Młyny na Mokry i Rybnie, a Notatki te nie wſpominaią o mieyſcu Młyna, tylko o imieniu Młynarza; iak śmiało można tego Młynarza applikować do takiego Młyna, ktory przez Konwent Kłobucki nigdy poſiadanym nie był. —

Należy iednak przekonać Wielebnego X. Proboſzcza, że źle używa Notatek w Xiążkach ſwoich znalezionych, kiedy ten wyraz Jakoba i Kubacin chce koniecznie ſtoſować do Młyna wyżſzego pod Zakrzewiem będącego, bo znowu właſney w iego Xiążce *pod Litt. C. fol. 131.* znayduie ſię że ten Jakob był Młynarzem na Pierzchnym. —

Jakoż kombinuiąc Dokumenta zStrony Konwentu Jaśno-Gorſkiego złożone, pokazuie ſię niepodobną rzeczą iżby w iednym czaſie Młyn ieden przez dwie Strony ſobie przeciwne miał bydź poſiadanym. — Notatki w Regeſtrach Konwentu Kłobuckiego ſą pod Latami 1521. 1535. 1614. i 1636. a w tym właſnie czaſie Młyn pierwey Padyżynſki potym Domagalinſki, to ieſt ten ſam, o ktory Kweſtya był do Staroſtwa Kłobuckiego poſiadanym, gdy w Roku 1631. (że ſię inne

Dokumenta pominą) nie mogł bydź sprzedanym, tylko za pozwoleniem Starosty Krzepickiego: gdy daley Lustrącya 1636. mowi wyraźnie pod Młynami i Stawami = *z Młyna pod Kłobuckiem Pałyga nazwanego płaci z niego Młynarz Domagała flor. 10.*

Nic przeto nie dowodzą i Manifesta przez Stronę przeciwną w celu niby okazania adempcyi Młynow złożone; bo nie tylko że niczym innym nie poparte, nic też stanowić nie mogą, ale nawet są sobie przeciwne. — I tak pierwszy pod Rokiem 1676. nie wspomina nic o Młynach pod Kłobuckiem będących, mowi tylko o Sadzawkach na Brynicy Erekcyonalnych — drugi pod Rokiem 1696. ma w prawdzie skargę o odebranie iakoby Młyna pod S. Bartłomieiem będącego, ale gdy skargi te w ow czas na Kommissyi na Gruncie sądzącey się składane (iak produkt na nich zapisany zaświadcza) wyprobowane nie zostały, i Dekret względem nich żaden nie nastąpił; dowod ztąd, że czczo i mylnie uczynione były. — Probuie się to tym bardziey dwiema następnemi Manifestami przez Stronę przeciwną pod Latami 1732. i 1767. złożonemi, w ktorych lubo rozliczne punkta mniemanych adempcyi przeciwko Konwentowi Jaśno Gorskiemu przytoczono, naymnieyszey iednak o zabraniu dwoch Młynow wzmianki nie ma. — Zarzut więc w Roku 1696. wznowiony, niczym nieusprawiedliwiony i owszem zaraz na Gruncie odparty upadł natychmiast, i w następnych iuż skargach ponawianym nie był. — Wszakże choćby też i ponawianym został; czyliż same skargi mogą co znaczyć, albo odbiiać tak przekonywaiące Dokumenta, iakie z strony Konwentu Jaśno Gorskiego w tey Kategoryi są złożone — do ktorych i usprawiedliwienia przy nich uczynionego odwołuiąc się Konwent Jaśno Gorski, prosi Sądu Nayiaśnieyszego o przychylenie się do Konkluzyi wyżey położnoey.

DRUGA KATEGORYA

JEST O ŁĄKĘ KROLEWSKĄ KTORĄ LUBO WIELEBNY X. WYBRANOWSKI POSIADA, POD POZOREM JEDNAK NIEPOSIADANIA JEY ZABRAŁ KONWENTOWI JASNOGORSKIEMU PASTEWNIK ZAKRZEWSKI. —

Łąka ta Krolewska nadana była Konwentowi Kłobuckiemu przez Kazimierza Krola w Roku 1477. z wyraźnym opisaniem iey Granic; cała zatym Kwestya zależy od okazania, że pomieniona Łąka tam iest niewątpliwie, gdzie ią Konwent Jaśno-Gorski ubikuie, a ztąd wypadnie: że Wielebny X. Wybranowski posiadaiąc to, co posiadać powinien, nieprzyzwoicie Konwentowi Jaśno Gorskiemu własność iego zagarnął. —

Gdzie zaś Klasztor Jaśno-Gorski okazuie ubikacyą czętorzeczoney Łąki, czytać w tey mierze Wizyą w Akcie Kommissarskim *Litt. B. fol. 87. a tergo.*

Ktorą następuiącemi stwierdza Dokumentami:

1477. Sabbatho in die Translationis S. Stanislai Cracoviæ, Serenissimi Casimiri Regis Poloniæ super Pratum Regium infra limites

Oppidi

Oppidi Kłobucko, & juxta ſtratam publicam eundo de Kłobucko ad Grodziſko iuxta hortos Civiles, verſus Villam Zakrzew ſitum, Conventui Kłobucenſi datum. PRIVILEGIUM.

To ieſt Prawo nadawcze Klaſztorowi Kłobuckiemu ſłużące, na Satysfakcyą ktoremu pokazać potrzeba, że łąka wſkazana przez Konwent Jaſno-Gorſki, leży: 1mo. w końcu Granic Mieyſkich Kłobuckich. 2do. wedle drogi z Kłobucka do Grodziſka idącey. 3tio. wedle ogrodow Mieyſkich. *na oſtatku*, że ku Wſi Zakrzewiu, wſzyſtko to więc naſtępuiące dowiodą Dokumenta.

1524. Die Veneris poſt F. S. Agnetis in ActisCivilibus Kłobucenſibus. Generoſus Nicolaus Laſkowſki Vice Capitaneus Caſtri Krzepicenſis Prædium una Cum Horto jacente inter vias currentes, penes viam euntem in Zakrzew parte ex una, & penes viam currentem in Villam Grodziſko parte ex altera, ſpectans pro Prædiali Domo; quod Prædium iacet in Suburbio Civitatis Kłobucko, Provido Adalberto de Grodziſko. VENDIT.

Tym pierwſzym Dokumentem dowodzą ſię dwie drogi razem zbiegaiące ſię, to ieſt iedna z Zakrzewa do Kłobucka, druga z Kłobucka do Grodziſka. Zbieg tych drożyn tym baczniey-ſzego godzien ieſt zaſtanowienia, że do kombinacyi dalſzych Dokumentow potrzebnym ſię ſtanie.

1588. d. 20. Maja Gradowie Małżonkowie pracowitey Organiſzczance ogrod w końcu Łuny na Przymiarkach z iedney, a Paſtewnika Zamku Krzepickiego z drugiey ſtrony. PRZEDAIĄ.

W prawdzie Przywiley nadawczy na Łąkę Krolewſką Klaſztorowi Kłobuckiemu nic nie wſpomina o Nomenklaturze = Łuny = Przez racyą iednak zaboru PaſtewnikaZakrzewſkiego, dedukcya iey ſtaie ſię potrzebną dla tym mocnieyſzego przekonania, że to, co Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu Wieleb: X. Wybranowſki zabiera, i co Łąką Krolewſką mianuie, ieſt iſtotnie Paſtewnikiem Zakrzewſkim, iak to dopiero co przywiedziony Dokument ſtwierdza. Jeżeli zatym Wieleb: X. Proboſzcz Paſtewnik rzeczony chce mieć koniecznie Łąką Krolewſką, powinien na Satysfakcyą temu Dokumentowi okazać ogrod taki, ktoryby ſię zaczynał w końcu Łunow na przymiarkach, a kończył ſię u Paſtewnika; czego iednak uſkutecznić nie ieſt mocen, bo zabor ſwoy pod tytułem Łąki Krolewſkiey rozciąga tak daleko, iż nim pod ſame grunta orne Wſi Zakrzewia podchodzi, gdzież więc będą Łuny? gdzie w końcu ich ogrod? gdzie na koniec za tym ogrodem Paſtewnik Zakrzewſki?

1592. d. 9 9bris, tamże Urząd i Poſpolſtwo Miaſta Kłobucka grunt Olſzyce zwany pod Zakrzewem od ſtawkow i drogi Zakrzewſkiey aż do ſtawu Padyżyńſkiego Woyciechowi REZYGNUIĄ.

1621. *F. 2. poſt F. Aſſumptionis B. V. M.* Grzegorz Sołtyſek i Zuzanna Małżonkowie ogrod nad ſtawem Domagalinym wzdłuż od drogi bieżącey ku Zakrzewiu, aż do ſtawu Domagalinego i łąkę Walentemu Nalepſkiemu i Dorocie Łopenſownie Małż: PRZEDIAĄ Nro 47.

W pierwſzey Kategoryi okazaliśmy doſtatecznie gdzie ieſt i bydź powinien ſtaw Padyſzyńſki; w tey iuż Kategoryi pod

Rokiem 1524. wſkazaliśmy ubikacyą drogi Zakrzewſkiey; grunt więc ogrod i łąka między tą drogą a ſtawem będące, ſą te ſame, o ktorych mowią te dwie Tranzakcye; w prawdzie grunta pomienione nie podchodzą pod kweſtyą ale ważnemi i intereſſowanemi ſtaią ſię dla tego, że drogi Zakrzewſkiey pilnuią, ktora w tey Kategoryi ieſt dużo znaczącą.

1627. *F. 5. ante F. S. S. Philippi & Jacobi Apoſtolorum ibidem.* Tomaſz Stanuł i Katarzyna Pietruſzczanka Małżonkowie łąkę na Łunach leżącą począwſzy od drogi Grodziſkiey aż do paſtewnika pańſkiego Zakrzewſkiego Walentemu i Małgorzacie Banaſiom PRZEDAIĄ Nro. 48.

Wiedzieć należy iż ogrody i łąki Mieyſkie idąc z Kłobucka drogą ku Grodziſku po prawey ręce, aż do drogi z Zakrzewa do Kłobucka biegnącey nazywaią ſię Łuny. Jeżeli więc Wieleb: X. Wybranowſki zabor ſwoy paſtewnika Zakrzewſkiego chce udowodnić, powinien pokazać iż ten paſtewnik przez niego teraz łąką Krolewſką nazywany leży przy drodze ku Grodziſku idącey, bo tak mowi Przywiley nadawczy. = & *juxta ſtratam publicam eundo de Kłobucko ad Grodziſko* = Ten iednak Dokument ſtaie mu na przeſzkodzie, bo gdy dowodzi łąkę na Łunach między drogą Grodziſką a paſtewnikiem Zakrzewſkim, więc iuż ten paſtewnik nie może bydź łąką Krolewſką bo nieprzytykaiąc do drogi Grodziſkiey, chybiałby tym ſamym opiſu Przywileiu nadawczego.

1652. *F. 2. poſt Dcam Miſericordiæ ibidem.* Wielebny X. Tomaſz Proboſzcz Kłobucki Walentemu Nalepie połowę ogrodu nad paſtewnikiem Folwarku Zakrzewſkiego będącego PRZEDAIE. Nro 49.

Dokument ten ieſt iednym z nayważnieyſzych w Sprawie teraźnieyſzey. Nie było ieſzcze w Staroſtwie Kłobuckim XX. Paulinow pod czas, więc nawet i potwarze nie będą mogły ſłużyć przeciw nim Poprzednik Wieleb: X. Wybranowſkiego przyznaie exyſtencyą Paſtewnika Zakrzewſkiego, przyznaie go nawet w tym mieyſcu, gdzie go teraz Konwent Jaſno-Gorſki ubikuie, bo przedaie połowę ogrodu nad paſtewnikiem będącego, a Wieleb: X. Wybranowſki tak ten paſtewnik tytułem Łąki Krolewſkiey zabiera, że nawet żadnego mieyſca nie zoſtawia, do ktoregoby ogrody Mieyſkie Kłobuckie dotykać mogły.

1639. *F. 2. poſt Dcam Oculi ibidem.* Jan Lizonik z Giertrudą Kobylanką Małżonką ogrod poczynaiący ſię od ſmużki albo ścieſzki a kończący ſię u paſtewnika Zakrzewſkiego w zagonach ſześciu Szymonowi Chabłozie PRZEDAIĄ. Nro 50.

Smużka ta ciągnie ſię przez łąki, ktore dzielą ogrody Mieyſkie od paſtewnika Zakrzewſkiego, a daley wpada w ſtawek Pickow zwany, iak ſię widzieć daie na Mappie. Gdy zatym paſtewnika Zakrzewſkiego iako tylą Dokumentami ewinkowanego zaprzeczyć nie można; chcąc więc inną iego ubikacyą wynaleźć, trzeba przy nim łąki, a na tych łąkach i ſmużkę iako z tey Tranzakcyi wynikaiącą okazać, czego Wieleb: X. Wybranowſki z zaborem ſwoim pogodzić nie potrafi.

1646. W Sobotę po S. Wawrzyńcu *ibidem.* Jan Biernat i z Małżonką ſwoią ogrod między ogrodami albo gruntami Xiężym a

Jędrzeyczykowſkim z ſtron obydwoch leżący poczynaiący ſię od drogi Zakrzewſkiey, a kończący ſię u granic Ogrodu Zakrzewſkiego Janowi Molendzie i Giertrudzie Rzeźbiance Małż: PRZEDAIĄ. Nro. 51.

1649. W Piątek po Swięcie Zeſłania Ducha S. *ibidem.* Jan Tatara i Anna Szczepankowka Małżonkowie ogrod poczynaiący ſię od gruntu Zakrzewſkiego albo łąk Folwarkowych a kończący ſię u łąki Jędrzeyczykowſkiey tym co wyżey PRZEDAIĄ. Nro. 52.

Dwa te Dokumenta złączone dla tego, iż iednę rzecz probuią, potwierdza ſię niemi nie tylko droga Zakrzewſka, ale i to do przekonania ſię zoſtaie, że grunt Zakrzewſki co do gruntow Mieyſkich Kłobuckich zaczynał ſię zawſze od łąk Folwarkowych czyli paſtewnika Zakrzewſkiego.

1650. *F. 6. poſt Pentecoſten ibidem.* Wawrzyniec Marcinkowicz z Zofią Sołtyſowką Zoną miedzy innemi łąkami, łąkę poczynaiącą od drogi Grodziſkiey, a kończącą ſię u paſtewnika Zakrzewſkiego między łąkami Kmiecia Xiężego a Waligorzyną z ſtron obydwu Benedyktowi Mularzowi. PRZEDAIĄ Nro 53.

Dotąd Tranzakcye powyżſze mowiły o drodze z Zakrzewa do Kłobucka bieżącey — Nią paſtewnik Zakrzewſki ubeſpieczyliśmy z iedney ſtrony — Ten Dokument ubſpiecza nam go z drugiey; bo gdy między drogą Grodziſką a paſtewnikiem dowodzi bydź łąkę Mieyſką, Łąka zaś Krolewſka przy teyże ſamey drodze Grodziſkiey znaydować ſię powinna, więc paſtewnik iako tey drogi nie dotykaiący, za pomienioną łąkę Krolewſką brany bydź nie może.

1662. d. 31. Marca tamże. Sebeſtyan Domagała z Małżonką ſwóią Woyciechowi Czuprynie i Katarzynie Szoſtakownie Małżonkom ogrod poczynaiący ſię od Łuny, a kończący ſię u paſtewnika Pańſkiego. PRZEDAIĄ. Nro. 54.

Tym Dokumentem probuią ſię Łuny iuż powyżſzemi Dokumentami indigitowane, ktore do paſtewnika Zakrzewſkiego dochodzić powinny. Wzmacnia ſię tym ſamym i ubikacya tegoż paſtewnika, bo Wieleb: X. Wybranowſki nie pokaże w innym mieyſcu takich ogrodow, iżby za paſtewnikiem przez niego zabranym innego paſtewnika dotykały.

1687. W Srzodę po Niedzieli Przewodniey tamże. Woyciech Szoſtak i z Małżonką łąkę leżącą na Łunach między łąkami Konwentu Kłobuckiego alias Kmieciowſką z iedney Strony, a z drugiey ſtrony Jana Szoſtaka, poczynaiącą ſię od drogi Grodziſkiey, a kończącą ſię u paſtewnika Pańſkiego albo raczey u granic Zakrzewſkich Mateuſzowi Noconikowi i Annie Klochownie Małżonkom. PRZEDAIĄ. Nro. 55.

1699. d. 2. Stycznia. tamże Łyſokowiczowie Małżonkowie łąkę leżącą między Jana Szoſtaka a Klaſztorną z ſtron obydwu poczynaiącą ſię od drogi. ktora idzie ku Grodziſku, a kończącą ſię u Paſtewnika Zakrewſkiego alias granic Andrzeiowi Czuprynie i Agneſzce Kapinoſownie Małżonkom. PRZEDAIĄ Nro 56.

1704. W Piątek po Swięcie Panny Maryi Szkaplerzney. tamże. Andrzey Czupryna z Agneſzką Małżonką łąkę na Łunach leżącą poczynaiącą ſię od granic Zakrzewſkich alias Paſtewnika Dwor-

G 2

ſkiego, a kończący ſię u rol u drogi ciągnącey ſię ku Grodziſku, między łąkami Szoſtakowſką a Konwentu Kłobuckiego z ſtron obydwu Kazimierzowi Ciurzyńſkiemu i Zofii Ząbkownie Małżonkom PRZE-
- - - - DAIĄ. Nro. 57.

Otoż znowu trzy dowody drogi Grodziſkiey, i łąk dzielących od niey paſtewnik Zakrzewſki, ktory podług tychże ſamych Dokumentow ma znaczyć granice między Zakrzewiem a Miaſtem Kłobuckiem Gdzież tu więc będzie łąka Krolewſka, kiedy Przywiley nadawczy mowi raz *circa viam de Grodziſko*, drugi raz *infra limites oppidi Klobucko*, daley nie *penes limites Zakrzewo*, tylko *verſus Villam Zakrzew*; więc między łąką Krolewſką a granicą Zakrzewſką zawſze coś przedzielać powinno; inaczey Przywileiem tym łąka pomieniona byłaby nazwaną graniczną między Kłobuckiem a Zakrzewiem tak iak paſtewnik trzymany ieſt między temi dziedzinami za granicę.

1745. d. 29. Liſtopada tamże. Kaſper Woyciefzczyk i Barbara Tomecka Małżonkowie ogrod pod Paſtewnikiem leżący, poczynaiący od ſtrżuki idącey przez łąki a kończący ſię u granic Zakrzewſkich Błażeiowi Machuderſkiemu i Rozalii Bielance Małżonkom. PRZEDAIĄ. Nro. 58.

Smużka ta znaczenie ſwoie co do tey Kategoryi maiąca w Dokumencie tym wyrażona, iuż ieſt ewinkowana wyżey Dokumentem R. 1639. więc dowod z niego, na okazanie ubikacyi paſtewnika Zakrzewſkiego, ciągniony, tu ſię iuż powtarzać nie będzie.

Z przyłączonego uſprawiedliwienia przekonać ſię na koniec Wbny X. Wybranowſki powinien, że nieprzyzwoicie ſięga po paſtewnik Zakrzewſki, bo mu go wſzyſtkie Dokumenta wyżey wyrażone bronią; przekonać ſię daley i względem tego powinien, że poſiada łąkę Krolewſką. Bo luboby doſyć było Konwentowi Jaſno Gorſkiemu bronić ſię od pretendowanego zaboru paſtewnika, okazuiąc że ieſt iego właſnym, przecież Konwent ten czyni więcey, kiedy na ſatysfakcyą Przywileiu nadawczego dowodzi, że klaſztor Kłobucki poſiada łąkę Krolewſką i to ſtoſownie do opiſu, iako ſię w tymże Przywileiu znayduie.

Wſzakże bez względu na to wſzyſtko Wbny X. Wybranowſki poſiadaiąc to, o co ſpor wiedzie, zabrał i to, do czego prawa niemiał: ani mieć może, to ieſt paſtewnik Zakrzewſki; zabrał zaś na mocy mniemanego Aktu Kontumacyalnego z kondemnaty odbytego; i lubo naſtępnie Konwent Jaſno Gorſki wprowadzonym zoſtał przez Wyrok Kommiſſarzy z Dekretu oczywiſtego Aſſeſſorſkiego ſądzących, przecież Wbny X. Wybranowſki wyſtarawſzy ſię o Reſkrypt, poſtarał ſię o powtorne Konwentu Jaſno-Gorſkiego wyparcie, czego naſtępny proces dowodem.

1789. d. 1. Aprilis in Actis Terreſtribus Lelovienſibus Reverendus Anaſtaſius Wieruſki nomine Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem, tum ejus Præpoſitum, nec non Commiſſarios ratione Prati in fundo Villæ Zakrzew ſub prætextu Prati Regij appropriationis, ac exinde Conventus Claro Montani una cum brachio militari expulſionis, tum aliarum violentiarum MA-
- - - NIFESTATUR. Nro. 36.

eodem

Eodem. d. 9. Maji *ibidem*. Na rekwizycyę Konwentu Jaſno - Gorſkiego w Wſi Zakrzewie paſtewnika Dworſkiego zaoranego, i owſem zaſianego w ſkłady 33. także ogrodu Dworſkiego zagonow 49. przez ſtaie iedno, także ogrodu Mikołaia Chwalany poddanego Zakrzewſkiego zagonow 5. zaoranego, płotow Dworſkich wichlowanych mieyſcami popodcinanych, mieyſcami poobalanych przeſeł 13. wiercionych przeſeł 16. daley takichże wiercionych w ſłupy przeſeł 26. Chłopſkich przeſeł 38. popodcinanych i poobalanych, z oſkarżeniem o dopełnienie tych gwałtowności W. X. Proboſzcza i Konwentu Kłobuckiego odbyta WIZYA. Nro. 37.

Eodem. d. *ibidem*. R. Wieruſki nomine Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum ratione ſupraſcriptarum violentiarum perpetrationis. MANIFESTATUR. Nro. 38.

Eodem. d. 17. *Junij in Caſtro Vielunenſi*. Na rekwizycyą Konwentu Jaſno Gorſkiego ogrodu na gruncie Zakrzewſkim Dworſkiego ſtaiem iednym zagonow 42. itt ogrodu Mikołaia Rataia także ſtaiem iednym zagonow 8. itt. Łukaſza Chwalany zagonow 6. item Andrzeia Gębaſiaka zagonow 8. itt Staniſława Wilka zagonow 12. Jęczmieniem zaſianych, z zaſkarżeniem o to Konwentu Kłobuckiego i Proboſzcza niemniey poddanych iego. WIZYA. Nro. 59.

Eodem. d. 19. Junii coram Actis Terreſtribus Lelovienſibus. Ex parte Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem tum eius Præpoſitum ratione præmiſſi Prati Zakrzewſki interceptionis, tum aliarum rerum pro Termino Commiſſionis vigore Decreti Aſſeſſorialis agitandæ editæ Citationis RELATIO. Nro. 39.

Eodem d. 22. *ejuſdem ibidem*. Na rekwizycyą Konwentu Jaſno-Gorſkiego nayprod w Zakrzewie łąki wielkiey paſtewnik zwaney uwrocia na ogrodzie Dworſkim pokoſzonych, i ſiana z nich zabranego, potym łąk Mikołaia Rataia, Łukaſza Chwalany, Andrzeia Gębuſia, i Staniſława Wilka poddanych Zakrzewſkich i ſiana z nich zabranego, z oſkarżeniem o to Wbnego X. Proboſzcza Kłobuckiego uczyniona. WIZYA. Nro. 40.

Eodem. Eadem ibidem. Nobilis Gadnicki nomine Conventus Claro-Montani contra Præpoſitum ac Conventum Kłobucenſem ratione vilipenſionis Decreti Judiciorum Aſſeſſorialium Regni d. 29. Aprilis Anno eodem prolati abſtinentiam Partibus a quibusvis violentiis ſub pænis inhibentis, Prati in fundo Bonorum Zakrzew in Pabuleto ſiti & aliorum in fundo Oppidi Kłobucko, Villarum Zagorze & aliarum exiſten: congregata numeroſa caterva hominum confalcaſtrationis, fundorum aggreſſionis, violentiarum perpetrationis, ac irrogandarum pænarum. MANIFESTATUR. Nro. 41.

Eodem. d. 11. Xbris. ibidem. Reverendus Wieruſki nomine Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum ratione ante Actum ſecundariæ Limitationis ex Pratis Zakrzevienſibus Prædio contiguis Bovis gregarij & duarum juvencarum ſeſe paſcentium interceptionis, ad requiſitionem

horum pecorum nolle extraditionis, exindè Decretorum tàm Asſeſſorialis, quàm Commiſſorialis convulſionis. MANIFE: *Nro 60.*

1790. Dnia 10. Kwietnia tamże. Na rekwizycyą Konwentu Jasno-Gorſkiego na Gruncie Zakrzewſkim wproſt Dworu Zakrzewſkiego drogi przez Paſtewnik tegoż Dworu idącey w iednym mieyſcu zawaloney, w drugim gdzie wrota były, zagrodzoney, Sciegień, na ktorych poddani Zakrzewſcy Rozſady poſiali, przez poſunęcie Płota zaiętych, w tymże Paſtewniku, Gruſzek, Dębow, i Wierzb wyciętych, Działu Macieia Zachowicza Karczmarza Zakrzewſkiego nad Skrzeſzowem będącego od drogi Grodziſkiey do Libidzy Stay 8. ciągnącego ſię ſiać wzbronionego, z oſkarżeniem o to Wielebnego X. Proboſzcza Kłobuckiego odbyta. - - - WIZYA *Nro 61.*

Eodem die 19. Aprilis ibidem. R. Wieruſki nomine Conventus Claro-Montani contrà Præpoſitum & Conventum Kłobucenſem, ratione violentiarum in ſupra ſcripta Viſione expreſſarum. MANIF. *N 62*

Eodem die eadem W Urzędzie Land Woytowſkim Kłobuckim. Pracowitego Jana Grucki z Wſi Zakrzewa Poddanego zadanych ran z zażaleniem o bolu, ktory z bicia w głowę od Wieleb: X. Proboſzcza ſamego, a potym z rozkazu iego przez ludzi po przewleczeniu z Ogrodu Folwarkowego Zakrzewſkiego na iego właſny Ogrod, ztargania za włoſy, a po związaniu i do Klaſztoru zaprowadzeniu z rozkazu tegoż Wielebnego X. Proboſzcza i w przytomności iego Kańczugow 30. odebrania cierpi. OB- - - - - DUKCYA. *Nro 63.*

Eodem die 28. Junii ibidem. Ex parte Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum ratione ſuprascripti Prati indebitæ appropriationis, ac violentiarum in eodem perpetratarum, tùm aliarum circumſtantiarum pro ſumendis pænis editæ pro Termino Commiſſionis Adcitationis. RELATIO. *N 64.*

Hoc loco *legatur* Akt Kommiſſarſki na mocy Dekretu Aſſeſſorſkiego Koronnego, pod dniem 27. Lipca ſporządzony, *ſub Lit: B. fol: 50.* nie mniey Regeſtr Pretenſyi w tey Kategoryi ſporządzonych, przez Stronę zaprzyſiężonych i produktem oznaczonych. *Nro 65.*

Nadto ponawia ſię Manifeſt wyżey pod dniem 16. 8*bris* 1790. *Nro 16.* położony, i przy złożeniu Terminow względnie tey Kategoryi wydanych, prożbą ieſt z ſtrony Konwentu Jasno-Gorſkiego. =

Akta Kommiſſarſkie z ſtrony Wielebnego X. Wybranowſkiego w tey okoliczności formowane tak pierwſzy pod dniem 18. Marca 1789. Roku iako i drugi pod dniem 6. 7*bris* 1790. względem Łąki Krolewſkiey, iako ani z Prawem ani z Sprawiedliwością zgodne uchyliwſzy, naynieprzyzwoitſzą Konwentu Kłobuckiego względem paſtwiſka Zakrzewſkiego pod imieniem Łąki Krolewſkiey żądanego czynność uznać, i owſzem potwierdziwſzy Dekret Kommiſſarſki w tey mierze pod dniem 27. Lipca 1790. Roku zapadły, Konwent Kłobucki wraz z Wielebnym X. Wybranowſkim iego Proboſzczem do powrocenia Paſtewnika zabranego, wraz z użytkami partycypowanemi zobowiązać, do nadgrodzenia ſzkod i wydatkow zrządzonych przynaglić, za poczynione gwałty karami przykładnemi uciążyć.

Ze Dokumenta przez Wielebnego X. Wybranowſkiego złożone ſkutku tey konkluzyi oddalić nie powinny, tak ſię na nie odpowiada.—

A nayprzod pokazaliśmy iuż w pierwszey Kategoryi, że Dokument ktory dawniey pod Rokiem 1406. kładziono, mylnie teraz pod Rokiem 1440. położonym został. Dopuszczono się omyłki i w tey Kategoryi, a razem przyłączono do niego tłumaczenie nic nie stanowiące do przypadku. — że bowiem przedtym żadnego Folwarku nie było na Zakrzewiu, i że ten dopiero następnie erygowany został, to się z strony Konwentu Jasno Gorskiego nie zaprzecza, i owszem dla ustanowienia pewnego czasu, w ktorym dopiero tenże Folwark powstał, kładzie się przez Poddanych Zakrzewskich kwit na rzecz Kommissarzy Krolewskich pod Rokiem 1562. przed Aktami Krzepickiemi zeznany, *Nro 66.* z ktorego dowod: że niektorzy poddani z gruntow swoich = *sine construendi Prædii* = iak Dokument mowi skupionemi zostali; ale czyliż ma bydź ztąd dowod: że po tym skupieniu Łąka Krolewska zabraną została, iak prędko w Roku 1790. w obecności Kommissarzy przy otwarciu wzgorku iednego, ieszcze znaki siedliska dawnego znalezione zostały na tym Pastwisku, i w samym szrodku mieysce Sadzawki z trzech stron Groblami obwiedzioney, *legatur* Wizya *w Akcie Lit: B. fol: 88. i 89.* co wszystko dowodzi że ten Pastewnik wprzod przez Poddanych był używanym, nim na Krola Jmci skupionym został; iakoż po skupieniu zaraz Pastewnikiem Zamku Krzepickiego nazywanym bywał, co powyższe Dokumenta, a szczegulniey pod Rokiem 1588. dowodzą.

Przywiley nadaiący Konwentowi Kłobuckiemu Łąkę Krolewską był także przez Konwent Jasno-Gorski składany, i tłumaczenie na niego dane, tu tylko odbiia się pretendowana iego przez Wielebnego X. Wybranowskiego pod samym Dworem Zakrzewskim ubikacya; gdzież bowiem będzie droga Grodziska? gdzie Smużka na Łąkach Mieyskich? gdzie te Łąki Mieyskie do Pastewnika Zakrzewskiego podług brzmienia wszystkich Tranzakcyi przytykać maiące? Cała zasada Wieleb: X. Wybranowskiego co do ubikacyi iest na Wale, za ktory on bierze drogę głęboką Zakrzewską od ściekow wod wydrążoną postać wąwozu maiącą, Wszak tam przy Wizyi za odkopaniem ziemi znaleziono ieszcze Most z Dylow kładziony; ieżeli to iednak był Wał nie droga, gdzież z tak głębokiego rowu odsypywana ziemia? bo na brzegach iego rownina zupełna; nie może zatym pomieniona droga bydź braną za Wał żądany, iak prędko Konwent Jasno Gorski przy ubikacyi Łąki Krolewskiey przez siebie, pokazał reszty ieszcze wyniosłości ziemi kształt Wału maiącey. Wał ten był daleko znaczniey-szym przy okazywaniu pod czas Kompromissu, ale gdy Wielebny X. Wybranowski przekonał się, iż mu do ogarnięcia Pastewnika przeszkadzać będzie, starał się kazać go następnie rozorać, maiąc w koło niego swoie Ogrody, co spodziewamy się, że przez Inkwizycyą odkryte zostanie.

Co zaś do Dokumentu 1482. ktorym W. X. Proboszcz chce probować na rzecz Konwentu swego Rezygnacyą Łąki w Łunach przez Pieńka Mieszczanina Kłobuckiego uczynioną i o tey zabranie sobie pod czas Kompromissu, na Konwent Jasno-Gorski skarży się, nayprzod potrzeba przekonać W. X. Proboszcza, że ieżeli wszystkie skargi tak są istotne, iak ta? powinienby wzgląd mieć na Powagę Sądu Nayiaśnieyszego, i prożnemi go doniesieniami a ieszcze mylnemi nie zatrudniać.

Jak to bowiem Konwent Jaſno-Gorſki miał zabierać te Dokumenta pod czas Kompromiſſu, ktorych nie składano z ſtrony W. X. Proboſzcza, bo tego dowod ieſt z Dzieła Kompromiſſarſkiego, w ktorym Summaryuſz składanych przez Strony Papierow ieſt wciągnięty, a między niemi żaden pod Rokiem 1482. nie znayduie ſię. — Oczywiſte więc przekonanie iak prożnemi i nieiſtotnemi Manifeſtami zapycha Akta W. X. Proboſzcz, ażeby potym niemi czernił Stronę drugą. — Wſzakże rzecz ieſt warta zaſtanowienia. — Extrakt Dokumentu zabrano, a Oryginał w Aktach nie znayduie ſię, czy tylko znowu nie powie W. X. Wybranowski że go XX. Paulini z Akt wydarli? bo nic łatwieyſzego iak zarzuty czynić, ale ſzczęściem XX. Paulini żadnych z ſwey ſtrony Dokumentow, ani ſkrobanych, ani poprawianych nie składaią.

Cel w iakim W. X. Proboſzcz chce mieć koniecznie ten Dokument, nie ieſt tak ukrytym, iżby go dociec nie podobna było. — Nie można bowiem zaprzeczyć, iżby nie poſiadał Łąki, ktorą mu Klaſztor Jaſno-Gorſki za Krolewską wskazuie, nie zgadzałoby ſię więc i poſiadać ią, i pod tytułem iey ieſzcze Paſtewnik Zakrzewski zabierać, otoż ten Dokument ma niby dowodzić iakim Prwem Konwent Kłobucki poſiada tę Łąkę, w poparciu czego złożono ieſzcze Regeſtra Klaſztorne.

Jak wiele wagi i znaczenia mieć mogą te Regeſtra, tym bardziey, gdy ſą poprawiane, i przemazywane, iuż ſię powiedziało wyżey. — Tu ſię tylko dodaie, iż chociażby w nich znaydowało ſię zanotowanie partycypowanych pieniędzy z Łąk Łuny zwanych, to ſię nie może ſciągać do Łąki przez Klaſztor Jasno Gorſki za Krolewską okazaney, ale do innych, o ktorych Dokumenta z ſtrony Naſzey położone wyżey pod Latami 1646. 1699. i 1704. wſpominaią, a ktore Konwent Kłobucki do dziś dnia poſiada, iak ſię nawet na Mappie okazuie.

Przywiley Zygmunta Krola pod Rokiem 1510. wſzyſtkie nadania Konwentowi Kłobuckiemu ſłużące, a zatym i między niemi poprzednie na Łąkę Krolewską potwierdzaiący, w tenczasby dobrze ſłużył Stronie, gdyby w poſiadaniu Łąki Krolewskiey nieznaydowała ſię, boby wzmacniał iey Prawa, gdy iednak poſiada to, co iey pierwiaſtkowym nadano Przywileiem, prożno i nim ſamym i potwierdzeniem iego Sąd Nayiaśnieyſzy zatrudnia.

Prożniey ieſzcze Luſtracyami 1564. i 1569. chce dowodzić, iż ponieważ początkowo na Zakrzewie Woytoſtwa nie było, a te Luſtracye o nim iuż mowią, więc na założenie iego, zabrano Łąkę Krolewską. Mylne to ieſt mniemanie W. X. Wybranowskiego, iak prędko bowiem powyżſzym Dokumentem 1562. dowiedliśmy, że na założenie Folwarku w Zakrzewie ſkupiono Poddanych Zakrzewskich, i na Zagrodnikow ich obrocono, tudzież że w Zakrzewiu dwa Folwarki znayduią ſię, ieden Woytowski, a drugi na Kmiecych Polach oſadzony, każdy więc z tych Folwarkow miał oſobną lokacyą Gruntow ſwoich, mowić zaś że do nich zabrano Łąkę Krolewską, ieſt to opiſom własnego ſwego Dokumentu ſprzeciwiać ſię, ktory daiąc pewne teyże Łące Granice, nigdyby z położeniem na Gruncie zgodzić ſię nie mogł, gdyby Paſtewnik Zakrzewski miał bydź Łąką Krolewską.

Pow-

Powtorzenie Manifestow pod Rokiem 1676. i 1696. tyle pomodż może Stronie, ile w pierwszey Kategoryi, gdy Zaboru do Zakrzewa Łąki Krolewskiey nie wspominaią.

Daley położony pod Rokiem 1710. supplex Libellus Konwentu Kłobuckiego przeciwko Konwentowi Jasno Gorskiemu, wstydzić raczey powinien, a niżeli pomagać temu, co go na obronę swoię składa. — Pod punktem bowiem 4tym wyraz = Regium = pokazuie się bydź świeżo na innym słowie dawnieyszym charakterem pisanym, położony, tak, że iuż pierwszego słowa doczytać się nie można — a pod punktem 5tym było = Pratum magnum dictum Łabędź seu Kościelne Łąki = wyskrobano = Łabędź seu = i zostało się tylko = Kościelne Łąki = a to wszystko nie bez zamiaru, iak następne Kategorye pokażą, bo W. X. Wybranowski inną Łąkę pod tytułem = Łabędź = a inną pod tytułem = Kościelnych Łąk = zabiera. — I takiemiż to Dokumentami można rzecz przed Sądem popierać? czy na reszcie te poprawki i skrobaniny warte są odpowiedzi? kiedy Prawo 1726. wyraźnie mowi: iż ktoby podobnych Dokumentow używał, pomimo kar zasłużonych, w całey Sprawie upadać powinien.

Dla czego gdy Dokumenta z strony Konwentu Jasno Gorskiego złożone tak dowodnie przekonywaią, iż to co W. X. Wybranowski chce mieć Łąką Krolewską, iest Pastewnikiem Zakrzewskim, iak prędko go z iedney strony droga Zakrzewska stara, a z drugiey z Kłobucka do Grodziska idąca, pilnuią, i Ogrody Mieyskie Łuny zwane do niego przytykaią, czego wszystkiego Strona przeciwna Dukumentami nie odbiia; iest prożbą z strony tegoż Konwentu Jasno-Gorskiego o przychylenie się do powyższey Konkluzyi.

TRZECIA KATEGORYA

O ŁĄKĘ BRUSIEC ZWANĄ, NA ZAKRZEWIU BĘDĄCĄ.

Kazimierz Krol w Roku 1479. Przywileiem Konwentowi Kłobuckiemu na zamianę Łąki Siemlowa i na Las Rybna danym, pozwolił oraz temuż Konwentowi kupić przyległą Łąkę z Gruntem od Poddanego Jana Brody nazywaiącego się.

Czyli to kupno przyszło do skutku, albo nie, nie masz dowodu z Dokumentow oboiey Strony; lubo szczegolniey powinno bydź interessem W. X. Wybranowskiego pokazać takowe nabycie.

Pomimo tego iednak W. X. Wybranowski utrzymuiący, że Brus i Broda iedno znaczy, zabrał Konwentowi Jasno-Gorskiemu Łąkę Brusiec na Zakrzewiu będącą, odwiecznie przez tenże Konwent, a przed Konwentem ieszcze, zawsze przez Dwor Zakrzewski posiadaną; i to iest co składa teraźnieyszą Kategoryą, do ktorey następne służą Dokumenta.

1558. F. 6. post F. Epiphaniæ in Actis Civilibus Kłobucensibus Thomas Kurzecz de Zakrzew, Pratum in Brusiec situm inter Prata Stanuł & Ryło ex utrisq; partibus, Joanni Ziemianinek Civi Kłobucensi cum consensu Villici dicti Strama. INVADIAT. *Nro 67.*

Dowod więc pierwszy z tego Dokumentu, że Łąki Brusiec były na Zakrzzewiu; powtorny, że były posiadane przez Pod-

danych Zakrzewſkich, i to w 80. bliſko lat po Przywileiu Konwentowi Kłobuckiemu nadanym.

Jakim zaś ſpoſobem przeſzły do Dworu Zakrzewſkiego, naſtępuiąca Tranzakcya przeświadczy.

1562. F. 6 ante Dm 1mam Adventûs in Actis Civilibus Krzepicenſibus, Joannes Villius dictus Strama, Martinus Strama, relicta Kurczowa cum Filio ſuo, & alii ſubditi de Villa Regia Zakrzew, per Commiſſarios S. R. Mtis de Poſſeſſionibus & Tenutis in Villa Zakrzew habitis eximuntur, idq; fine conſtruendi Prædii in præfata Villa, & illico memoratos Commiſſarios de receptis ab eisdem pro exemptione ſui Summis. QUIETANT *Nro 66.*

Gdy przeto Poddani Zakrzewſcy z Gruntow i Sofiadań ſwoich zkupowanemi byli, a między zkupionemi znayduią ſię tak Strama, iako i pozoſtała Wdowa Kurcza pierwſzym Dokumentem wſpomnieni, iawne więc ztąd przekonanie, że i Łąka Bruſiec przedtym przez tychże Poddanych używana, przeſzła w poſiadanie Folwarku Zakrzewſkiego.

Jakoż Inkwizycya ſpokoyną Poſſeſſyą od niepamiętnych czaſow dowiedzie. — dowiedzie i to że Wiel: X. Wybranowſki wcześniey ſobie do przyſzłego zaboru ſpoſobiąc pozory, nową drogę przez tę Łąkę zrobił, umyślnie dla zmnieyſzenia iey ubikacyi, że ią zaoraniami ſzczuplał, że daley uſkuteczniaiąc ten zabor, gdy Aktem Kontumacyalnym miał ſobie tylko Łąkę Bruſiec za Brody przyſądzoną, nie tylko tę Łąkę, ale i drugą za laſem Stolec zwanym, Stanulowka nazywaiącą ſię zagarnął; zkąd naſtępuiący wſzczął ſię Proceſs.

1780. *Die 22. Auguſti.* In Caſtro Cracovienſi. Nomine Conventûs Claro-Montani contra Conventum Kłobucenſem ratione variarum Manifeſtationum illationis, tùm Prati Bruſiec pro Prato Brody velle uſurpationis, nec non aliarum circumſtantiarum. MANI- - - - - FESTATIO. *Nro 68.*

1781. *Die 13. Julii* Coram Terreſtribus Cracovienſibus, na żądanie X. Firmiana Zamorſkiego Dobr Klucza Zagorſkiego Prokuratora, drogi wſzerz Łąki Brus rzeczoney przez dwoie Stay na trzy łokcie ſzerokości, w tym Roku przez częſte ieżdżenie zrobioney, i tey ſamey Łąki przez poł ſtaia zoraney, niemniey Pola wſzerz łokci 30. wzdłuż Stay 18. rożnym zbożem zaſianego, tudzież Laſu nad Łąką Bruſem ſoſnowego na Budowle zdatnego wyciętego, Poddanych Konwentu Kłobuckiego oſkarżaiąca. WIZYA - - - - - *Nro 69.*

Eodem, eadem, ibidem. Generoſus Joſephus Charſki, ex commiſſo Conventus Claro Montani ratione ſupraſcripta Viſione contentorum damnorum. - - MANIFESTATUR. *Nro 70.*

1786. *Die 19. Junii.* In Caſtro Vielunenſi, na rekwizycyą Konwentu Jaſno-Gorſkiego, drog na Łące zwaney Brus nowo uieżdżonych czterech, ktore drogi dopiero iak Cegielnia przez J. X Proboſzcza wyſtawiona, porobione zoſtały. WIZYA *Nro 71.*

1789. *Die 4. Maii.* In Actis Terreſtribus Lelovienſibus. Reverendus Wieruſki nomine ejusdem Conventûs, contra Conventum Kłobucenſem, tùm Commiſſarios, ratione Prati Brus ſub prætextu Prati Broda appropriationis, tùm aliarum circumſtantiarum, MA- - - - - NIFESTATUR *Nro 72.*

Eodem. d. 19. Junii ibidem, ex parte ejuſdem Conventus contra eundem Conventum, ratione reinductionis ad Prata violenter occupata, tum Areas & Campos pro Termino Commiſſionis virtute Decreti Aſſeſſorialis agitandæ editæ Citationis RELATIO *Nr. 39.*

Eodem. d. 22. ejuſdem tamże, na rekwizycyą Konwentu Jaśno-Gorſkiego Łąki Brus zwaney pokoſzoney, i Siana z niey zabranego, i innych gwałtowności zrobionych, z oſkarżeniem o to W. X. Proboſzcza Kłobuckiego uczyniona WIZYA *No. 40.*

Eodem. Eadem ibidem. Nobilis Gadnicki nomine Conventus ejusdem ratione ſupraſcriptarum violentiarum MANIFESTATUR *Nr. 41.*

1790. d. 28. Junii ibidem. Ex parte ejuſdem Conventus contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum, pro pœnis ratione præmiſſarum tum aliarum violentiarum pro Termino Commiſſionis agitandæ editæ Citationis RELATIO *Nr. 64.*

Hoc loco legatur decyzya Kommiſſarſka co do tey Kategoryi w Akcie Litt B. fol. *56.* i Wizya tamże *fol 89.*

Item Regeſtr Pretenſyi także co do tey Kategoryi, zaprzyſiężony, i produktem oznaczony. Nr. *73.*

Tandem Termini: z ktorych Konkluzya,

Uchyliwſzy Akty, ieden pod d. 26. Marca 1789. drugi pod d. 6. Września 1790. Roku w tey Kategoryi zapadłe. Akt Kommiſſarſki pod d. 27. Lipca Roku także 1790. ferowany, tak co do ſamey Łąki Brus, iako i do Prowentow z niey, niemniey kar, potwierdzić, pomienioną Łąkę na rzecz Konwentu Jaśno-Gorſkiego z nadgrodzeniem użytkow tak iuż przyſądzonych, iako i teraz nieprzyzwoicie partycypowanych, wraz z Łąką Stanułowſką, nakazać, za gwałtowne onychże zabranie ukarać. —

Co ſię dotycze Dokumentow z ſtrony W. X Wybranowſkiego w tey Kategoryi złożonych, a ſzczegolniey Przywileiow dwoch pod Rokiem 1479. i 1591. te iakożkolwiek daią Konwentowi Kłobuckiemu przyzwoitość nabycia Gruntu od nieiakiego Brody z Zakrzewa, przecież nie udzielaią mu tyle mocy, iżby zamiaſt Brodow, Łąka Bruſiec z drugą Łąką Stanułowſka zwaną zabierane bydź miały.

Nie zgadza ſię to ani z położeniem teyże Łąki Bruſiec, ani z obmową Dokumentow przez ſamę Stronę złożonych. —

Bruſiec bowiem (iak widzieć na Mappie) ieſt z tey ſtrony Kłobucka na Zakrzewiu, a Przywileia Konwentu Kłobuckiego, iakiegoż mu Gruntu nabywać pozwalaią? oto przy ſamey Rybnie. — Wſzak tak ieſt in Synopſi Praw, ktorą W. X. Proboſzcz Nr. 75, ſkłada = in qua exprimitur, quod exorta fuit controverſia inter Conventum & Capitaneum de Granitiebus Sylvæ dictæ Rybna, quæ Sylva protendi debet uſque ad Agrum cuiusdam Cmethonis Joannis Broda. —

Daley ieſt w tymże ſamym zbiorze, że na mocy Przywileiu pozwalaiącego nabycia, kupno od Brody naſtąpiło na rzecz Klaſztoru

Kłobuckiego w Roku 1482. emptio probatur Regestris antiquissimis Conventualibus de Anno 1482. ut videre est in Regestro sub Litt. C.

Pozwolmyż więc że w rzeczy samey Brody kupione były, ale że te Brody nie są Brusiec, to nayiawnieysze przekonanie z Dokumentow przez Konwent Jaśno-Gorski złożonych; gdy pod Rokiem 1558. Kurzec Poddany Zakrzewski łąkę swoię na Brusku Ziemianinkowi zastawil; ktora podług Kwitu 1562. wraz z innemi tamże będącemi poszła na Folwark Zakrzewski. —

Gdyby więc Brusiec i Brody miały iedno znaczyć, czyliżby po kupnie Brodow w Roku 1482. nastąpionym, mogły względem Bruska, inne, i między obcemi nie Konwentem Kłobuckim zachodzić Tranzakcye? —

To wszystko dowodzi osobną Gruntu Brody zwanego, a osobną gruntu Bruska ubikacyą — w mieyscu tym, gdzie iest Kwestya o Brusiec, dosyć iest pokazać, że go Konwent Kłobucki nieprzyzwoicie zabrał, a ieszcze więcey, własnemi Strony Dokumentami o tym ią przekonać. —

Odchodzi więc ta Kategorya z rownym iak i powyższe usprawiedliwieniem, że Klasztor Jaśno-Gorski niewinnie iest pienianym; — nie odchodzi iednak nad dwie pierwsze szczęśliwiey, bo iak w tamtych pokazały się przemiany i skrobania w Dokumentach przez W. X. Wybranowskiego składanych, tak i w tey obeyść się bez tego nie mogło. — W tymże samym zbiorze Praw, ktory W. X. Proboszcz kładzie pod *Nr.* 75 było fol. 7. = *Łabędź seu Łąki Kościelne* = wymazano i zamiast = *seu* = napisano = *&* = ażeby to koniecznie nie iedno, ale dwoie znaczyło — daley fol. eodem było = *Łąka Pod Zakrzewem Skrzeszow nazwana i z Ogrodami* = wymazano = *Sk rzeszow* = i napisano = *Pratum Regium* = świeżym inkaustem i odmiennym charakterem, oraz dodano ieszcze = *vallis & fossis distinctum.* =

CZWARTA KATEGORYA.

O LAS SKICZAK ZWANY, I GRUNTA MU PRZYLEGŁE.

W Roku 1595. Konwent Kłobucki nabył od Walentego Kuźnika Młyn nowo zbudowany leżący za Rybną wedle mieysca Madrzyny z iedney a czarnego Stoku z drugiey strony. —

Jakożkolwiek nieprawne iest to nabycie, i o uchylenie iego będzie na końcu Kategorya osobna, przecież W. X. Wybranowski urościwszy sobie pozor, że Młyn pomieniony miał kiedyś nieiaki Skicki posiadać, kiedy mu pomyślna pora przy sprowadzoney za Kondemnatą Kommissyi służyła, chociaż Młyn ten posiadały posiada pod Nomenklaturą Grabiwody, przecież zabrał do niego Las Skiczak zwany zabrał i drugi mu przyległy, Madrzynę, Łąkę na Stawisku Grunta do Huty należące; mieniąc to wszystko bydź przyległym do Młyna pomienionego. Jak to wiedziec się daie na Mappie osobney, dla ktorey wytłumaczenia legatur Wizya w Akcie Kommissarskim. Litt. B. fol. 89. a tergo.

Na

Na odparcie więc, że ani Las Madrzyna, ani Skiczak, ani Grunta na Hucie, ani na koniec Łąka na Stawiſku nie należały nigdy do Młyna Kuźniak zwanego, naſtępne kładą ſię Dokumenta:

1631. F. 4. proxima in Actis Civilibus Kłobucenſibus Sebaſtyan Soboń alias Domagałka imieniem Sierot pozoſtałych po Niebo-ſzczyku Piotrze Domagale Młyn zwany Padyſzyńſki alias Domagalinſki i z Niwą leżącą pod Truſkolaſami nad Rybną alias Madrzyną, także i z drugą Niwą Tomaſzowi Maydowi alias Głuchowi, tudzież Zofii Kochowce i Synowi nie mniey Ewie Karczmarzance, za pozwoleniem JP. Staroſty Krzepickiego PRZEDAIĄ *Nr.* 30.

Eodem. d. 13. 7bris. Staniſław Szczyrbicz z mocy Prawa pierwſzości, przez JP. Staroſtę Krzepickiego iemu przyznanego. Młyn tenże ſam, z temiż ſamemi Niwami ODKUPUIE *Nr.* 31.

1636. F. 2. poſt F. S. Leonardi. Anna Dąbrowka niegdy Staniſława Szczyrbicza Małżonka pozoſtała Wdowa, Matka, i Mateuſz Syn, Młyn tenże ſam, i z temiż Niwami Pawłowi Kochowi i Dorocie Szczyrbiance Małżonkom PRZEDAIĄ *Nr.* 32.

Wſzyſtkie więc te trzy Tranzakcye dowodzą Niwę pod Truſkaloſami do Madrzyny Laſu przytykaiącą. — Niwa ta doſtała ſię naſtępnie do Sowy Młynarza, od ktorego zatrzymawſzy Nomenklaturę Niwy Sowiney, do dziśdnia przez Poddanych Zakrzewſkich ieſt poſiadaną — iak o tym nabyciu Sowy Młynarza naſtępny przekonywa Dokument: —

1658. w Czwartek po S. Małgorzacie. Grzegorz Smikowicz długu Złł. Poł. 20. na Przymiarku w Oſiekach i z łączką Pawłowi Sowie Młynarzowi pod Miaſteczkiem i Zonie iego ſpoſobem zaſtawy ZAPISUIE *Nr.* 34.

Przekona na koniec Inkwizycya, iż Las Madrzyna, i przyległy mu Skiczak, oraz łąka na Stawiſku tamże będąca, aż po czarny Stok od niepamiętnych czaſow, zawſze ſpokoynie do Wſi Huty poſiadaną była. — Nigdy po to wſzyſtko Konwent Kłobucki nie ſięgał, aż dopiero W. X. Wybranowſki wytłumaczywſzy ſobie, że iedno ieſt Kuźniak, co Skiczak, zabrał i Skiczak, i to wſzyſtko co mu przyległe bydź mogło, przez co naſtępnym Skargom i Proceſſowi dał przyczynę. —

1789. d. 4. Maji in Actis Terreſtribus Lelovienſibus. Reverendus Wieruſki nomine Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem tum Commiſſarios, ratione Sylvæ Madrzyna apprehenſionis, Arvorum dilatationis, & contiguorum abruptionis tum aliarum violentiarum MANIFESTATUR *Nr.* 72.

Eodem. d. 19. Junii, ibidem ex parte eiuſdem Conventus contra eundem Conventum ratione ſupraſcriptorum pro Termino Commiſſionis editæ Citationis RELATIO *No.* 39.

Eodem. d. 22. Czerwca tamże, na rekwizycyą Konwentu Jaśno-Gorſkiego Łąk Franciſzka Skiczaka i Franciſzka Nogi Poddanych z Huty pokoſzonych, i Siana z nich zabranego, i innych gwałtowności zrobionych, z zaſkarżeniem o to W. X. Proboſzcza Kłobuckiego odbyta WIZYA *Nr.* 40.

Eodem. eadem ibidem. N. Gadnicki nomine ejusdem Conventus ratione ſupraſcriptarum violentiarum MANIFESTATUR *Nr. 41.*
1790. d. 10. Kwietnia tamże. Na rekwizycyą tegoż Konwentu, w Stolcu, Niwy do używania wzbronioney, tudzież w Leſie Zakrzewſkim Czerniowce zwanym, drzewa rożnego gatunku i na rożne potrzeby ſpuſzczonego i obrobionego, zabranego i ieſzcze leżącego, daley od Skiczaka idąc do mieyſca Okrąglik zwanego, takoż drzewa rożnego gatunku w Leſie wyciętego z oſkarżeniem o to W. X. Proboſzcza Kłobuckiego uczyniona WIZYA *Nr 61.*
Eodem. d. 19. Aprilis ibidem. R. Wieruſki nomine ejuſdem Conventus inhærendo ſupraſcriptæ viſioni ratione violentiarum in eadem exaratarum MANIFESTATUR *Nr. 62.*
Eodem. d. 28. Junii ibidem. Ex parte ejuſdem Conventus pro reſtitutione præmiſſorum Fundorum Sylvarum & aliorum pro Termino Commiſſionis agitandæ editæ Citationis RELATIO *Nr. 64.*

Hoc loco legatur decyzya Kommiſſarſka co do tey Kategoryi w Akcie Litt. B. fol. *60.*

Item Regeſtr pretenſyi co do tey także Kategoryi zaprzyſiężony i produktem oznaczony. No. *74.*

Tandem Termini z ktorych Konkluzya.

Uchyliwſzy Akty na ſtronę W. X. Wybranowſkiego zapadłe; Akt Kommiſſarſki pod d. 27. Lipca 1790. Roku naſtąpiony, co do tey Kategoryi potwierdzić, Laſy Skiczak i Madrzyna, Łąkę na Stawiſku, i Grunta Hutſkie, wraz z nadgrodzeniem użytkow teraz partycypowanych powrocić nakazać, i kary za nieprawne ich obięcie wſciągnąć. —

Dokumenta z ſtrony W. X. Wybranowſkiego co do tey Kategoryi złożone, i wnioſki z nich w obronie ciągnione, zdaią ſię chybiać ſwoiego celu. — Całe bowiem uſiłowanie ieſt Strony, pokazać, iż Młyn Kuzniak był na rzecz Konwentu Kłobuckiego nabyty, i że go Konwent Jaśno-Gorſki pretendować nie może do Huty; bo ta podług Luſtracyi żadnych Młynow ani Stawow nie miała. —

Nie idzie iednakże w tey Kategoryi Kweſtya, o złe lub dobre Stawu od Kuzniaka nabycie, bo o tym będzie niżey; tu idzie tylko o rozległość tego Stawu, iaką mieć powinien, a pod pozorem ktorey W. X. Wybranowſki Laſy, Łąki i Grunta zabiera, iak ſię to wyżey pokazało.

W Tranzakcyi nabywczey tego Młyna, nie ma wyraźnie opiſaney rozległości; coż ią więc w takim przypadku determinować będzie? iakie ku wynalezieniu iey śrzodki z Prawem i Sprawiedliwością zgodne? oto pierwſzy Poſſeſſya, drugi ościenne Dokumenta, ktore dowodząc ubykacyą inney Nomenklatury na tym mieyſcu, tym ſamym rozſzerzenia rozległości w ſporze będącey, tamować będą. —

Te dwa ſzrodki ma za ſobą Konwent Jaśno-Gorſki; bo Inkwizycya niekweſtyonowaną nigdy, aż do oſtatniego zaboru probować

będzie Posseſſyą; bo Tranzakcye złożone dowiodły, gdzie Las Mądrzyna znaydować ſię powinien, i zkąd przenoſzonym bydź nie może, iak prędko go ſtrzegą Niwy Sowine —

A Konwentże Kłobucki co ma za ſobą? oto Xiążki Gockim charakterem piſane, Metryki Slubne i Chrzeſne, dowodzące: że Skicki był Młynarzem Klaſztornym Kłobuckim i iego Poddanym. — A niebędzież to podobny Argument trącił Goczczyzną, że ponieważ ten, co Młyn poſiadał, nazywał ſię Skickim, więc i Las Skiczak i to co ſię wedlo niego znayduie, to ieſt Las Modrzyna, Łąki na Stawiſku, i Las Okrągły zwany, wſzyſtko to do Młyna tego należeć powinno? Brali ludzie od mieyſc nazwiſka i ludzie mieyſcom nazwiſka ſwe zoſtawiali, ale to zapewne nie bywali Młynarze, ani Poddani Kłobuccy. Na reſzcie co za derywacya? Kuzniak Młyn ſprzedał, a Las Skiczak ma do niego należeć? — Czy nowu nie Skiczak a Kuzniak iedno ma znaczyć? — Bo tak iuż nazwali raz te dwa Przezwiſka Ekwiwokiem Kommiſſarze z Kondemnaty ſprowadzeni.

Procz tego Skicki ten nie był nawet ſam poſiadaczem tego Młyna, więc od Niego przyległy Las derywacyi Nomenklatury ſwey brać nie mogł; poſiadał go bowiem wſpolnie z Grabiwodą iak w Xiążce Litt. *H.* przez W. X. Wybranowſkiego komportowaney znayduie ſię *fol. 30.* = Petrus Skicki ex ſua parte dedit flor. 4. Adam Grabiwoda ex altera parte dedit flor. 4. = to było pod Rokiem 1653. i znowu toż ſamo niżey: fol. *eodem*, pod Rokiem 1654. — Potym ſam iuż Grabiwoda trzymał ten Młyn i ſam też całkowity Czynſz Złł. 8. opłacał, iak w tey ſamey Xiążce fol. *35.* raz dał fl. 4. gr. 12. drugi raz fl. 3. gr. 18. nakoniec płaciła iuż ſama tylko Grabiwodzina po śmierci Męża ſwego fol. 49. pod Latami 1671. 1672. 1673. 1674. —

Porzućmy więc tak ſłabe dowody, iakich ſię Strona od Przezwiſk chwyta, ale lubo reſzta iey Dokumentow ſą Autentyczne, przecież nie więcey probuią iak pierwſze.

Złożyła taż Strona Erekcyą Kościoła Truſkolaſkiego pod Rokiem 1626. w dowod, że pomiędzy nowemi Koloniami pod Parafią, temu Kościołowi oddanemi, wyrażona ieſt Huta, a zatym Stawek i Młynek zwany Skiczak do ſiebie podgarnęła. — Złożyła daley Luſtracye Lat 1636. i 1660, tudzież Inwentarz 1666. na przekonanie, że Huta Młynow i Stawow niema żadnych, a ztąd ma wypadać, że dziś go żądać nie może. —

Ale czyliż ten ieſt Stan Kweſtyi? czy o to tu idzie w tey Kategoryi? iuż ſię wyżey dowiodło, że nie; cożkolwiek bądź, ażeby tym Strony rozumowaniem, iuż nie Las Madrzyna, Skiczak i okrągły (bo ten ſpodziewamy ſię że Sądowi Nayiaśnieyſzemu za naynieyprzyzwoiciey przez W. X. Wybranowſkiego żądany okazywać ſię muſi) ale raczey, ażeby Łąka na Stawiſku będąca wątpliwości iakiey nie podpadła, tak ſię z tego Konwent Jaśno-Gorſki tłumaczy. —

Wieś Walenczow do Kłobucka należąca była początkowo całkowita, znaydowała ſię tylko w niey Huta ſtara, ktorą Wolſki Marſzałek Koronny zamienił na Folwark; rodzielił naſtępnie i Mniſzek pomienioną Wieś Walenczow, wyiednawſzy ſobie pod Rokiem 1633. na połowę iey Przywiley, iak o tym świadczy Luſtracya 1636. —

wſzyſtko to naſtępnie doſzło do Poſſeſſyi Konwentu Jaśno Gorſkiego za Przywileiem nadawczym Onemuż ſłużącym; ale czyliż ztąd mowić można, że ponieważ z Huty ſtarey zrobiony Folwark, więc do niey Młyn i Staw z Gruntami zabrany bydź muſiał? iak prędko Luſtracya 1564. Łanow 13. Kmiecych, pod Walenczowem opiſuie, a 1636. iuż tylko 8. —

Czyliż daley mowić można że pod Zakrzewem Stawow żadnych niema, kiedy znowu taż ſama Luſtracya 1636. na tey drugiey połowie Walenczowa pod tytulem Stawow piſze = Stawek ieſt ieden, drugi puſty, ſpuſtow żadnych na nich nie bywa = Pogodźmyż to teraz z opiſaniem Wizyi przez ſamych Kommiſſarzy robioney, co do tey Łąki na Stawiſku zabraney, czy niemaſzże tam: że lubo ieſt Stawiſko, żadnego iednak znaku ani Młyna, ani Upuſtu, ani nawet podobieńſtwa do niego niema. — Spodziewać ſię należy że ta okoliczność nawet Inkwizycyą wyprobowaną zoſtanie. — Wſzyſtko ſię więc zbiega na przekonanie, że Stawiſko pomienione ieſt to ſamo, o ktorym rzeczona Luſtracya 1636 wſpomina; — A w takim przypadku, czy możnaż było zabierać Łąkę na nim będącą? tym bardziey, kiedy ta ciągle zawſze przez Poddanych Jaśno Gorſkich używaną bywała? — I lubo Strona do położonych wyżey przez ſiebie pod Latami 1676. i 1695. Proteſtacyi odwołuie ſię w tey mierze, prożne iednak czyni odwołanie, bo nayprzod żadney tam o zaięciu Skiczaka niema wzmianki, a potym choćby i była, co mogą ſtanowić względem ewinkowania Dobr Manifeſta w Aktach prywatnych, iakie ſą Notariatus Apoſtolici, czynione; tym bardziey, że nigdy do właściwych Akt Mieyſcowych nie przenieſione, i niczym poparte nie były. —

Odwołuie ſię na koniec W. X. Wybranowſki do Aktu Granicznego, pod Rokiem 1719. F. 5. poſt Dom. Cantate, między Staroſtwem Krzepickim z iedney, a Kłobuckim z drugiey ſtrony ſporządzonego; ktory ſię ſkłada pod Nr. 75. że tam Poddani z Huty, chcąc utrzymać do Huty Las Rudnik i Niemiec zwany allegowali, że innych Laſow do teyże Huty należących nie maią, a ztąd W. X. Wybranowſki chce dowodzić, nienależne Laſu Madrzyny, Skiczaka i Okrągłego poſiadanie. — Nayprzod oświadczenie takie, choćby też i w tym rozumieniu czynione było, iak pretenduie W. X. Proboſzcz, nicby ſzkodzić nie powinno Dobrom Krolewſkim, ktore przez Poſſeſſorow uſzczuplane bydź nie mogą, ale takiego oświadczania nie uczynili nawet i Poddani względem Skiczaka, Madrzyny i Okrągłego; z ktoreyże to bowiem ſtrony Granice te czyniono? oto po tamtey ſtronie Huty; z tey zaś ſtrony iak Skiczak i inne leżą, żadney Kweſtyi nawet nie było, dobrze więc mogą mowić i mowili Poddani Hutſcy, że z tamtey ſtrony, iak Granice uſtanawiano, Huta Laſow innych nie ma, iak Rudnik i Niemiec, bo w rzeczy ſamey innych tam nie miała, i nie poſiada do tych czas. —

Na mocy więc takowego uſprawiedliwienia, ieſt prożba z ſtrony Konwentu Jaśno-Gorſkiego o przychylenie ſię do powyżſzey Konkluzyi. —

PIĄTA

PIĄTA KATEGORYA

O ROLĘ EREKCYONALNĄ ZAMIENNĄ ZA DWOREM ZAGORSKIM BĘDĄCĄ.

W Roku 1710. między Administratorem Klucza Kłobuckiego, a Konwentem Kłobuckim zawarta zastała Tranzakcya, przez ktorą obydwie strony uczyniły zamianę Pol niewiele sobie użytku przynoszących, dla tego, że od innych Gruntow swoich odległych. Konwent Jasno-Gorski miał za Ogrodem Konwentu Kłobuckiego Rolę Porębińską zwaną; nawzaiem Konwent Kłobucki miał Roli Erekcyonalney Zagonow 15. za Ogrodem także Dworu Zagorskiego; wzaiemną więc czyniąc sobie w tey mierze wygodę, uczynili tych Rol zamianę; że iednak Rola Porębińska większą była nad te 15. Zagonow, przeto X. Lisowiecki w ow czas Proboszcz Kłobucki przydał ieszcze Niwkę przy Chrzanowszczyźnie leżącą. —

Zamiana ta przez nikogo niekwestyonowana zostawiła Strony w spokoynym Rol zamienionych używaniu. — Konwent Jasno Gorski ciągiem czasu, skupił ieszcze przyległe tey Rolce, Pola Mieyskie, i złączył w iedno — co sprawiło, że W. X. Wybranowski, wszystko rozumieiąc bydź Rolą Erekcyonalną, zadysputował ważność zamiany. — Ponieważ zaś na Kommissyi z Kondemnaty sprowadzoney dosyć mu było zakwestyonować tylko, ażeby otrzymać, przeto też wygrał skassowanie tey zamiany! ale na tym nie dosyć; kazano wrocić nie tylko Rolę całą z przykupionemi od Mieszczan Polami, ale nadto przysądzono mu Ogrod, Dwor, i wszystkie zabudowania Folwarczne, z tym przynaymniey dla Konwentu Jasno-Gorskiego dobrodzieystwem, że mu w szęstu Niedzielach pozwolono rozebrać Dwor, dla tego, że iest murowany. —

Tak to pod ow czas w wymiarze nawet sprawiedliwości, ktora w przypadku niestawania drugiey Strony, tym skrupulatniey zachowaną bydź była powinna, czyniono sobie igrzysko z niewinnie cierpiących, i ażeby rzecz trudnieyszą do obięcia zrobić, Kategoryą tę pomieszano razem z drugą względem Łąk na Brynicy, ktora iak tam *in confuso* decydowaną była, tak też i tu do Sądu Nayiaśnieyszego wprowadzoną zostala. —

W tak przeto smutnym położeniu Konwent Jasno-Gorski widzi się bydź przymuszonym uczynić nayprzod potrzebny rozdział tych Kategoryi, a w tey pierwszey nie tylko ważność uczynioney Zamiany, ale nawet własność Dworu Zagorskiego i Stawu przy nim będącego, lubo do zamiany nie wchodzących, dowodzić, po ktore się Strona garnąć naynieprzyzwoiciey ośmieliła; do czego następuiące służą Dokumenta.

1564. Miasto Kłobucko z przyległościami, Wieś Zagorze *cum Prædio, Familiam Prædii*, Staw piąty pod Dworem, i cztery Sadzawki tamże opisuiąca Rewizya w Xiążce Litt. *D.*

Prawo uczyniło ten Dokument ważnym, w każdym przeto Sądzie na zastanowienie zasługiwać powinien. — Dowodzi exystencyą Dworu, bo go Staw piąty z powyżey na czarney Oxie okazanych, pilnuie; — dowodzi cztery Sadzawki to

tych czas na tarlifka znayduiące fię; a iakże W. X. Wybranowfki mogł fięgać po to wfzyftko, i właſnością ſwoią mianować?

1585. d. 25. Augufti. w Zagorzu Między Staroſtą Krzepickim, X. Proboſzczem i całym Konwentem Kłobuckim oraz Ur: Burzyńſkim ſporządzony Kontrakt *Nro. 76.*

Kładzie fię dla ſamey tylko daty w nim znayduiącey fię, to ieſt: w Zagorzu, bo tym ſamym bydź tamże Dwor probuie, kiedy w nim Staroſta Krzepicki kontrakt zawierał.

1604. F. 6. poſt F. Aſcenſionis Domini in Actis Civilibus Kłobucenſibus. Jan Zak, Piotr Motyka Młynarz nadolny, Mieſzczanie Kłobuccy, o wybudowaniu dla Łucyi Kaplowny zabudowań przez Kwiatkowſkiego Faktora w Dworze Zagorſkim zaświadczaią *Nro. 22.*

1616. F. 5. poſt F. Aſſumptionis Między Zeromſkiemi Bratem i Sioſtrami względem podziału fortuny umowa, mocą ktorey Annie między inſzemi doſtało fię pięć zagonow roli na zawadzie leżących, począwſzy od Dworu Zagorſkiego, aż do Nieździenia albo granic Walenczowſkich; Barbarze tyloż i w rownym położeniu i przeciągu; Marcinowi zaś Bratu inne role na Staromieściu pod Libidzę doſtały fię. *Nro. 77.*

1627. F. 6. poſt F. Pentecoſten. Zelendkowie Bracia pięć zagonow roli począwſzy od Dworu Zagorſkiego przez wſzyſtkie role aż do Brynice albo granic Walenczowſkich Walentemu Wilczkiewiczowi i Annie Zelendziance Małżonkom Przedaią. *Nro. 78.*

1635. w Wigilią Narodzenia N. M. P. Woyciech Stelmach i Agneſzka Plucianka Małżonkowie, między innemi Przymiarek począwſzy od drogi Zagorſkiey, aż do ſtawu Dworſkiego, Marcinowi Giermanowi i Jadwidze Wolniance Małżonkom Przedaią. *Nro. 79.*

1636. F. 3. poſt F. Converſionis S. Pauli. Barbara Goſławſka alias Mątczanka po Zurkowiczu pozoſtała Wdowa, między innemi role pierwſzą od ſtawu Zagorſkiego, drugą od rzeki Oxy poczynaiące fię, a obydwie do granic Walenczowſkich ciągnące fię Wawrzeńcowi Gaſzyńſkiemu i Katarzynie Goſławſkiey Małżonkom Przedaie. *Nro 80.*

Eodem. Miaſta Kłobucka z przyległościami, Wieś Zagorze cum Prædio, ſtawy w Zagorzu i Dwornika Zagorſkiego opiſuiąca Luſtracya w Xiążce *Litt: D.*

1637. Ipſo die S. Barbaræ. Chomantowie Małżonkowie, między innemi, Przymiarek poczynaiący fię od drogi idącey od Dworu Zagorſkiego ku wielkim drogom, a kończący fię u granic Walenczowſkich, Janowi Glidze przedaią. *Nro. 81.*

1644. F. 6. poſt F. S. Adalberti. Między pozoſtałemi po Niebofzczykach Dąbroſkich fierotami. uczyniona Ugoda, wymieniaiąca Przymiarek leżący pod Zagorzem, poczynaiący fię u ſtawu Zagorſkiego. *Nro. 82.*

1646. W dzień S. Marcina. Konſens przez W. Skorzewkiego Dobr Klucza Kłobuckiego Dzierżawcę Janowi Ochludzie Młynarzowi, na wybudowanie nowego Młyna przy ſtawie Leſzczu, dany, w Dworze Zagorſkim datowany, w Xięgach Kłobuckich 1654. Anno in Vigilia S. Joannis Baptiſtæ oblatowany. *Nro. 83.*

Od naydawnieyſzych więc czaſow przez wſzyſtkie lata probuie ſię exyſtencya tak Dworu Zagorſkiego, iako i ſtawu przy nim będącego; Niezaprzeczał ich nawet i Poprzednik W. X. Wybranowſkiego; ten ſam przeświadcza Dokument:
1710. Sabbathô poſt F. S. Stanislai. Między Xiędzem Adminiſtratorem Klucza Kłobuckiego, a Konwentem Kłobuckim roli Porębińſkiey, za Rolę poczynaiącą ſię od ſztachet i Dworu Zagorſkiego, minąwſzy ſtaie iedno, ciągnącey ſię do granic Walenczowſkich zamiana. *Nro 84.*

Ta to ieſt zamiana, ktorey ważność, lub nie, ma bydź w tey Kategoryi wyrokiem Sądu Nayiaśnieyſzego rozwiązana. Rozbierzmy nayprzod przyczyny za iey utrzymaniem; A ponieważ ona iednym tylko ieſt Strony przeciwney Dokumentem, przeto przyłączemy zaraz potym, i odpowiedź na przyczyny, iakie W. X. Wybranowſki do ſkaſſowania iey przytacza.

Jeſt ona nayprzod ſkutkiem dobrey woli Stron zawieraiących ią, ieſt bez umnieyſzenia funduſzu kościelnego, bo i owſzem pomnaża go przez racyą wygody, ktora dla bliſkości tak uprawienia oneyże, iako i zbioru z niey bydź może, iak prędko zaraz za ogrodem Konwentu Kłobuckiego leży, ieſt na koniec przed lat ośmdzieſiąt zrobioną, ſpokoynie przez wſzyſtkie czaſy, aż do obięcia Proboſtwa Kłobuckiego przez W. X. Wybranowſkiego od Konwentu Jaſno-Gorſkiego trzymaną; a Prawo R. 1778. tit: Kaduki = Poſſeſſye Duchowne od lat 50. nie kweſtyonowane niewzruſzonemi mieć chciało. =

Coż za zarzuty przeciw tey zamianie czyni Strona? oto nayprzod: że iey Konwent Kołbucki nie robił, ale ſam tylko Proboſzcz. — Odpowiada ſię, iak prędko to była Rolka Erekcyonalna Kościoła Kłobuckiego, a ten pierwey był świeckim i parafialnym, a niżeli regularnym, więc tam nie był potrzebny Konwent, bo nieſzło o iego funduſz, ktory on ma od Kościoła Parafialnego oddzielny. — Nie potwierdził iey *Loci Ordinarius,* mowi daley Strona. — Nie potrzeba było i potwierdzenia, bo to nie była alienacya, ale tylko kommutacya proſta, na ktorey funduſzu Kościoł nie tracił, ale i owſzem z powyżſzego przełożenia zyſkiwał. Nic nie znaczy dodatek. = *ſi videbitur ita Celſiſſimo Loci Ordinario* = Ktoż to bowiem ten dodatek zrobił; oto Prowincyał Paulińſki; więc warunek przez niego założony, a przez drugą Stonę nie dotrzymany, mogłby ſłużyć Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu do zerwania ſię z Tranzakcyi, z powodu niedopełnienia; ale to ſamo niedopełnienie nie może ſłużyć drugiey Stronie, iak prędko ią pierwſza uwalnia od tego obowiązku, i przyimuie rzecz tak, iak była zrobioną.

Na koniec byłoby nayvviękſzą nieſprawiedliwością rzecz nie w widokach zyſkow iakich, ale z potrzeby tylko ſamey Goſpodarſkiey zrobioną, chcieć do prawideł naſkrupulatnieyſzey prawności odnoſić. Zrobiły tę zamianę Strony pod ow czas Kontraktuiące, w celu ſamey wygody, bo czyliż nie łatwiey ieſt Proboſzczowi Kłobuckiemu zwieść zboże z roli, ktorą ma zaraz obok gumna ſwego, a niżeli po nie ieździć po cudzych gruntach? Zawiść to ieſt oſobiſta, na ktorey naſtępni Proboſzczowie Kłobuccy ſzkodować nie powinni. Tym bardziey że po rzeczy

L 2

w dobrey wierze zrobioney, z racyi przyległych Rol Mieyſkich naſtępnie przez Konwent Jaſno-Gorſki ſkupionych, oddział ten pomienionych Zagonow 15. zamienionych ſtał ſię nie podobnym. Ile zaś w tym ſamym mieyſcu Konwent Jaſno Gorſki Rol Mieyſkich ſkupił, naſtępne nauczą Dokumenta.

1711. d. 32. Października, *in Actis Civilibus Kłobucenſibus.* Na cztery Role poczynaiące ſię od rzeki Oxy, i Dworu Zagorſkiego, a kończące ſię u granic Walenczowſkich, Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu ſłużące cztery zamiany *Nris 85. 86. 87. 88.*

1713. d. 8. Kwietnia. Ogłozianka Wdowa Roli zagonow 10. w tymże położeniu i przeciągu za inną Rolę Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu uſtępuie. *Nro. 89.*

Eodem. 11. Kwietnia. Krzemieńſcy pięć zagonow roli w rownym iako powyżey położeniu i przeciągu temuż Konwentowi Przedaią. *Nro. 90.*

1718. d. 27. Maja. Domoradzcy Małżonkowie ſtay dwoie zagonami 15. w Roli Erekcyonalney za Dworem Zagorſkim leżące, na niwę Porębinſka zwaną, z Konwentem Jaſno-Gorſkim zamieniaią. A pod Rokiem 1731. d. 16. Kwietnia tenże Domoradzki odſtępuiąc tey zamienney Niwy wzwyż wyrażone ſtay dwoie Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu Przedaie. *Nro. 91.*

1725. d. 4. Września. Rożniatowſcy i Kocińſcy Rolę w tymże położeniu tymże Przedaią. *Nro. 92.*

Te to Role ſtały ſię powodem W. X Wybranowſkiemu do zakweſtyonowania zamiany, zabrania naſtępnie gruntow nie tylko zamiennych, ale i im przyległych, oraz rożnych na nich popełnienia gwałtowności, ktore dały okazyą naſtępnemu Proceſſowi.

1789. d. Maij. in Actis Terreſtribus Lelovienſibus. Reverendus Wieruſki nomine Conventûs Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem tum ejus Præpoſitum atq; Commiſſarios, ratione Commutationis Anni 1710. inrinctionis, Fundi ad Bona Zagorze poſſeſſi, in quo ædificia Prædialia multa extructa appetitionis, ac aliarum circumſtantiarum Manifeſtatur. *Nro. 72.*

Eodem. d. 9. Maij ibidem. Na rekwizycyą Konwentu Jaſno-Gorſkiego we Wſi Zagorzu ku granicom Walenczowſkim przez ſtay dwoie owſem zaſianych zagonow 63. na gruncie Kleśnie zwanym, Jana Rataia Poddanego Zagorſkiego, owſem przez ſtay 5. zagonow 5. na gruncie za ſtawkami zwanym, roli Jakoba Dudy Poddanego Zagorſkiego przez ſtay 2. w iednym zagonow 6, w drugim 5. owſem zaſianey, i Izydora Gawrona kawałka roli 6. zagonami zoraney, z oſkarżeniem o to W. X. Proboſzcza i Konwentu Kłobuckiego Wizya. *Nro. 37.*

Eodem. Eodem ibidem. R. Wieruſki nomine ejusdem Conventus, ratione Agrorum Viſione ſupraſcripta coarationis, conſeminationis, ac aliarum violentiarum contra Præpoſitum & Conventum Kłobucenſem Manifeſtatur *Nro. 38.*

Eodem. d. 19. Junii ibidem. Ex parte ejusdem Conventus, contra eoſdem ratione præmiſſorum pro Termino Commiſſionis editæ Citationis Relatio. *Nro. 39.*

Eodem.

Eodem. d. 24 7bris ibidem, na rekwizycyą tegoż Konwentu Działu od ogrodu Dworu Zagorſkiego zaczynaiącego ſię, zagonow 505. w przytomności W. X. Proboſzcza pooranego, uczyniona Wizya. *Nro.* 93.

Eodem. Eadem. Ibidem. R. Wieruſki nomine ejusdem Conventus ratione præmiſſorum Manifeſtatur *Nro.* 94.

Eodem. Eadem. Ibidem. Ad Inſtantiam eorundem ratione ejuſmodi violentiarum ſtante jam Decreto Aſſeſſoriali præmiſſa inhibente perpetratarum, pro Termino Commiſſionis editæ Citationis Relatio. *Nro.* 95.

Eodem d. 11. *Xbris ibidem.* Nomine ejuſdem Conventus, ratione frugum varii generis ex Agris ad Prædium Zagorze conſeminatis, collectionis, contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum Manifeſtatio. *Nro.* 60.

1790. *d.* 10. *Aprilis ibidem.* Na rekwizycyą Konwentu Jaſno Gorſkiego przy drodze od Dworu Zagorſkiego ku Walenczowu idącey, działu od ſamego parkanu ogrodu Zagorſkiego, ku Walenczowu ciągniącego ſię, nowo zaoranego i owſem zaſianego; tudzież uwroci pod parkanem będących także zaoranych, z oſkarżeniem o to W. X. Proboſzcza Kłobuckiego, uczyniona Wizya. *Nro.* 61.

Eodem. d. 19. *ejuſdem ibidem* Reverendus Wieruſki nomine Conventus Claro Montani ratione præmiſſarum violentiarum Manifeſtatur. *Nro.* 62.

Eodem. d. 28. *Junii ibidem.* Ex parte Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum ratione ſupraſcriptorum pro Termino Commiſſionis editæ Citationis Relatio. *Nro.* 64.

Hoc loco legatur Akt Kommiſſarſki na mocy Dekretu Aſſeſſorſkiego Koronnego pod d. 27. Lipca 1790. ſporządzony ſub Litt. *B.* fol. 64. i Wizya tamże

Niemniey Regeſtr pretenſyi w tey Kategori ſporządzony, przez Stronę zaprzyſiężony, i produktem oznaczony *Nro.* 96.

Nadto ponawia ſię Manifeſt wyżey pod d. 16. 8bris 1790. Nro. 16. położony; i przy złożeniu Terminow względnie tey Kategoryi wydanych, prożbą ieſt z Strony Konwentu Jaſno-Gorſkiego:

Uchyliwſzy Akty Kommiſſarſkie obydwa na Stronę W. X. Wybranowſkiego formowane; Akt Kommiſſarſki pod d. 27. Lipca 1790. zapadły potwierdzić. Konwent Kłobucki do powrocenia roli z użytkami partycypowanemi przynaglić za poczynione gwałtowności ukarać.

SZOSTA KATEGORYA
O ŁĄKI NA BRYNICY.

Konwent Kłobucki z powodu nabycia łąk od nieiakiego Łabędzia na Brynicy będących (na ktore ſię niżey odpowie) nie dopuſzcza Konwentu Jaſno-Gorſkiego do poſiadania iakichżekolwiek łąk, w tym mieyſcu; i to ieſt, co ſtanowi teraźnieyſzą Kategoryą.

Konwent zatym Jasno-Gorski na oddalenie tak nieprawnego żądania, okaże z następnych Dokumentow, iż ma także nabycia na rzecz swoią łąk w mieyscu tym, zwanym Brynica, z ktorego tym mniey ruszanym bydź może, że Wielebny Xiądz Wybranowski iest nawet w posiadaniu tego, coby mu z pomienioney Tranzakcyi od Łabędzia służyć mogło, ieżeliby służyć powinno.

W ułatwieniu Tranzakcyi składać się maiących wypada nayprzod przeczytać Wizyą co do tey Kategoryi expedyowaną w Aktcie Lit: *B.* fol: 91. a tergo, i onęż z Mappą pogodzić, ażeby się tym lepiey o położeniu łąk na Brynicy, Studziankach, i Lasku im przyległego, Okrągły zwanego, przekonać.

1677. w Srzodę po S. Grzegorzu, w Aktach Mieyskich Kłobuckich. Walenty Ząbek Łąkę na Zastawiu leżącą, poczynaiącą się od Okrągłego, a kończącą się u Dębowca albo Granic Walenczowskich Konwentowi Jasno-Gorskiemu Przedaie. *Nro 97.*

Eodem F. 4. post F. S. Adalberti. Agneszka Maychrowna Łąkę w rownym położeniu i ciągu temuż Przedaie. *Nro 98.*

1682. F. 6 post Dm Passionis. Stanisław Kłoska Łąkę w tymże samym mieyscu i przeciągu temuż przedaie. *Nro 99.*

Eodem F. 4 post Dm Paschæ. Kapustowicz i Gaworkiewicz Łąkę Zianowiaską alias Berelzowską tamże i w rownym przeciągu będącą, temuż Przedaią. *Nro 100.*

1685. ipso die S. Mariæ Angelorum. Pożarłowicz Łąkę na Studziankach poczynaiącą się od Okrągłego, a kończącą się u Dębowca albo Granic Walenczowskich temuż Przedaie. *Nro 101.*

Wszystkie te Łąki na rzecz Konwentu Jasno-Gorskiego sprzedané, tak maią pewną ubikacyą swoię, iż ich nie tylko zaprzeczyć, ale nawet rozległości ich pomnożyć nie można, iak prędko z iedney strony pilnuie ie Las Okrągły, a z drugiey Las Dębowiec, ktory iest Granicznym Wsi Walenczowa. — Niezaprzeczoną nadto iest rzeczą: że w tym mieyscu na Brynicy Mieszczanie Kłobuccy posiadaią ieszcze łączki swoie. — Klasztor też Jasno-Gorski nie od kogo innego składa Akkwizycye, iak tylko od Mieszczan; przez żaden więc sposob z mieysca tego wypieranym bydź nie może pomieniony Konwent Jasno-Gorski, tym bardziey, gdy z następnego Dokumentu okaże się, iaką rozległość powinna mieć Łąka Łabędź zwana, pod ktorey pozorem dziś W. X. Wybranowski wszystkich łąk na Brynicy żąda.

1710. Sabbatho post F. S. Stanislai. Między X. Administratorem Klucza Kłobuckiego z iedney, a J. X. Lisowieckim Proboszczem Kłobuckim z drugiey strony uczyniona Zamiana; ktorą Rola Konwentu Kłobuckiego z łąką w końcu ku Granicom Walenczowskim w rowney szerokości Roli będącą, nie naruszaiąc łąk inszych, iako to Łabędzia i Brynice in contiguitate będących, Konwentowi Jasno-Gorskiemu oddaną została. *Nro 84.*

Już w poprzedniey Kategoryi przywiedliśmy przyczyny, dla ktorych ważność tey zamiany utrzymać się powinna. — Tu bierzemy z niey dowod tym mocnieyszy, bo z własnego Strony przeciwney przekonania pochodzący; że oprocz Łabędzia, inne na Brynicy Łąki znaydować się powinny. Jakoż znaydowały się i znayduią się dotąd: bo pomimo powyższych akkwi-

życyi Konwent Jasno-Gorski nabył ieszcze następuiące łąki pod Walenczowem, w tymże samym położeniu iak pierwsze, iako to:

1711. dnia 21. Października, na cztery łąki będące wprost Rol od Rzeki Oxy i Dworu Zagorskiego zaczynaiących się, a u Granic Walenczowskich kończących się na rzecz Konwentu Jasno-Gorskiego Zamiana. *Nro* 85. 86. 87. 88.

1713. Dnia 8. Kwietnia. Ogłozianka Roli Zagonow 10. aż do Granic Walenczowskich ciągnącey się i łąkę wprost roli przy Granicy Walenczowskiey będącą, Konwentowi Jasno-Gorskiemu oddaie. *Nro* 89.

Eodem dnia 11. Kwietnia. Krzemieńscy Roli Zagonow 5. w tymże położeniu, i łąkę wprost Roli, Granicy dochodzącą, temuż Konwentowi przedaią. *Nro* 90.

1721. dnia 5. Marca. Mateusz Krzemieński Roli Plaskaczowskiey Zagonow 5. i Roli Mirowskiey Zagonow 5. obydwoch do Granic Walenczowskich ciągnących się, wprost tych Rol łąki Granice dotykaiące, nadto cztery łąki na Zastawiu będące, to iest: Szcześnikowską Zagonow 10. Plaskaczowską Zagonow 10. Jaroszowską i Biedzińską Zagonow 10. temuż Konwentowi przedaie. *Nro* 12.

Eodem die 12. Martii. Małeccy Małżonkowie łąkę na Zastawiu Musiałowską zwaną wedle łąk Pańskich leżącą, za łąkę Szcześnikowską z tymże Konwentem Jasno-Gorskim zamieniaią. *Nro* 103.

Eodem eadem Waczyński Plenipotent Dworu Zagorskiego łąki Biedzińską i Jaroszowską z Opiekunami Szpitala, za łąkę Szpitala, wedle łąki Musiałowskiey leżącą, z Wolą Szpitalnych zamienia. *N.* 104.

1725. dnia 4. Września. Rożniatowscy i Kocińscy Rolę poczynaiącą się od Rzeki Oxy, a kończącą się u Granic Walenczowskich, Zagonami 10. idącą, i łąkę w końcu iey będącą, Konwentowi Jasno-Gorskiemu przedaią. *Nro* 92.

Chociażby zatym i przez zamianę w Roku 1710. łąki oddaney nie było; lubo temu wyraźny opis Tranzakcyi sprzeciwia się; tedy powyższe Akkwizycye tak liczne daią Konwentowi Jasno-Gorskiemu Prawo mienia łąk na Brynicy; Prawo tym mniey mogące bydź kwestyonowanym, że ciągłą Possessyą wsparte, bo to nawet spodziewamy się Inkwizycya odkryie, że łąki te Konwentu Jasno-Gorskiego dla spokoynieyszego od innych w tamtym mieyscu będących, posiadania, kamieniami sporemi dotąd na Gruncie znayduiącemi się, są oznaczone.

Zabrał ie iednak Wieleb: X. Wybranowski na mocy tylekroć wspomnionego Aktu Kontumacyalnego, przeciwko czemu powtarza się w tym mieyscu Manifest pod dniem 4. Maja 1789. Roku w Aktach Ziemskich Lelowskich uczyniony, i wydany na Kommissyą przypozew, obydwa iuż w powyższych Kategoryach złożone.

Hoc loco legatur Akt Kommissarski co do tey Kategoryi dnia 27. Lipca 1790. Roku zapadły *Lit: B. fol: 68.*

Tudzież Regestr pretensyi z zaboru nieprawnego tych łąk wynikłych przez Stronę zaprzysiężony, i Sądowym produktem oznaczony. *Nro* 96.

M 2

Tandem Termini, z ktorych Konkluzya.

Uchyliwszy Akty na Stronę Wieleb: X. Wybranowskiego zapadłe; Akt Kommissarski pod dniem 27. Lipca 1790. Roku nastąpiony potwierdzić, Łąki pomienione wraz z użytkiem nieprawnie partycypowanym powrocić nakazać, za niesłuszne onychże przywłaszczenie ukarać.

Wielebny X. Wybranowski co do tey Kategoryi pomimo Kommutacyi 1710. na ktorą iuż wyżey odpowiedzieliśmy, dwa tylko składa dowody, za ktoremi dwoch także łąk oddzielnych żąda; iedney Długa, drugiey Łabędź zwaney.

Dokument na Łąkę Długa zwaną pod Rokiem 1488. wart iest szczegolnieyszego zastanowienia. — Nie widziały go dotąd żadne Akta, i tak iest dla dawności swoiey zatartym, że z niego nic decyduiącego na żadną Stronę przeczytać nie można. — Przyłączono wprawdzie do niego Kopią czytelną, i iak z charakteru poznać można, nienaydawniey pisaną. — Nieszczęście iednak, że piszący, co tak dzielny sekret czytania wytartych nawet na Parganinie słow posiada, czyli zapomniał, czyli nie wiedział, że kopia Pargaminu tego, iuż iest dawniey, i iak z sposobu pisania iey poznać można, nie tego nawet wieku zrobiona, a ta wcale co innego ma w sobie, i znayduie się w Xiążce przez samego W. X. Wybranowskiego komportowaney. pod Tytułem = *Liber Privilegiorum Ecclesiæ & Monasterii Klobucensis* = *fol. 8.*

W teraźnieyszey bowiem pomimo innych odmian, iest = *Laboriosus Mathias olim Scultetus, Villæ vero Dlużec Hæres,* = w dawnieyszey zaś = *Laboriosus Mathias Scultetus in Villa Nostra prædicta Zagorze.* = w teraźnieyszey iest = *Piscinas suas, & Pratum longum dictum, in aqua dicta Brynica, inter quas est Piscina & Pratum Conventûs Klubucensis jacens inferius inter Michaelem Krzyszko & Martinum Słupcza Cives Klobucensis.* = w dawnieyszey zaś = *Piscinam seu Pratum in aqua dicta Brynice. inter aquas seu Piscinas a superiori parte Domini Præpositi Klobucensis, parte ab altera* = w teraźnieyszey na koniec iest: = *Pratum hoc longum dictum & Piscinas meas pro octo & unum grossis, prout ab antiquo est & fuerat constituta & reservata, nihil sibi relinquendo, & Successoribns suis, sed in perpetuum resignavit & resignat eidem Venerabili Laurentio & Conventui videlicet & suæ hæreditati & posteritati, sive & ejus Successoribus, æviterne & quiete habendum* = a dawnieyszey wcale co innego, bo ten Maciey Sołtys nie X. Wawrzyńcowi ani Konwentowi iego, ale Janowi Krukwie Mieszczaninowi Kłobuckiemu Sadzawkę czyli Łąkę darował, iak są dalsze wyrazy = *vendidit Civi Nostro in Klobucko Joanni Krukwa & suæ Consorti pro duodecem Marcis communis pecuniæ* = i daley = *qui quidem suprafatus Mathias Scultetus Noster eandem Piscinam sic persolutam resignavit eidem Joanni Krukwa Civi Nostro & suæ Consorti cum veris suis legitimis Successoribus æviterne ac perpetuo hebendam.* =

Z pogodzenia tych dwoch Kopii łatwo przekonać się można, iak są adoptowane do Sprawy Dokumenta, kiedy W. Xiądz Wybranowski pomimo takiey Kopii mianey u siebie, profituiąc z nieczytelności Oryginału, znalazł za przyzwoite produkować inną Kopią w wyrazach nayistotnieyszych przeciwną, i owszem rzecz tamże będącą wcale odmieniaiącą, — bo co za podobieństwo ażeby sprzedaż Janowi Krukwie Mieszczaninowi Kłobuckiemu i Zonie iego uczyniona, była toż samo, co

X. Wa-

X. Wawrzyńcowi i Klaſztorowi iego? iak koſztowną ſtaie ſię łąka, kiedy ſię do niey tym aż ſpoſobem dobierać potrzeba!

Mniemać należy, że W. X. Wybranowſki tak przekonany, odſtąpi iuż żądania ſwego do łąki Długa zwaney, iak prędko do niey Prawa żadnego nie ma.

Zoſtaie mu więc Dokument drugi do ſamey tylko łąki = Łabędź = ſłużący pod Rokiem 1531. — Przeciwko temu mogłby mowić Konwent Jaſno Gorſki, że będąc tylko Kwitem z Proceſſu między Konwentem Kłobuckim a Ur. niegdy Łabędziem wiedzionego, nie daie mu żadnego Prawa do łąki, chyba gdyby pokazał tenże Konwent, że Procefs był prowadzony o łąkę będącą na Brynicy. — Wſzakże kiedy częſto rzeczony Konwent Kłobucki zoſtaie w poſiadaniu tey łąki, a Konwent Jaſno Gorſki ſwoiey też tylko Poſſeſſyi pilnuie iżby uſzkodzoną nie była, tym ſamym na cudze Prawa naſtawać nie chce.

SIODMA KATEGORYA

O Łąki Kościelne.

W Boru do Zagorza należącym i z Gruntami Miaſta Kłobucka graniczącym, była Smuga *Kościelna* zwana, ktorą Poddani Zagorſcy wyrobili na Łąkę, i ta z powodu nazwiſka Smugi *Kościelną* także zwana była.

Wielebny X. Wybranowſki lubo w Dokumentach ſwoich znaydował, że łąki iego Kościelne Łabędź ſię zwały, i tak ſię zwać powinny; przecież z iednego uformował pretenſyą o dwoie; bo i Łabędzia oſobno, i łąk także Kościelnych oſobno dochodzi; a że przypadkiem ta Smuga Kościelna trafia do iego chęci, więc ią też za przewodnictwem Aktu z Kondemnaty ſporządzonego a Zołnierzem natychmiaſt exekwowanego zabrał, i to ieſt wſzyſtko, co teraźnieyſzą Kategoryą ſkłada.

Konwent więc Jaſno Gorſki Dokumentami przez ſiebie złożonemi dowiedzie, że Kościelna Smuga i łąka także Kościelna zwana ieſt na Zagorzu; a zatym Wielebny Xiądz Wybranowſki, ktory żadnych funduſzow tam nie ma, poſiadać iey nie powinien; z Dokumentow zaś ſamegoż W. X. Wybranowſkiego uſprawiedliwi, że łąki Kościelne Kłobuckie a Łabędź ieſt wſzyſtko iedno; a ztąd wypadnie, że poſiadaiąc Łabędź, poſiada iuż tym ſamym i łąki te, ktore do niego należec mogą.

Co więc do Pierwszego: =

1479. F. 6. ante F. Purificationis B. V. M. in Actis Civilibus Kłobucenſibus. Mathias Oſſuch Joanni dicto Gaweł Pratum na Kościelney Smudze cum facultate illud meliorandi, Vendit. *Nro 105.*

Dokument ten dowodzi i Smugę Kościelną zwaną, i łąkę iuż na niey będącą, ktora większą bydź mogła, kiedy ſprzedaiący dał wolność polepſzenia oneyże; naſtępny zaś Dokument dowiedzie, że i ſmuga i łąka ta ſą w Gruncie Zagorſkim.

1526. poſt F. S. Alexij, coram Capitaneo Krzepicenſi. Generoſus Nicolaus Jackowſki Burgrabius Krzepicenſis Molendinum in Villa Zagorze ſub Piſcina in eadem Villa ſita, cum additamento Pra-

ti in *Kościelne*, quod poterit eradicari, Laborioso Martino Molendinatori de Dobroszyce Resignat. *Nro 106.*

Z tego Dokumentu przekonanie: iż nie tylko Kościelna Smuga leży w Gruncie Zagorskim; ale nadto, że tak łąki w niey będące, iako i droga wedle niey bieżąca, derywacyą nazwisk swoich wzięły od teyże smugi, i z tego iedynie powodu, nie zaś iżby do Kościoła należeć miały, Kościelnemi nazwały się = bo to znowu potwierdza następna Tranzakcya.

1575. F. 6. ante Dm Cantate. Venerabilis Felix Præpositus & Conventus Kłobucensis cum Agnethe Matczyna Agros Commutant. — Qua Comutatione Admensuratura alias Przymiarek troie Stay za Rzeką, aż do Kościelney drogi jacens juxta Hortum Molendini dicti Dubiel Venerabili Præposito; Agnethi vero Matczyna Stadium agri in laneo dicto Gorylowski jacens, cessit. *Nro 107.*

Okazanie tego Przymiarku na Mappie zgodne z drogą tamże będącą tym mocniey łąki Kościelne na Gruncie Zagorskim ewinkować będzie.

1680. die 1. Junii ex Actis Advocatialibus Kłobucensibus. Grzegorza Pstrzechy poprzysiężone zeznanie: iż Jan Gliga Młynarz na Młynie Glizińskim, Łąkę za pozwoleniem tylko Zamku Krzepickiego dawniey trzymał i używał; Roli zaś Wypychowskiey leżącey przy drodze ku łąkom Kościelnym używać nie mogł, bo do Zagorza należała, dla czego mu iey sam nawet X. Tomasz Proboszcz Kłobucki używać nie kazał. *Nro 108.*

Rola ta Wypychowska podług tego Dokumentu pokazuie się bydź na Gruncie Zagorskim, tym pewniey, że iey nawet z tego powodu Proboszcz Kłobucki używać zabronił. — Kiedy zaś ona przedziela grunta Mieyskie Kłobuckie, od łąk Kościelnych, iakże te łąki nie maią bydź na Gruncie Zagorskim?

Poprzedni Proboszcz Kłobucki zakazywał używania tey Roli, a teraźnieyszy nie tylko Rolę, ale i łąki, tak Dworskie iako i Chłopskie zaiął, pod tym iedynie pozorem, że fundusz Kościelny windykuie, a te łąki Kościelnemi nazywaią się, — o co Procefs następuiący:

1789. die 1. Aprilis, in Actis Terrestribus Lelovienfibus Reverendus Wierufki nomine Conventûs Claro-Montani contra Conventum Kłobucensem, ejus Præpositum & Commissarios ex Condemnatione nonnisi conductos, tum alios, ratione Prati Kościelna łąka dicti ad Bona Zagorze possessi inconvenientis appropiationis, tum aliarum circumstantiarum Manifestatur. *Nro 39.*

Eodem die 29. Junii ibidem, ex parte ejusdem Conventûs contra eundem Conventum & Præpositum Kłobucensem ratione præmissorum pro Termino Commissionis editæ Citationis Relatio. *Nro 36.*

Eodem die 22. ejusdem, ibidem, na rekwizycyą Konwentu Jasno-Gorskiego, w Wsi Zagorzu łąki Kościelna zwaney, i tamże łąk Woyciecha Hutki, Jana Rataia, Antoniego Jzydorczyka, Jakoba Dudy, i Jzydora Gawrona pokoszonych, i siana z nich zabranego, z oskarżeniem o to W. X. Proboszcza Kłobuckiego uczyniona Wizya. *Nro 40.*

Eodem, eadem, ibidem. Nobilis Gadnicki nomine Conventus Claro-Montani ratione præmissarum violentiarum Manifestatur. *Nro 41.*

Hoc loco legatur Akt Kommiſſarſki pod dniem 27. Lipca 1790. expedyowany ſub Lit: *B.* fol: *71.* i Wizya w tey Kategoryi odbyta. fol: 92.

Tudzież Regeſtr pretenſyi zaprzyśiężony i produktem oznaczony. *Nro 106.*

Tandem Termini. z ktorych Konkluzya.

Uchyliwſzy Akty na Stronę W. X. Wybranowſkiego zapadłe; Akt Kommiſſarſki pod dniem 27. Lipca 1790. potwierdzić, powrocenie łąki Kościelney i z przyległemi Gruntami, tudzież nadgrodzenie partycypowanych użytkow nakazać, za nieprzyzwoite teyże łąki i Gruntow zakweſtyonowanie kary wſciągnąć.

Liczne Dokumenta ktorych W. X. Wybranowſki do tey Kategoryi użył, nie popieraią żądania iego, w okazaniu, że łąka Kościelna zwana ma bydź Kościołowi Kłobuckiemu należną.

Coż bowiem wſpolnego z tą Kweſtyą Dokumenta pod Latami 1440. 1448. 1454. i 1510. mieć mogą? — Probuie niemi Strona, że dwa łany na Mieyſkim Gruncie, dwa na Zawadzie mieć powinien Klaſztor Kłobucki; ale nie na Zagorzu, gdzie W. X. Wybranowſki łąkę zabiera. — więc to nie ſą Dokumenta do przypadku.

Przywiley Zygmunta trzeciego pod Rokiem 1591. potwierdzaiący nabyte przez Konwent Kłobucki Przymiarki, tyle ma względem śiebie zaſtanowień: iż nie może w żaden ſpoſob ſłużyć za taki dowod, iakim go Strona w kweſtyi teraźnieyſzey mieć chciała: to ieſt: tak co do ubikacyi łąki Kościelney, iako też i co do Poſſeſſyi oneyże.

Nayprzod bowiem Przywiley ten pod Rokiem 1591. potwierdza nabycia Przymiarkow, ktore dopiero w Roku 1690. naſtąpiło; = pod tym Rokiem 1690. produkowany był ten Dokument na Kompromiſſie przez W. X. Wybranowſkiego, w dowod czego ſkłada śię Summaryuſz komportowanych w tamtym Sądzie Papierow.

Dopiero gdy ta rożnica i niepodobieńſtwo, iżby wprzod potwierdzanym bydź miało to, co w Sto lat dopiero nabyto, ſpoſtrzeżonym zoſtała; z Roku 1690. zrobił śię na Dokumencie Rok 1590. z widocznym w dwoch mieyſcach ſkrobaniem. — Dla czego, końcem zapewnienia śię względem tey ſkrobaniny był proſzony, i otrzymany od Sądu Kommiſſarſkiego produkt na tymże Dokumencie, ktory teraz Wielebny X. Wybranowſki ſkłada pod *Nm 95.* — To zatym ieſt iuż iedno, co do uważania tego Przywileiu zachodzi.

Powtore mowi ten Przywiley = Arva Przymiarki dicta, ſub Molendino Villæ Mokra, = dwie przeciwności naywiękſze; bo tym wyrazem ſtanowi Granice Mokry z Miaſtem Kłobuckiem, a znośi całkowitą Wśi Zagorza exyſtencyą, za ktorą ſą wſzyſtkie Luſtracye i Rewizya 1564. Prawem upoważnione.

Nie prożno więc Prawo 1519. napiſało, że Przywileiami w Pokoiach wypraſzanemi Granic probować nie można, dla tego, że opiſy ich mylne bydź mogą. — A ieżeliż mogą opiſywać mylnie Granice? czemużby rownie mylnie nie mogły wyrażać i mniemanych przyległości.

Ale to co do Przywileiu w Kweſtyi będącego mowi śię tylko w ogolności. W ſzczegolności bowiem wyrazy iego, na ktorych Konwent Kłobucki wſzyſtko zaſadza, to ieſt = in latitudine vero ex

parte una ad Prata Ecclefiaftica = nic nie fzkodzą Konwentowi Jaśno-Gorfkiemu, ani nadaią iakążkolwiek przyzwoitość, iżby mu łąki na Kościelney fmudze zabrane bydź mogły, choćby też i ten Przywiley mogł mieć fwoię exekucyą, ktorey iednak mieć nie powinien, i nie miał; bo tych Przymiarkow Akkwizycya, co ią approbuie, ani pod Rokiem 1590. ani pod 1690. w Aktach nie znayduie fię, iak o tym urzędowna fwiadczy Rekwizycya.

Co innego wfzakże fą Łąki nazywaiące fię Kościelnemi, od mieyfca, na ktorym fą wyrobione, a co innego łąki nazywaiące fię Kościelnemi dla tego, że do Kościoła należą. — W pierwfzym przypadku tłumaczenie na Łacińfkie flowa nie przypadało, bo im należało zachować nazwifka ich właściwe; w drugim przypadku tłumaczonemi bydź mogły, bo przez to Natury fwey nie odmieniały. —

Jakoż gdyby nam te niefzczęśliwe fkrobaniny nie cmiły prawdy, mielibyśmy doftateczne w tey mierze przekonanie, z właſnych W. X. Wybranowfkiego Papierow, ktore nam teraz śledzić tylko przychodzi. — Dofyć wfzelako ieft na dowod, że łąki należące do Kościoła Kłobuckiego, ktore Kościelnemi nazywaią, były to Łąki Łabędź zwane; a te gdzie maią fwoię ubikacyą, w poprzedniey Kategoryi pokazało fię iaśno, iż na Brynicy. —

Wfzak Synopfis Jurium przez W. X. Wybranowfkiego pod Rokiem 1674 mowi o Łabędziu alias o Łąkach Kościelnych, fol. 6. a fol. 7. było = *Łabędź feu Kościelne Łąki* = wymazano = *feu* = i napifano = & =

Wfzak daley in Supplici libello 1710. pod punktem 4tym było = *Pratum magnum dictum Łabędź feu Kościelne Łąki* = wyfkrobano Łabędź feu = i zoftało fię tylko = *Kościelne Łąki* =

Wfzak na koniec fam Manifeft Strony pod Rokiem 1676. mowi = *ab hoc Łabędź deinde vulgo Prata hæc Ecclefiaftica Łabędź vocaverunt.* =

Możnaż nad to wfzyftko żądać mocnieyfzego przekonania; że Łabędź a łąki Kościelne Kłobuckie fą wfzyftko iedno? —

Złożyła daley Strona Wizytę 1602. na dowod; że w niey ieft ośm łąk do Klafztoru Kłobuckiego należących, ale czyliż to co dowodzi, że Łąki Zagorfkie na Kościelney Smudze będące, powinny do tey liczby ośmiu należeć? wfzak tam ieft wyraz = habens agros ac Prata octo, quæ in prima Vifitatione fufficienter & fpecifice habentur defcripta. = Trzebaż było przynaymniey tę pierwfzą Wizytę złożyć; bo ieżeli Liber Beneficiorum 1466. ma bydź pierwfzą Wizytą, to tam ośm łąk wyfzczegolnionych tym mniey, ktorey na Zagorzu nie znaydzie. —

Mylnie zaś bardzo Strona odwołała fię do Luftracyi, że w nich pod Zagorzem Siana niemafz, a zatym ztąd wnofi, że tam i Łąki znaydować fię nie powinny. —

Jakimże to bowiem celem Luftracye po Dobrach przed tym Starościńfkich czynione były? — oto końcem wyciągnienia intraty. — ieżeli więc ktorego Roku Luftracya nie zaftała tyle Siana, na Zagorzu, iżby po odtrąceniu na potrzeby Folwarczne, zoftać co mogło na intratę, coż tedy pifać miała? — Wfzak kiedy zaftała, to zaraz wyrażała, bo tego dowod z Rewizyi 1564. gdzie pod Zagorzem

było,

było Siana Stogow 18. odtrącono 4. na wydatek, a 14. porachowano na intratę. — Było więc zawſze Siano na Zagorzu, a ieżeli go w niektorych czaſach nie było tyle, iżby na intratę rachowane bydź mogło, czyliż dla przyczyny tak mało i owſzem nie wcale nie znaczącey, dzis Konwent Jaſno-Gorſki, Łąkę przez ſiebie nayſpokoyniey od początku obięcia Poſſeſſyi na Zagorzu poſiadaną ma utracać?

Nie może ſię tego ſpodziewać pomieniony Konwent, i dla tego przy dowodach iakie ſkłada, przy Inkwizycyach, ktore za ſobą mieć rozumie, przy ſamym nawet położeniu Łąki, o ktorą ſpor idzie, iż ią w koło iuż to Grunta orne, iuż łąki Poddanych Zagorſkich otaczaią, proſi o przychylenie ſię do powyżſzey Konkluzyi. —

OSMA KATEGORYA

O PRZYMIARKI.

Konwent Jaſno. Gorſki w Roku 1718. nabył od Mieſzczan Kłobuckich Przymiarkow pod Dubielem leżących, i w tych ſpokoynym poſiadaniu aż do Roku 1789. zoſtawał, iak świadczy Akkwyzycya. —

1718. d. 29. Marca w Aktach Mieyſkich Kłobuckich. Mieſzczanie Kłobuccy Przymiarki ſwoie leżące pod Dubielem, poczynaiące ſię od drogi Dworu Zagorſkiego, a kończące ſię iedne u Granic Zagorſkich, drugie u Stawu Glizinſkiego, ktore ſą w położeniu z iedney Strony Gruntu Zagorſkiego, a z drugiey Strony drogi publiczney Dworowi Zagorſkiemu przedaią Nr. 110. — A niekweſtyonowaną nigdy Poſſeſſyą Inkwizycyą dowiedzie. —

W Roku dopiero 1789. W. X. Wybranowſki z Konwentem ſwoim Kłobuckim, wynalazłſzy owe potwierdzenie Zygmunta Trzeciego pod Rokiem 1591. za pomocą Aktu Kontumacyalnego zabrał Konwentowi Jaſno-Gorſkiemu pomienione Przymiarki, i żeby doyście ubikacyi ich trudnieyſze zrobił, drogę dawną dzielącą Grunta Kłobuckie od Gruntow Zagorſkich, zaorać, i zupełnie zatracić kazał. — Zkąd Proceſſ naſtępny. —

1789. d. 4. Maji in Actis Terreſtribus Lelovienſibus. Reverendus Wieruſki nomine Conventus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum, tum Commiſſarios, ratione Arvorum nonnullorum impropríe apprehenſionis, nonnullorum dilatationis & contiguorum abruptionis Manifeſtatur. No. *72*.

Eodem. d. 9. Maja na rekwizycyą Konwentu Jaſno Gorſkiego na Gruncie za Stawkami zwanym, Roli Jakoba Dudy Poddanego Zagorſkiego przez Stay dwoie, w iednym Zagonow 6. w drugim *5*. Owſem zaſianey, i Jzydora Gawrona kawałka Roli *6*. Zagonami zaoraney, z oſkarżeniem o to Proboſzcza i Konwentu Kłobuckiego, Wizya. No. *37*.

Eodem. Eadem. Ibidem. R. Wieruſki nomine Conventus Claro Montani ratione præmiſſorum. Manifeſtatur, Nr. *38*.

Eodem. d. 19. Junii ibidem. Ex inſtantia ejuſdem Conventus, contra Conventum Kłobucenſem & ejus Præpoſitum reſpectu ejusmodi appropriationum pro Termino Commiſſionis editæ Citationis. Relatio. Nr. 39.

O

Hoc loco legatur Akt Kommiſſarſki pod d. 27. Lipca 1790. Roku expodyowany Litt. *B.* fol. *77.* i Wizya w tey Kategoryi odbyta tamże fol. *93.*

Tandem Termini, z ktorych Konkluzya.

Uchyliwſzy Akty na Stronę W. X. Wybranowſkiego zapadłe, Akt Kommiſſarſki pod d. 27. Lipca 1790. Roku tak co do intereſſu, iako i co do Kar za zagubienie drogi potwierdzić, powrocenie Przymiarkow z użytkami partycypowanemi, i z nadgrodzeniem ſzkod zrządzonych nakazać. —

Jedynym co do tey Kategoryi Dokumentem z Strony W.X. Wybranowſkiego ieſt to mniemane nabycie Przymiarkow, pod Rokiem iakoby 1590. czyli 1690. potwierdzone pod Rokiem 1591. przez Zygmunta Trzeciego. —

Gdy iednak dowiedliśmy wyżey, że ten Dokument nie tylko ieſt ſkrobanym, ale nawet w Aktach Mieyſkich nie znayduie ſię, a podług Prawa, tyle waży Approbacya, ile ważyć może rzecz pod Approbacyą, idąca; prożno zatym W. X. Wybranowſki chce tym Dokumentem pretenſye ſwoie udowodniać. — Tym bardziey, że ten Przywiley *ad male narrata* wyſzły, nigdy ſkutku ſwoiego nie miał; bo iak nawet mogł mieć, kiedy wyrazami ſwemi poprzedził to, co dopiero w ſto lat ſię ſtać miało? —

Dla czego Konwent Jaſno-Gorſki odwołuiąc ſię do przywiedzionych iuż w poprzedniey Kategoryi względem tego Przywileiu przyczyn, o przychylenie ſię do konkluzyi proſi. =

DZIEWIĄTA KATEGORYA

O GRUNT MALEC.

Nieiaki Marcin Malec był Młynarzem a oraz Poddanym Kłobuckim, poiął za Zonę Mieſzczankę Kłobucką, i z nią doſtał Grunt w Mieście, czyli Przymiarek pod Dubielem, między innemi Przymiarkami tamże leżący, ktory z Konwentem Jaſno-Gorſkim zamieniał; a naſtępnie odſtąpiwſzy Zamiany, ſprzedał; iako to dowodzi: —

1718. d. 21. Marca w Dworze Zagorſkim. Między Dworem Zagorſkim a Marcinem Malcem Młynarzem i Poddanym Konwentu Kłobuckiego, o Przymiarki zrobiona Zamiana, ktorą Marcin Malec Przymiarkow ſwoich w ſrzodku Rol Zagorſkich z Miaſtem kommutowanych, za Przymiarek w Kręzołach Dworowi Zagorſkiemu odſtępuie. Nr. *111.*

1729. d. 29. Maja. Marcin Malec odebrawſzy pieniędzy Złł. 30. Kommutacyą, wyżey naſtąpioną oddał, i Dwor Zagorſki z wziętych za ſwe Przymiarki pieniędzy zkwitował. Nr. *eodem.*

Wielebny X. Wybranowſki w mniemaniu, że Poddanego tak nieſzczęśliwa bydź ma dola, iż nie tylko własności ſwey mieć nie powinien, ale nawet i to na rzecz Pana ſwego utracać, coby mogł wziąść za Zoną, wznowił Kweſtyą o ten Przymiarek, żądaiąc przy-

ſądzenia go ſobie. — Jakoż przez Akt Kontumacyalny zyſkał to bez oporu, bo czegożby tam nie był zyſkał?

Zanieſiony iednak o to zoſtał Manifeſt imieniem Konwentu Jaſno-Gorſkiego przy innych Kategoryach położony iuż wyżey pod d. 4. Maja 1789. i wydany na Termin Kommiſſyi z Dekretu Aſſeſſorſkiego przypadaiący Przypozew. — Z ktorego pod d. 27. Lipca 1790 naſtąpiła Rezolucya Kommiſſarka Litt. *B.* fol 77. zachowuiąca takową ſprzedaż. — Po czym wydane były do Sądu Nayiaśnieyſzego Termina — z ktorych Konkluzya. — Uchyliwſzy Akty na ſtronę W. X. Wybranowſkiego zapadłe, Akt Komiſſarſki pod d. 27. Lipca 1790. Roku co do tey Kategoryi naſtępiony, utwierdzić. —

Spodziewamy ſię bowiem, że Inkwizycya poprze tę okoliczność, iż pomieniony Malec miał Zonę z Kłobucka; pomimo tego, nie pierwſzy on był z Stanu Rolniczego, co na Kłobucku Grunta poſiadał; iak o tym przekonywaią dwie Tranzakcye z Akt Mieyſkich Kłobuckich wyięte: *1wſza* pod Rokiem 1616. F. 6. poſt F. S. Franciſci No. *112;* *2ga* pod Rokiem 1617. F. 5. poſt Dominicam Lætare. Nr. *113.* obydwie probuiące, że lubo Jan Chwiſcik Młynarz z Rybny był Poddanym Konwentu Kłobuckiego, miał iednak Grunta i Dobra w Mieſcie Kłobucku. — Ale czyliż idzie za tym, iżby to wſzyſtko W. X. Wybranowſki mogł teraz odbierać, w tym właśnie czaſie, kiedy przez Chwalebną Uſtawę Rządową właſność każdego człowieka, bez względu na Stan iego, tak uroczyście zabespieczoną zoſtała? —

Dla czego nie będziemy ſię rozſzerzać z odpowiedzią nad Dokumentami Strony przeciwney, ktore w dwoiakim położone ſą zamiarze; raz, iżby dowodziły, że Malec był Konwentu Kłobuckiego Poddanym; co ſię nie zaprzecza; drugi raz, że nie ſwoy Przymiarek z Zoną do Niego przyſzły, ale właſny Konwentu Kłobuckiego miał ſprzedać; co mylnym ieſt ze wſzech miar; bo zkąd to Strona wyczerpała, że ten Przymiarek był iey właſnym, i przez nię Malcowi nadanym? — Podług Erekcyi powinna mieć dwa Łany na Kłobucku, dwa na Zawadzie. — Nie maſz tam żadney wzmianki o Przymiarkach, tym bardziey, gdy Inkwizycya dowiodła, iak Akt Kommiſſarſki motywuie, że od drogi z Zagorza ku Walenczowu idącey Konwent Kłobucki żadnych kiedyżkolwiek Przymiarkow nie poſiadał. —

DZIESIĄTA KATEGORYA.

O DZIESIĘCINY KOSCIOŁOWI KŁOBUCKIEMU NALEZNE.

Kategorya ta dzieli ſię na trzy części: — *1mo:* względem Dzieſięcin Pieniężnych. — *2do:* względem Dzieſięcin Wytycznych, — *3tio:* względem zoſtawiania na Gruncie ſłomy. —

Co do pierwſzego: względem Dzieſięcin Pieniężnych, że te należą ſię Konwentowi Kłobuckiemu z Wſiow Biały większey, Łobodnego, Szarlei i Kalei, nie zaprzecza Konwent Jaſno-Gorſki; idzie tylko o wielość tey opłaty, i iak braną bydź powinna; tudzież czyli wſzyſtkie te Wſie dopiero co wymienione powinny podpadać

przyſzłey opłacie, iaka przez Sąd Nayiaśnieyſzy udeterminowaną zoſtanie. —

Konwent Jaſno-Gorſki ocalaiąc Prawa ſwoie Dziedziczne, iakie mu względem Wſiow Szarlei i Kalei ſłużą, dowiedzie nayprzod: że te Wſie nie należą do Staroſtwa Kłobuckiego, a zatym pod Rezolucyą Sądu Nayiaśnieyſzego podchodzic nie mogą; co naſtępuiącemi ſtwierdza Dokumentami: —

1393. In die Beati Mathiæ Apoſtoli. Cracoviæ. Fundationis per Sereniſſimum Vladislaum Regem pro Claro Monte facta Melioratio. Qua mediante ultra alias Donationes, Villæ Lgota & Szarleika Conventui Claro Montano Jure hæreditario Terreſtri conferuntur, N. 114.

1414. F. 2. poſt Dominicam Ramispalmarum. Siradiæ. Idem Rex præfato Conventui Villam Kalley in Diſtrictu Krzepicenſi ſitam Jure perpetuo Donat. Nr. 115.

Przekonywaiący z tych dwoch Dokumentow dowod; że Wſie Skarleyka i Kaley Prawem Ziemſkim ſą Klaſztorowi Jaſno-Gorſkiemu podane, i przezeń poſiadane, a zatym w Sądzie tym, w ktorym ſame tylko Krolewſzczyzny ſądzone bydź powinny, nic względem nich ſtanowionego bydź nie może. — — Dobrze więc zrobił Sąd Kommiſſarſki iako Namieſtniczy Sądu Aſſeſſorſkiego, w Akcie ſwoim Litt. *B.* fol. *80.* a tergo; że te Wſie niepodlegać Rezolucyi ſwoiey uznał; ale Strony względem Kompozyty o opłatę z nich ſtoſownie do Konſtytucyi 1635. i 1768. tam, gdzie z Prawa, odeſłał. —

Zoſtaią ſię zatym co do opłaty pieniężney pod Rezolucyą Sądu Nayiaśnieyſzego dwie Wſie, to ieſt Biała więkſza i Łobodne, a gdy opłata ta co do wielości pieniędzy miarkowaną bydź powinna; przeto w tym celu Konwent Jaſno-Gorſki naſtępupuiące ſkłada Dokumenta. —

1448. F. 6. in Craſtino F. S. Michaelis. Cracoviæ. Eccleſiæ Parochialis in Kłobucko, cum Deſcriptione Dotis, inter quam Decimæ pecuniariæ in Villis, Łabodne, de quolibet Laneo per groſſos novem monetæ melioris; in maiori vero Biała per ſex groſſos ejuſdem monetæ annumerantur; Erectio No. 116.

1529. Ex libro Retaxationum Beneficiorum, Diœceſis Cracovienſis, quo ad Præpoſituram Kłobucenſem Ordinis Canonicorum Regularium Tranſumptum. In quo ex Łobodne totius Decimæ pecuniariæ Marcæ tres; in Biała groſſi 24. juxta Juramentum per Religioſum Mathiam Profeſſum pro Præpoſito præſtitum, ſunt connotati, ex Actis Capituli Cracovienſis depromptum Nr. 117.

Oſtatni ten Dokument iako na mocy Prawa 1527. Roku ſporządzony i Przyſięgą Oſoby podaiącey dochod Konwentu Kłobuckiego, ſtwierdzony, ſtał ſię prawidłem dla Sądu Kommiſſarſkiego; i dla tego do niego przychyliwſzy ſię, Grzywny i groſze owocześne, ſtoſownie do Statutu 1505. zredukował: podług ktorego, że Czerwony Złoty z Trzydzieſtu dwoch groſzy ſkładać ſię był powinien, przeto Grzywnę iako 48. groſzy zawieraiącą w walorze Czerwonego Złotego iednego i poł poſtanowił. —

Uczynił

Uczynił to zaś tym prawniey, że od R. 1505. aż do R. 1529. w ktorym Retaxatio Beneficiorum następowała, inney Redukcyi monety, w Xięgach Praw Naszych nie znayduiemy, co iest dowodem, że iednaki i ten niezmienny pod ow czas kurs miała. —

Wprawdzie Konwent Kłobucki inną sobie w tey mierze rachubę czyni; bo nayprzod Retaxacyi się nie trzyma, lecz początkowey Erekcyi, a zatym Dziesięcinę pieniężną niechce mieć ryczałtową, ale tylko do wielości Łanow przywiązaną; powtore, że Grzywnę i grosze owoczesne zbyt wysoko wynosi, i dla tego to utrzymania Aktow na Stronę swę zapadłych, żąda. —

Co się więc nayprzod dotycze pierwszego, nie zaprzeczoną iest rzeczą, że Erekcya Kościoła Kłobuckiego, opłatę od każdego w szczegolności Łanu postanowiła. — Ale w takim przypadku ostatni stan prawny uważanym bydź powinien, a ten zapewne nayuroczystszym iest względem Retaxacyi, iak prędko ta i z mocy Prawa następowała, i co do rzetelności podania, Przysięgą stwierdzoną została. — Nie można więc wnosic, iżby pod ow czas co z Strony Klasztoru Kłobuckiego utaionym zostało, a choćby też utaionym było, czyż zgadzałoby się z przyzwoitością, ażeby to, co wtenczas na uchylenie się od Podatku z krzywdą Skarbu Publicznego zrobiono, dziś Stronie w obronie służyć mogło? — To kiedy trzeba Podatek płacić, mniey może bydź Łanow, a kiedy brać od nich opłatę, więcey się ich ma znaydować? —

Myli się daley taż Strona wraz z swemi Działami Kommissarskiemy, kiedy pod Łobodnem Łanow 39½ a pod Białą Łanow 3½ ustanawia; — bo Rewizya 1564. i Lustracya 1660. pod Łobodnem tylko Łanow 31½ a Lustracya 1636. Łanow tamże 30½ wyraża; zaś Dekret Trybunalski 1673. No. *117*. duplicato, pod Białą dwa tylko Łany zażywane, i tak poprzysiężone wymienia; większego zaś ieszcze błędu dopuszcza się rzeczona Strona, chcąc mieć wielość Łanow podług opisu Libri Beneficiorum miarkowaną, gdy Prawo 1635. wyraźnie napisało, iż temi: nie rozległość Gruntow, ale tylko samych Dziesięcin partycypacyą probować można. —

Myli się na koniec i względem wielości Redukcyi, kiedy waloru grosza pod Rokiem 1451. szuka; bo tu znowu przypomnieć trzeba Stronie, że ultimus Status tey Kwestyi bydź powinien circa Annum 1524. to iest w ten czas, kiedy Retaxacya następowała; a że pod tę porę Czerwony Złoty składał się z 32. groszy, to iuż powyższym Statutem Alexandra 1505. dowiedliśmy. —

Dla czego z powyższych przyczyn prosi Konwent Jaśno Gorski na mocy wydanych Terminow. —

Uchyliwszy Akty na Stronę W. X. Wybranowskiego zapadłe; Akt Kommissarski pod d. 27. Lipca 1790. ferowany potwierdzić, i nie inną opłatę pieniężną, tylko iaka tamże iest wyrażona, postanowić. — Po tym dopiero postanowieniu wypada zlecić przyszłemu Sądowi Kommissarskiemu, iżby między Stronami obrachunek zaległości zrobił, bo choć Konwent Jaśno Gorski chciał płacić, zawsze iednak W. X. Wybranowski wzbraniał się odbierać, iak o tym następne świadczą Manifesta. —

1786. d. 5. Augusti in Castro Cracoviensi. Reverendus Wierufki nomine Conventus Claro Montani contra P. A. R. Wybranowfki Præpositum & Conventum Kłobucensem, de non acceptata Summæ pro Decima pecuniaria exsolutione, una cum præsentatione illius, circa obsigillationem ejusdem Manifestatur. Nr. 118.

1788. F. 3. ipso die S. Mariæ Magdalenæ in Actis Terrestribus Cracoviensibus nomine ejusdem Conventus cum præsentatione Decimæ pecuniariæ circa obligationem illius Manifestatio. Nr. 119.

1790. F. 2. post F. S. Martini, in Actis Terrestribus Lelowiensibus ex parte ejusdem Conventus, contra eosdem cum præsentatione Quotarum pro Decimis pecuniariis provenientium, in diligentia Manifestatio. Nr. 120. —

CO DO DRUGIEGO WZGLĘDEM DZIESIĘCIN WYTYCZNYCH, rownież w tym nie zaprzecza Konwent Jasno-Gorfki, iżby Dziesięcina Wytyczyna nie należała się Konwentowi Kłobuckiemu, z Wsiow Zakrzewa, Pierzchnego, Grodzifka, Wręczycy, Biały mnieyszey, Zagorza i Lgoty, zaś Meszne z Wałenczowa. — Trzy tylko w tey mierze zachodzą okoliczności do zastanowienia. 1wsza że Lgota będąc Prawem Dziedzicznym nadana, nie może podlegać Rezolucyi Sądu Nayiaśnieyszego. 2ga że Huta będąc z Gruntow Walenczowskich złożoną, Dziesięcinie Wytyczney podlegać nie powinna. 3cia nakoniec że Walenczow obowiązany do Mesznego, pomienioney Dziesięciny Wytyczney oddawać nie może. —

Każdą z tey okoliczności rozbieraiąc w szczegole żadna z nich nie pokaże się bydź pozbawioną przyczyn na Prawie i Sprawiedliwości zasadzonych. —

A nayprzod że Lgota iest Prawem Dziedzicznym nadana, to złożona powyżey pod Rokiem 1593. Nr. 114. Donacya iey, na rzecz Konwentu Jaśno-Gorskiego przez Władysława Krola przeświadcza. — Będąc zatym Dziedziczna, w Sądzie Nayiaśnieyszym sądzoną bydź nie może. — Niemożność ta sądzenia się nie iest bez pobudek, bo z Dobr Krolewskich Dziesięcina Wytyczna iść dotąd powinna była, zaś względem Dziesięcin z Dobr Dziedzicznych Prawo 1635. i 1768. Kompozyty robić dozwoliło. —

Dla czego Rezolucya Kommissarska w Akcie Litt. *B.* fol. 83. wyłączaiąca Lgotę z pod decyzyi, iako na Prawie gruntuiąca się utrzymać się powinna. —

Względem zaś drugiego: że Huta powstawszy z Gruntow Walenczowskich Dziesięcinie Wytyczney podpadać nie powinna, dla tego, że Walenczow Meszne opłaca, rzecz w dowodzie nayiawnieysza. — Rewizya 1564. pod Walenczowem 13. Łanow opisuie. Lustracya zaś 1636. iuż tylko 8. Łanow pod Walenczowem znalazła; a to z powodu, że resztuiące Łany podeszły pod Hutę, ktorą pod ow czas Wolski na Folwark przeistoczył, iak to taż sama Lustracya 1660. potwierdza. —

Wprawdzie Erekcya Kościoła Truskolaskiego pod Rokiem 1626. za Filialny Kościołowi Kłobuckiemu przez Szyszkowskiego Biskupa Krakowskiego zrobiona, daie temuż Kościołowi Dziesięciny ex Novalibus po ośmiu Koloniach; między ktoremi i Hutę policza. — Ale gdy Erekcya działa się w ten czas, kiedy iuż pod Walencza-

wem było Łanow 13. wyrobionych, z ktorych następnie 5. pod Hutę podeszło, więc te 5. Łanow w żaden sposob pro Novalibus brane, a zatym do Dziesięciny Wytyczney obowięzywane bydź nie mogą.

Dogodnie zatym i z Prawem i z Sprawiedliwością zrobił Sąd Kommissarski pod d. 27. Lipca kiedy z tych tylko Gruntow przyznał Klasztorowi Kłobuckiemu Dziesięcinę na Hucie, ktore w czasie Erekcyi Nowinami, dopiero co wykrudowanemi były, boć iednego Gruntu dwiema ciężarami okładać nie mogł. —

Co na koniec względem trzeciey okoliczności, to iest: iż z Walenczowa Mesżne tylko dawane bydź powinno, iest tego dowodem Liber Retaxationum Probostwa Kłobuckiego pod Rokiem 1529. ktory mowi: — in Walenczow Missalia — Prawo zaś 1655. wyraźnie przepisuie, że tam gdzie Mesżne idzie, Dziesięciny dawane bydź nie powinny. —

CO DO TRZECIEGO WZGLĘDEM ZOSTAWIANIA NA GRUNCIE SŁOWY.

Nie iest to nowym Konwentu Jasno-Gorskiego żądaniem, iżby od Dziesięcin Wytycznych słoma zostawała na Gruncie; — Radzi bowiem porządna Ekonomika, ażeby Grunt ten z ktorego dziesiąty Snopek odchodzi, zyskiwał przynaymniey słomę dla dalszey sterkoryzacyi swoiey. — Tym prawidłem rządzą się iuż wszystkie Sądy, iak następne Preiudykata przeświadczaią. —

1778. d. 13. Maja, w Warszawie w Sądach Referendaryi Koronney Między Wielebnym Archi-Dyakonem Krakowskim a Ur. Łętowskim Starostą Boronieckim i Gromadami tego Starostwa Dekret Nr. *121.* — w ktorym przyznawszy ze Wsi Boronie iako Krolewskiey Dziesięcinę Wytyczną, aby w wytykaniu oney żadna uciążliwość nie działa się, oraz ażeby Wielebny Archi-Dyakon i iego Następcy sami sobie też Dziesięcinę zwozili, oneż do Stodoły przez siebie dla siebie wystawioney, składali, a po omłoceniu słomę na Gruncie zostawiali, przepisane zostało. No. *121.*

1785. F. 2. post D. Conductus Paschæ in Judiciis Terrestribus Cracoviensibus. Inter P. A. R. Kozicki Præpositum Pilecensem & M. M. Konarskie tum Communitatem Oppidi Mrzygłod in ordine adinveniendæ quantitatis Decimæ tum extraditionis illius, præcustodito tamen stramine in Fundo relinquendo, Condescensionis Decretum, Nr. *122.*

1789. d. 23. Marca, w Warszawie w Sądach Assessoryi Koronney. Między Miasteczkiem J. K. Mci Osmolinem, a Wielebnym Dąbrowskim Proboszczem Trąbskim, wszelkich przykrości w wytykaniu Dziesięcin zakazuiący, i zostawienie z niey słomy na Gruncie zlecaiący Dekret, No. *123.*

Poszedł za niemi, a razem i za Sprawiedliwością Sąd Kommissarski pod d. 27. Lipca 1790. tym bardziey, kiedy Konwent Jasno-Gorski iako nigdy sporow Sąsiedzką przyiaźń mieszaiących nie szukał, tak nowy tego dał dowod, odstępuiąc bez pretensyi wybudowanych w każdey Wsi Stodoł. Legatur Akt Kommissarski. Litt. *B.* fol. *82.* i *83.*

Tandem Termini, z ktorych Konkluzya. —

Uchyliwſzy Akty na ſtronę W. X. Wybranowſkiego zapadłe, Akt powyżſzy pod d. 27. Lipca 1790. naſtąpiony potwierdzić, i exekucyą iego przyſzłemu Sądowi Kommiſſarſkiemu polecić.

Exekucya ta tym ieſt potrzebnieyſza, bo wypada między Stronami zrobić obrachunek, ile ſię iedney od drugiey z pomienionych Dzieſięcin należeć będzie, gdyż W. X. Wybranowſki, iak pieniężney, co ſię powyżſzemi Prezentami pieniędzy dowiodło; tak też i Wytyczney odebrania w ziarnie wzbronił, o czym naſtępne przeświadczą Dokumenta.

1787. d. 17. Januarii in Caſtro Vielunenſi, W. X. Wieruſki imieniem Konwentu Jaſno-Gorſkiego przeciwko W. X. Wybranowſkiemu i Konwentowi Kłobuckiemu, o zarzuty czterma Manifeſtami zadane, ſzczegolniey też o Wytykaczy do Dzieſięcin i niedoſtawionego Widza do omłotu Dziſięcin Manifeſtuie ſię. Nr. *124*.

Eodem. Eadem, ibidem. A. R. Luboieńſki Prior, totius Conventus Claro Montani nomine, contra eoſdem, quia P. A. R. Præpoſitus ad iteratas requiſitiones Emiſſarium ad extriturandam Decimam ſubminiſtrare denegat, damnaque exinde cauſat Manifeſtatur, Nr. *125*.

Eodem. d. 10. Aprilis. In Actis Terreſtribus Cracovienſibus imieniem tegoż Konwentu o toż ſamo Manifeſt. Nr. *126*.

Eodem. d. 16. Aprilis. Cracoviæ in Terminis Terreſtribus. Inter A. R. Priorem totumque Conventum Claro Montanum ab una, & P. A. R. Wybranowſki Præpoſitum totumque Conventum Kłobucenſem parte ab altera Decretum. Quo mediante amputata affectata per Conventum Kłobucenſem ad Judicia Tribunalitia Regni Lublinenſia Remiſſione; Conventus Kłobucenſis pro contraventione Decreto Compromiſſoriali in puncto non additi ad extriturationem Decimæ Emiſſarii, duplici Vadio Capitaneali punitus extitit; Condeſcenſioque ad fundum Bonorum Zagorze in ordine probationis majoris quantitatis extrituratorum frumentorum, deſignata extitit. Nr. *127*.

1789. d. 4 Maji in Actis Terreſtribus Lelovienſibus, nomine Conveutus Claro Montani contra Conventum Kłobucenſem, & ejus Præpoſitum tum Commiſſarios, ratione violentæ Decimarum appropriationis, tum aliarum circumſtantiarum Manifeſtatio, Nr. *72*.

JEDENASTA KATEGORYA

UR. WILEWSKIEGO O PRETENDOWANE KARY ZA POPEŁNIONE JAKOBY NA OSOBIE JEGO GWAŁTY.

Jakim pozorem Kategorya ta, iako ieſzcze na Kommiſſyi z mocy Dekretu Aſſeſſorſkiego ſądzącey ſię, nie ułatwiona, umieſzczenie w informacyi W. X. Wybranowſkiego znalazła, wiedzieć trudno; to przynaymniey naypewnieyſza, że iakożkolwiek U. Wilewſki poſtarał ſię o przyſądzenie ſobie dwoch Zakładow Staroścінſkich przez

Akt

Akt z mocy Reſkryptu odbyty; decyzya taka iako że wſzech miar nieprawna ſkaſſowaną, i rzecz cała na Grunt po dowod i odwod odeſłaną bydź powinna. — Ur. bowiem Wilewſki tak pod d. 13. Lipca 1789. iako i pod d. 27. Lipca 1790. Roku piſał w Sądzie Kommiſſarſkim Komparycyą, iak dowod z Aktu Litt. *B.* fol. *1.* a tergo i fol. *41.* a tergo. — Kategoryi ſwoiey tam nie wprowadzał, ani ſię żali, żeby mu wprowadzoney iako z iego Powodztwa, przyiąć nie chciano.

Nie appellował od żadney Sentencyi, bo go żadna z nich nie dotyczyła. — Reſkryptu na przydanie Kommiſſarzy nie wyrabiał, boten na inſtancyą tylko W. X. Wybranowſkiego wydany zoſtał. — Nie wydał żadnego náſtępnego Terminu do tey Kommiſſyi z Reſkryptu, bo nawet i wydawać nie mogł, gdy Kommiſſarzom przez Reſkrypt przydanym wſpolnie z Kommiſſarzami Dekretowemi ſądzić kazano, i dla tego im nawet Innoteſcencyi wydać nie pozwolono.

A iakże raz iuż z iednego wydanego Terminu zapiſawſzy Komparycyą mogł przechodzic do drugiego Sądu, i tam znowu ſobie z tego ſamego Pozwu ſtanowić termin? — Są to naynieprzyzwoitſze podiazdy, ktorym Sąd żaden pobłażać nie powinien. — Na żadnym Terminie, z żadnego Pozwu (bo ten iuż był pierwey Komparycyą piſaną zaięty) poważyli ſię Kommiſſarze Reſkryptowi ſądzic Kategoryą nie ſwoię. — Dzieła więc ich w tey mierze ze wſzyſtkim zniſzczone bydź powinny. —

Jeżeli U. Wilewſki ma iakie pretenſye do Konwentu Jaſno-Gorſkiego, niech ich poſzukuie tam, gdzie iuż tenże Konwent pociągnął.

Dla czego ieſt prożbą z Strony pomienionego Konwentu Jaſno-Gorſkiego: uchyliwſzy całkowicie decyzyą Kommiſſarſką Reſkryptową, Strony po dowod i odwod do przyſzłey Kommiſſyi odeſłać.

DWUNASTA KATEGOKYA

O POWROCENIE PRETENDOWANYCH SZKOD PRZY NARUSZENIU JAKOBY POSSESSYI PRZEZ W. X. WYBRANOWSKIEGO PONIESIONYCH.

Prożno W. X. Wybranowſki oddzielił tę Kategoryą, i zrobił z niey ſzczegolną; Konwent Jaſno-Gorſki nie wſzedł do właſności ſwoiey z Zołnierzem, tak iak z niey za pomocą tegoż Zołnierza źle użytego przez W. X. Wybranowſkiego wypartym zoſtał naynieprawniey.

Akt Kommiſſarſki Litt. *B.* przeświadczy, że cokolwiek Konwent Jaſno-Gorſki odbierał, odbierał to za poprzedzaiącą Rezolucyą Kommiſſarſką, prawnie, bo nie z Kondemnaty, ale na mocy Dekretu Aſſeſſorſkiego oczywiście zapadłego, naſtąpioną; odbierał w przytomności Sądu, bo to wſzyſtko przez tenże Sąd miał ſobie nemine contradicente oddane, podeſzło to wſzyſtko pod oſtatnią Luſtracyą, Prowent wyrachowany opłacać muſi dotąd Konwent Jaſno-Gorſki całkowicie do Skarbu, choć go nie partycypuie, gdyż znowu do tego

wszystkiego wszedł W. X. Wybranowski na mocy naynielegalnieyszego Aktu z Reskryptu sporządzonego.

Kategorye obydwiema temi Aktami obięte przychodzą teraz pod Rezolucyą Sądu Nayiaśnieyszego ostateczną. I czegoż tu było oddzielną mniemanych szkod formować Kategoryą, kiedy to od zarezolwowania szczegolnych Kategoryi zależy?

Przekonywa to, że W. X. Wybranowski mało ufa szczegułom, dla tego zdało mu się pomyślniey chcieć na ogole wychodzić, ale to sprawy iego nie polepsza.

Dla czego prożbą iest Konwentu Jasno-Gorskiego, Kategoryą tę iako do rezolucyi szczegolnych Kategoryi przywiązaną, a tu nie potrzebnie w ogole powtarzaną, całkowicie odrzucić.

TRZYNASTA KATEGORYA.

O MNIEMANY ZABOR DOKUMENTOW, POPRAWIANIE TRANZAKCYI, y INNE OKOLICZNOSCI.

Kategoryą tę wprowadza W. X. Wybranowski, i kar w niey żąda na Konwencie Jasno-Gorskim, za same zarzuty, na ktore dowodow nie składa; iakichże się na wzaiem nie powinien spodziewać kar, ten Konwent na W X. Wybranowskim, gdy skrobanie, poprawianie i przeistaczanie Dokumentow przez niego składanych, nie iuż zarzuca, ale temi samemi Dokumentami dowodzi.

Składa W. JX. Wybranowski uczyniony pod Rokiem 1787. dniem 4. Stycznia Manifest o wyięcie sobie trzech Dokumentow z Serwety pod czas ostatniey Limity Kompromissu. Poparłże go następnie Pozwem? Starałże się ażeby dowiodł to, co zadał bez wzdrygnienia się? A wypadało koniecznie dowodzić, bo Konwent Jasno-Gorski naypierwszą o tym powziąwszy wiadomość uczynił nayuroczystszy Dnia 17go tego Miesiąca i Roku *Nro 124.* Remanifest o zapełnianie Akt samemi potwarzami i Paszkwilami.

Bynaymniey! troskliwy o robienie zarzutow tak, iak mniey dbały, o dowodzenie ich, złe gorszym poparł, bo wydał Pozew przeciw uskuteczniaiącym z Strony Konwentu Jasno-Gorskiego Xiężom komportacyą, z wyraźnym zarzutem *Perjurii*; lecz o tym niżey.

Tu wracaiąc się do pomienioney Serwety przypomnieć potrzeba W. JX. Wybranowskiemu, że w Kategoryi o Łąkę Krolewską skarżył się: iż między temi zaginionemi 3ma Dokumentami miała bydź Akwizycya Łunow pod Rokiem 1482. Niech Sąd Nayiaśnieyszy raczy się zatrudnić przeczytaniem tego Manifestu. Naymnieyszey w nim o tym nie znaydzie wzmianki. A godziż się tak łudzić Sąd i dobrą iego wiarę? Czyż ten krok niepowinien dać miarę iak o reszcie sądzić należy?

Jeżeli te Dokumenta drugie, ktore zginąć miały, posiadał w samey rzeczy W. J. X. Wybranowski; iest sposob, ktorym to probować może. Składa się Dekret Reformationis Kościoła Kłobuckiego pod Rokiem 1782. *Nro. 128.* gdzie czytać się daie: że W. J. X. Wybranowski Summaryusz Praw i Dokumentow dla wielu omyłek i złego ułożenia przez Wizytatorow maiąc odrzucony, odebrał od

tychże zlecenie iżby porządnieyſzy ſporządził: że tego w czaſie nieſporządziwſzy *pro pœnis ad Ordinarium* odeſłany zoſtał, a oraz nieodwłoczne rozrządzenie (iak ſą ſłowe Wizyty) *effectuationis Contumaciter neglectorum* odebrał, ażeby pomieniony Summaryuſz przez J. X. Dziekana albo Poddziekaniego zweryfikowany i podpiſany *in ſpatio trium Menſium ſub pœna Suſpenſionis a Divinis & Exercitio Ordinum* oddał. Co zapewne uſkutecznić muſiał. Niechże go więc teraz pokaże, a z niego łatwo dowiedzieć ſię będzie można, czyli te Papiery w Manifeście wyrażone były *in Natura*, to zaś w przod dowiodłſzy, dopiero Konwent Jaſno-Gorſki będzie proſił o dowod przeciwko ſobie że on ie zabrał.

Drugi Dokument w tey Kategoryi ieſt zaświadczenie Prezydenta i Landwoyta Kłobuckich. Warte ieſt zaſtanowienia ſzczegolnieyſzego, bo wſzyſtkie rozbieraiąc okoliczności podpis tych ludzi był przeznaczony na co innego. Zaświadczenie kończy ſię od połowy arkuſza, Pieczęć i podpiſy na ſamym końcu. Zaświadczenie mowi o Aktach i ich użyciu, a Piſarz, ktory ieſt od tego ażeby Akt pilnował, i ktory przy nich ieſt zawſze, niepodpiſał go. Piſarz niezaświadcza o ſwoiey rzeczy, gdzie i iak ſię obracała. Ale to ſą mnieyſze okoliczności względem tey, ktora naſtępuie, a ktora przekona widocznie iak prawda mści ſię zawſze na tłumiących ią, kiedy zoſtawia ślady przynaymniey po ktorychby przytłumienia tego dochodzić można. Napiſał extenduiący to zaświadczenie, że Xięża Paulini kazali do ſiebie noſić Xiążki, że ie drabowali ſami, ſami Extrakty wypiſywali przed Kompromiſſem, po wypadłey Dekretem Aſſeſſorſkim Kommiſſyi w Mieście Kłobucku przed tąż Kommiſſyą iako też i po Kommiſſyi. Kiedyż to takie zaświadczenie? Oto Roku 1789. Dnia 16. Januarii. A Dekretże na Kommiſſyą kiedy zapadł w Aſſeſſoryi? Oto d. 29. Kwietnia R. 1789. A Kommiſſya kiedy rozpoczęła ſię w Kłobucku Oto Dnia? 15. Lipca tegoż ſamego Roku 1790. Zaświadczenie więc wprzod urodziło ſię, niż Dekret wypadł na Kommiſſyą, nim ſama Kommiſſya rozpoczęła ſię, a wſzelako wieſzczym iakoby duchem mowi o tym, co ſię po tym Dekrecie i Kommiſſyi działo. Niechcemy do tego poſtępku przyczyniać uwag naſzych, tak ieſt ważnym i dobitnym: iż ſam mowi za ſobą.

Naſtępuie teraz Manifeſt o utracenie Xięgi Rugowey i Pozew z tego powodu z zarzutem *Perjurii* wydany; obydwa iawne dowody naywyſzukańſzey zawiści. Nie komportował Konwent Jaſno-Gorſki tey Xięgi, bo ią obcą względem intereſſu między nim a Konwentem Kłobuckim zachodzącego bydź widział, w dowod czego ſkłada ſię teraz *Litt: F.* Nie czynił ſekretu z niekomportowania iey, kiedy w czaſie ſamey Kommiſſyi przybyłym Luſtratorom oneż okazał. Gdyby więc Konwent Jaſno Gorſki wiedział ią bydź ſzkodliwą ſobie, albo pomocną Konwentowi Kłobuckiemu, a był tak troſkliwy iak go W. J. X. Wybranowſki radby widział; po mniemanym zataieniu oneyże niebyłby iey światu pokazał, wſzak ſam W. J. X. Wybranowſki nie z innego powodu zanioſł Manifeſt i Pozew wydał, iak tylko gdy ſię dowiedział, że ta Xiążka Luſtratorom prezentowana była. Ale tym krokiem nie potrzeba czerpania dowodow z pomienioney Xiążki, ale chęć czernienia tylko rządziła. Wſzak

Miasto komportowało tę samę Xiążkę w drugim Exemplarzu, więc JX. Wybranowski mogł w niey szukać i znaydować, czego mu tylko potrzeba było.

Z Rzędu przyspośobionyych do sprawy dowodow uważać należy Dekret w Sądzie Woytowskim Krzepickim pod Dniem 20. Sierpnia 1790. Roku zapadły. Burmistrz, cała Rada i Pisarz pociągnięci tam zostali z Urzędu za pozwolone Xiąg swoich przeyrzenie. Wypisano z Strony ich Kontrowersyą z dokładnieyszym nawet opisaniem niż przez Powoda czyniona bydź mogła; a Pisarz wspolnie z Burmistrzem obwiniony za to, że kara na samym Burmistrzu została, zaś iego od niey uwolniono, wydał Extrakt i sam go ieszcze podpisał, zostawiwszy przynaymniey do myślenia: czyli go sam układał. Jakoż niepospolity to iest zamiar dwoch znaleśdź winnych a iednego karać; znaydować winę w pozwoleniu Akt do przeyrzenia, nie pisać czyli te Akta w przeyrzeniu naruszonemi zostały lub nie, a zostawiać W. J. X. Wybranowskiemu wolne czynienie z temi, co ie przeglądali, i z kim zdawać się mu będzie o to, czyli iakowemu w tym uszkodzeniu nie popadł.

Otoż są iuż wszystkie Strony przeciwney w Kategoryi tak ważney dowody. Żąda na mocy ich wściągnienia kar natychmiast na Konwencie Jasno-Gorskim, ale niech zechce względem nich bydź cierpliwą. Bo Konwent Jasno-Gorski na tak słabych nieprzestaie przeciwko sobie powodach; prosi i owszem Sądu Nayiaśnieyszego, ażeby względem okoliczności Manifestem 1787. d. 4. Stycznia i drugim 1789. d. 25. Sierpnia zaniesionym tudzież Pozwem d. 25. Września tegoż Roku wydanym obiętych, iako tak daleko sławę tegoż Konwentu czerniących nayściśleysze probacye nakazał. Niech raz albo występek zgromionym, albo potwarz złośliwa zawstydzoną zostanie.

KATEGORYA CZTERNASTA.

O SADZAWKĘ Z ŁĄKĄ Y MŁYN DASZYNIEC ZWANE.

W Kategoryach o Łąki Łabędź, i drugie na Brynicy usprawiedliwił iuż Konwent Jasno-Gorski, co i iak posiadać powinien.

Nadto nie posiada nic więcey na Brynicy tenże Konwent, nie widzi zatym przyczyny dla iakiey W. J. X. Wybranowski z Konwentem swoim Kłobuckim wprowadza Kategoryą o Sadzawkę i Łąkę Daszyniec, iak prędko to wszystko posiada i Possessyi swoiey od Konwentu Jasno-Gorskiego zaprzeczoney nie ma. Chyba że ubikacyą swoią dla tey Sadzawki i Łąki nie za Lasem Daszyniec także zwanym na Brynicy stanowi, lubo to oboie na Mappie swey ma wyrażone.

Dla czego Konwent Jasno-Gorski nie chcąc Sądu Nayiaśnieyszego prożną Justyfikacyą rzeczy w sporze niebędącey zatrudniać, na sam tylko przypadek nie istotney ubikacyi tey Kategoryi dotyczącey się, odpowiedź z swey Strony za mawia.

KATE-

KATEGORYA PIETNASTA.

O ZABRONIENIE W. J. X. WYBRANOWSKIEMU PROPINACYI NIE PRAWNIE PRZEZ NIEGO W MIESCIE KŁOBUCKU UZYWANEY.

Zaden z Poprzednikow Kłobuckich Propinacyi w Mieście nie trzymał, bo też żaden z nich Prawo do iey trzymania nie miał. Od kilku dopiero lat W. J. X. Wybranowſki takową Propinacyą wprowadził bezprawnie, o co natychmiaſt z Strony Konwentu Jaſno-Gorſkiego Urzędowne zachodziły ſkargi.

Z Naſtępnych przeto Dokumentow okazane będzie że Kościoł Kłobucki ani w ten czas, kiedy był Swieckim, ani w ten czas, kiedy Regularnym zoſtał, Propinacyi ſobie oddaney nie miał.

1448. Cracoviæ Fa. 6ta in Cno Fti: S. Michaelis, Erectionis Eccleſiæ S. Martini in Kłobucko per Cellmum Zbigneum Cardinalem & Epum Cracovien: Innoyatio. Qua Cenſus Guttowe nuncupatus a quolibet Cereviſiam & Medonem propinante aſſignatur, ſed Ipſimet Præpoſito nulla facucultas habendi aut Tabernam, ſive etiam propinandi in Oppido conceditur *Nro. 116.*

1454. Die S Petri ad vincula Smi Caſimiri Regis Poloniæ Privilegium, Quo circa transformationem Eccleſiæ Sæcularis Parochialis in Conventualem Proventus Innovatione Zbigneviana deſcripti incorporantur, nulla etiam de facultate propinandi mentione facta, *Apud Partem Nro. 29.*

1466. Liber Beneficiorum quo ad Elam Kłobucen: depromptus in quo ultra præfatum cenſum Guttove, nullus uſus propinationis indigitatur *Apud Partem Nro. 27.*

1529. Proventuum ad Præpoſituram Kłobucen: ſpectantium ex Libro retaxationum Diœceſis Cracovien: deprom ptus Extractus, in quo jam neque Cenſus Guttove eſt ſpecificatus, neque aliquis Proventus ex uſu Propinatione exhibitus, quamvis exhibitio hæc Juramento mediante peracta fuerit *Nro. 117.*

1785. d. 23. Maia w Kłobucku W. J. X. Wybranowſkieg do X. Proboſzcza Jaſno-Gorſkiego piſany Liſt, w ktorym że Szynku nie miał i mieć nie chciał, ale że go teraz mieć będzie oświadcza. Cujus eod: Anno d. 9. Junij in Cro: Vielun: Oblata *Nro. 129.*

Eodem. Anno d. 9. Junij in Cro: Vieluneńſi A. R. Zamorſki Brum Conventus Claromontani Częſtocho: Commiſſarius Nomine ejus: Conventus contra P. A. R. Præptum & Conventum Kłobcen: ratione propinationis in Domibus Oppid: Kłobucko violentæ inductionis & uſurpationis & aliarum rerum Manifeſtatur. *Nro. 130.*

1788. Fra: 6ta poſt Fm. Nativitatis S. Joannis Bapt: Cracoviæ coram Actus Cracov: Rgtus Mieżeńſki Nne Ctus Clarimontis Częſtochov: contra P. A. R. Wybranowſki reſpectu violentæ Propinationis inductionis Manifeſtatur.

1789. d. 19 Junij in Actis Terribus Lelovien: ex Inſtantia Ejus: Contus contra Eundem pro inhibitione Propinationis temera-

nie introductæ cum bonificatione usus fructus participati tum aliarum rerum pro Termino Commissionis editæ Citationis Relatio *Nro. 39.*

Z tak więc widocznych Dowodow przekonywaiących że Konwent Kłobucki niemiał nigdy Prawa używania Propinacyi, Sąd Kommissarski nie mogł inaczey postąpić iak przychylaiąc się do Prawa 1764. takową Propinacyą W. J. X. Wybranowskiemu zakazać i onegoż za nieprawne iey prowadzenie, tudzież uszczuplone ztąd Konwentowi Jasno-Gorskiemu dochody Inkwizycyami nawet dowiedzione 2000. Grzywien ukarać. *Czytać tę Rezolucyą w Akcie Litt: B. a folio 100. ad fol: 104.*

Tandem Terminus z ktorego Konkluzya.

Pomienioną Rezelucyą Kommissarską potwierdzić, i W. J. X. Wybranowskiemu Propinacyi używania na zawsze zabronić.

SZESNASTA KATEGORYA.

O ROZLEGŁOSC NIEZDZIENIA.

W Roku 1479. na Zieździe Pietrkowskim Konwent Kłobucki otrzymał był pozwolenie od Kazimierza Krola, ażeby Łąkę Siemniow w granicach Miedzna leżącą do siebie należną, za Las Niezdzień zwany zamienił. Zeby iednak nad przyzwoitość tego Niezdzienia nie rozszerzał, opisane zaraz tym Przywileiem zostały Granice w obrębie ktorych znaydować się powinein i to iest między Łąką Jakoba Tegla i Sadzawką Pawła Ciulli.

Był w posiadaniu pomienionego Niezdzienia Konwent Kłobucki w przyzwoitych obrębach aż dopiero W. J. X. Wybranowski, zaczynał mu dawać obszernieysze granice i z nim aż na grunta Walenczowskie zaszedł przywłaszczaiąc ie sobie pod tytułem tey zamiany naynieprawniey.

W dowodzie więc że pomieniony Niezdzień, nie w granicach Walenczowskich, ale w Mieyskich Kłobuckich znaydować się powinien, i że pomimo Niezdzienia zamienionego były, tamże Łąki Mieyskie pod podobną Nomenklaturą chodzące, a ztąd że W. J. X. Wybranowski, ani sobie gruntow Walenczowskich przywłaszczać, ani tego wszystkiego, co się Niezdzieniem nazywa, zabierać niepowinien, następuiące kładą się Dokumenta.

1534. Fra 6ta post Fm. Agnetis Ftus Stanislaus Fliska Pratum cum agro dictum Klin situm in silva Niezdzień inter Banka ex una, & Waleniecz ex altera Parte jacens a Consulibus & Communitate Oppidi Kłobucko Emit *Nro. 131.*

1553. Die Veneris pxma ante Ferias Fmtus Albertus Banka Concivis oppidi Kłobucko duo Prata, unum Niezdzień aliud post Piscinas Fto Joanni Ziemianinek in Marcis Novem Obligat. *Nro. 132.*

1605. Fra 6ta post Fm S. Agnetis Woyciech Fliga Łąkę w Niezdzieniu leżącą, między Łąkami Walenczową z iedney a Banczyną z Strony drugiey w summie 9. flor: Janowi Małobuwskiemu zastawia *Nro. 133.*

1616. Fra 6ta post Fm. Assumpt: B. V. M. Między Ucz: Zeremskiemi o Fortunę Oyczystą Ugoda. W ktorey pięciu zagonow Roli na Zawadzie leżącey, Ciąg począwszy od Dworu Zagorskiego aż do Niezdzenia albo granic Walenczewskich iest opisany. *Nro. 77.*

1623. Fra 6ta post Dncam Conductus Paschæ Urzędy Landwoytowski i Burmistrzowski Kłobuckie, zagonow 4. Roli leżącey na zawadzie między Rolą Turkowską, a drugą Walenczowską, począwszy od stawu Motyczyńskiego przez wszystkie pola, aż do Niezdzienia albo Granic Walenczowskich i Łąkę na zastawiu i Studziankach Mikołaiowi Hominskiemu i Zuzannie Wręczycance Małżonkom Przedaią *Nro. 26.*

1625. d. 30. Januarij Stanisław Psik i Dorota Ropczanka Małżonkowie 4. zagony Roli zwaney Turkowska począwszy od stawu Motyczyńskiego przez wszystkie pola aż do Niezdzienia Pawłowi Turkowi Przedaią *Nro. 27.*

1632. In vigilia Divisionis Aplorum Sław: Jan Fliga alias Mizera Klin zdawna zwany Flizyński swoy własny idący od Niezdzienia aż do granic Walenczowskich i z Łąką Szlach: Pani Dorocie Bartkowskiey przedaie. *Nro. 134.*

1647. W Poniedziałek po S. Macieiu Sław: Wawrzeniec Marcinkowicz, i Zofia Sołtysowka Małżonkowie, Klin zdawna zwany Flizyński idący od Niezdzienia aż do granic Walenczewskich i z Łąką ktora się ciągnie od tychże granic Janowi Molendzie i Giertrudzie Rzeźbiance Małżonkom przedaią. *Nro. 135.*

1713. d. 26. Kwietnia Jadwiga Staszkowa Klin zwany Flizyński w Niezdzieniu leżący alias idący od Niezdzienia aż do granic Walenczowskich i z Łąką ktora się ciągnie od granic tychże Ur: Walentemu Stokłosce i Maryannie Leszkowskiey Małżonkom przedaie *Nro. 136.*

Od naydawnieyszych więc czasow bo od 300. przeszło lat probuie się exystencya Łąk na Niezdzieniu Mieyskich Kłobuckich, pomimo Niezdzienia Klasztornego; probuie się daley, że między Niezdzieniem a Granicami Walenczowskiemi były ieszcze Grunta Mieyskie, gdy ie sobie Mieszczanie, nawzaiem przedawali, iakto powyższe Tranzakcye szczegolniey pod latami 1632. 1647. i 1713. dowodzą. Nigdy więc Niezdzień iako od Gruntow Walenczowskich innemi podzielony na te Grunta zachodzić nie mogł gdy z drugiey strony Inkwizycya naydokładniey okazała iak daleko Granice Walenczowskie iako zawsze spokoynie i niewątpliwie posiadane zachodzić powinny.

Zgodnie zatym i z Przywileiem pierwiastkowym Konwentowi Kłobuckiemu służącym, i z Dokumentami od Konwentu Jasno-Gorskiego składanemi postąpił Sąd Kommissarski, kiedy ubikacyą Niezdzienia Klasztornego w Granicach Miasta Kłobucku między Gruntami Mieyskiemi oznaczył.

Legatur Akt Kommis: *Litt. B.* fol: 104. a tergo ad Foli. 108. Item Wizya fol: 113.

Tandem Termin z ktorego Konkluzya Powyższą Decyzyą Kommissarską potwierdzić.

SIEDMNASTA KATEGORYA

O WŁASNOSC STAWU KUZNIAK, POTYM GRABIWODA ZWANEGO z GRUNTAMI MU PRZYLEGŁEMI.

Staw początkowo Kuzniak a teraz Grabiwoda zwany, ktorego ubikacyą na Mappie pod Kategoryą Lasu Skiczak okazaliśmy, i nią że na Gruncie Zakrzewskim zostaie dowiedliśmy, był sprzedany Xiędzu Wawrzeńcowi Proboszczowi Kłobuckiemu w Roku 1595. iako o tym następny Dokument.

1595. Diebus Maii post Fum S. Stanislai. Przed Sądem Gaynym Kłobuckim Walenty Kuźnik Młynarz wraz z Anną Małżcnką Młynek z nowego Gruntu zbudowany leżący za Rybną wedle mieysca Madrzyny z iedney a czarnego Stoku z drugiey strony X. Wawrzeńcowi Proboszczowi Kłobuckiemu za Grzywien 20. przedaie. *U strony Nro 92.*

Nim ważność przedaży roztrząsać będziemy, przekonamy nayprzod W. X. Wybranowskiego, że Młynek ten wraz z Stawem był na Gruncie Zakrzewskim, co następuiące probuią Dokumenta.

1631. Fa 4ta proxima. Sebastyan Domagałka Młyn zwany Paduszyński, alias Domagaliński z Niwą leżącą pod Truskolasami nad Rybną, alias Madrzyną, Tomaszowi Maydowi za rozkazem J. P. Starosty Krzepickiego przedaie. *Nro 30.*

Eodem die 13. 7bris. Stanisław Szczerbicz za przyznaniem J. P. Starosty Krzepickiego Młyn tenże sam z tąż samą Niwą odkupuie. *Nro 31.*

1636. Feria 2da post Fm S. Leonardi. Pozostała Wdowa Stanisława Szczerbicza z Synem Mateuszem tenże Młyn z temiż Niwami Kochom Małżonkom przedaie. *Nro 32.*

1658. w Czwartek po S. Małgorzacie. Grzegorz Szmikowicz długu Zł. 20. na przymiarku w Osiekach zdawna zwanym Ryłowskim i z łączką Pawłowi Sowie Młynarzowi pod Miasteczkiem i Małżoncie Jego sposobem zastawy zapisuie. *Nro 34.*

Niwy te Sowine dotykaiące Madrzyny, są w posiadaniu Poddanych Zakrzewskich, co iako Dokumentami wsparte i Inkwizycyą naydobitniey dowiedzione, zaprzeczonym bydź nie może.

Wypada zatym ztąd, że pomieniony Staw i Młynek iako na Gruncie Zakrzewskim Krolewskim leżący sprzedawanym prywatnie bydź nie mogł, gdy Statut Alexandra 1504. i następne po nim liczne Konstytucye Alienacyi Dobr Krolewskich bez zezwolenia Stanow Seymuiących bronią.

Przywiley Konwentowi Jasno-Gorskiemu na Starostwo Kłobuckie pod Rokiem 1658. dany, i Prawem stwierdzony, dał moc temuż Konwentowi rekuperowania Awulsow w czyimżkolwiek posiadaniu będących, więc Klasztor ten dobrym iest w tey mierze Powodem.

Sprzedaż pokazała się bydź iako wyżey nieważną, więc znowu Klasztor dobrze mogł o uchylenie iey czynić, bo odzyskaniu Dobrom Krolewskim żadna Preskrypcya na przeszkodzie bydź nie może podług Konstytucyi 1581. Volum: 2do Tit: Bona nullo Jure &c. = W.X.

W. X. Kotkiewicz Poprzednik W. X. Wybranowſkiego rozrzucił Młyn, poſtawił na tym mieyſcu Karczmę i inną budowlę, a grunta dobyte między Poddanych rozdał iakto Inkwizycya odkryła, więc ani te grunta ani zabudowania, iako na cudzym gruncie ſtawiane nie mogą ſię zoſtać, tylko razem z Stawem powrocone bydź powinny.

Tak też nakazał Dekret Kommiſſarſki Lit: B. a fol: 108. &c. Więc ieſt prożbą z Strony Konwentu Jaſno-Gorſkiego ſłowsownie do Terminu wydanego Decyzyą tę iako z Prawem i ſprawiedliwością zgodną potwierdzić i Staw pomieniony z gruntami i zabudowaniem na rzecz Konwentu Jasno-Gorſkiego powrocić nakazać.

OSMNASTA KATEGORYA o rozciągnienie Kar na W. X. Wybranowſkiego, za ſkrobanie, odmienianie, i poprawianie Dokumentow przez niego ſamego ſkładanych.

1mo 1466. Die S. Georgii Inter Conventum Kłobucenſem & Nobilem Jacobum de Mokra Hæredem Advocatum Kłobucenſem Commutatio. Qua idem Advocatus Conventui Hortum ſuum Advocatialem penes Eccleſiam S. Bartholomæi verſus Piſcinam Regalem ſupra Molendinum dictum Bełczywoda commutat. Ex Summario Documentorum per P. A. R. Wybranowſki circa Compromiſſum comportatorum Actui ejusdem Compromiſſi inſerto fol: 5.

Było więc—Piſcinam Regalem— teraz W. J. X. Prałat ſkłada ten Dokument. *Nro 30.* w mieyſcu tym ſkrobany, iż tak w nim iako i w Summaryuſzu teraźnieyſzym napiſano = verſus Piſcinam Eccleſialem. =

2do. Item złożył W. J. X. Wybranowſki pod tym Rokiem Regeſtra Lit: B. gdzie folio 544. czytać każe = eundo ad Bełczywoda Noſtrum = wyraźnie tam ieſt poprawne, a nawet ſam W. J. X. Prałat w Roku 1789. nie chciał to mieć Noſtrum ale Conventualem. Legatur Akt Kontumacyalny Lit: A. fol: 5. a tergo.

3tio. Złożył tenże Wiele: J. X. Prałat pod Kategoryą ſwoią Trzynaſtą Dokument pod Rokiem 1488. Fa 2. in die S. Joannis Baptiſtæ pod *Nrem 97.* Dla nieczytelności i zatarcia tego Dokumentu przyłączył Kopią w nayiſtotnieyſzych Punktach niezgadzaiącą ſię z Kopią, ktorą ſam w Xiążce ſwoiey fol: 8. komportował, iak to w Kategoryi ſwoiey Szoſtey Konwent Jasno-Gorſki uſprawiedliwił naydowodniey.

4to. In Synopſi Jurium, ktorą W. J. X. Wybranowſki pod Kategoryą oſmą pokłada. *Nro 75.* było fol: 7. = Łabędź ſeu Łąki Kościelne = wymazano = ſeu = i napiſano = & = Daley folio *Eodem* było = Łąka pod Zakrzewem Skrzeſzow nazwana i z ogrodami = Wymazano = Skrzeſzow = a napiſano = Pratum Regium, świeżym inkauſtem i odmiennym charakterem, oraz dodano ieſzcze = Vallis & foſſis diſtinctum. =

5to. W Kategorii ſwoiey 12ſtey kładzie W. J. X. Prałat Extrakt nabycia na rzecz Konwentu Przymiarkow pod Rokiem iakoby 1590. *Nro 95.* — Widocznie w Dwoch mieyſcach Rok tego Extraktu ieſt wyſkrobany i poprawiony, bo było 1690, a teraz zrobiono 1590.

Ze zaś dawniey było 1690. to dowod z Summaryuszu Dokumentow przy Kompromissie przez samego W. J. X. Wybranowskiego Komportowanych tamże wciągnionego folio 10. a tergo.

6to. W Kategoryi swoiey czwartey, kładzie tenże W. J. X. Prałat pod Rokiem 1710. *Nro 50mo.* Supplicem Libellum, ktory przez Konwent Kłobucki miał bydź przeciwko Konwentowi Jasno Gorskiemu do Xiążęcia Biskupa Krakowskiego podawany. w tym więc Dokumencie pod Rokiem 5tym było = Pratum Magnum dictum Łabędź seu Kościelne Łąki = wymazano = Łabędź seu = i zostało się tylko = Kościelne Łąki. =

7mo. Złożył tenże W. J. X. Wybranowski pod *Nrem 76.* Manifest Konwentu swoiego pod dniem 12. Czerwca 1780. Roku przeciwko Konwentowi Jasno-Gorskiemu w Grodzie Wieluńskim zaniesiony, w ktorym *nayprzod* Wyraz = Zagcrze = przemieniony na = Zakrzew = *Powtore* w mieyscu gdzie iest = quinimo agri Brus vocitati = dołożone za Paragrafem = modo, anterius Brody Prati. =

Na dowod, że tego wszystkiego w oryginalnym Manifeście nie było, składa się powtorny tego samego Manifestu Extrakt z Akt Grodzkich Wieluńskich wyięty. *Nro 137.*

Wszystkie te poprawki i skrobaniny tak są widoczne i iawne, iżby proźnym tylko Sądu Nayiaśnieyszego zatrudnieniem było, chcieć do nich ieszcze uwagi iakie przyłączać.

Przy złożeniu zatym Manifestu i szczegolnego Terminu o to wydanego, iest proźbą z Strony Konwentu Jasno Gorskiego. *Nro 138. i 139.*

W. J. X. Wybranowskiego Prałata Kłobuckiego przykładnemi karami uciążyć i onemuż upadek całkowity w Sprawie zadeklarować.

Na poparcie tey Konkluzyi przy powyższych dowodach przyłącza się Prawo 1726. Vol: 6to fol: 432. Tit: Trybunał Nro 73. w słowach = a Strona in cujus favorem intercessit Fabricatio aby w Sprawie tey upadała i pænis arbitrariis skarana była. =

POMIMO TYCH KATEGORYI ma ieszcze Konwent Jasno-Gorski Kategorye przeciwko Wieleb: J. X. Wybranowskiemu i Konwentowi Kłobuckiemu iako to o Młyn na Pierzchnym, o drugi Młyn Woytowski i inne, ale ponieważ te na Kommissyi sądzonemi ieszcze nie były i dla zrobioney Limity iak czytać Akt Lit: B. fol: 112. odsądzonemi bydź nie mogły; przybyły nad to i inne Kategorye Facti z powodu poczynionych przez W. J. X. Wybranowskiego gwałtowności nowych, na co są liczne Manifesta i Wizye. Przeto iest proźbą, ażeby wszelkie Kategorye dotąd nierozsądzone na Gruncie, do Sądu Kommissarskiego po rozsądzenie odessanemi zostały.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0025902

